
sarvavedAntasiddhAntasArasangrahaH

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ:

Document Information

Text title : sarvavedAntasiddhAntasArasa.ngrahaH

File name : ved.itx

Category : shankarAchArya

Location : doc_z_misc_shankara

Author : Shankaracharya

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi, Kalyana Krrit kalyanakrrit at gmail.com

Latest update : October 12, 1998, February 13, 2019

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 25, 2024

sanskritdocuments.org

sarvavedAntasiddhAntasArasangrahaH

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ:

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ:

அநுக்ரமணிகா Verses and Topics

- 1 வந்த³நம் verses 1-3 Salutations to Brahman
- 2 ஸாத⁴ந-சதுஷ்டய verses 4-15 The four indispensable qualifications
- 3 வஸ்து-விவேக: verses 16-21 Discrimination
- 4 நைஸ்ப்ரு³ஹ்யம் verses 22-47 Desirelessness
- 5 அஸக்தபு³த்³தி:⁴ verses 48-69 Dispassionateness
- 6 நிர்லோப⁴த்வம் verses 70-94 Non-covetousness
- 7 ஸம: verses 95-103 Tranquillity
- 8 மந:ப்ரஸாத:³ verses 104-150 Serenity
- 9 ஸம்ந்யாஸ: verses 151-209 sannyAsaH
- 10 ஸ்ரத்³தா⁴ verses 210-217 shraddhA
- 11 ஸம்யகா³தா⁴நம் verses 218-225 Concentration
- 12 முமுக்ஷுத்வம் verses 226-296 mumukShutvam
- 13 அத்யாரோப: verses 297-309 Superimposition
- 14 ஈஸ்வர: verses 310-317 Ishvara
- 15 ப்ரத்யகா³த்மந் verses 318-329 Pratyagatman
- 16 ஈஸ்வர: verses 330-333 Ishvara, the cause of the universe
- 17 ப்ரஃஸூ⁴தஸ்ரு³ஷ்டி: verses 334-337 Creation of the Five Elements
- 18 ஸுக்ஷ்மதே³ஹ: verses 338-341 The Subtle Body
- 19 அந்த:கரணம் verses 342-349 The Internal Organ
- 20 விஜ்ஞாநமயகோஸ: verses 350-354 VijnAnamayakosha
- 21 மனோமயகோஸ: verses 355-374 Manomayakosha
- 22 ப்ராணமயகோஸ: verses 375-408 Pranamayakosha
- 23 ப்ரஃஸீகரணம் verses 409-416 The quintuplication of the Elements
- 24 இந்த³ரியதே³வதா: verses 417-429 The deities presiding over the senses
- 25 ஜக³து³த்³பத்தி: verses 430-433 The Creation of the gross Universe

- 26 சதுர்வித⁴ம் பூ⁴தஜாதம் verses 434-456 The four different kinds of beings
- 27 ஆத்மந் verses 457-509 The nature of the Atman described
- 28 அஜ்ஞாநநிவ்ரு³த்தி: verses 510-519 Knowledge destroys Ignorance, not Action
- 29 குமத க²ண்ட³நம் 520-611 verses 520-611 Refutation of the false doctrines
- 30 ஸாஸ்வதலக்ஷணம் verses 612-617 The eternal nature of the Atman
- 31 சித்ஸ்வரூபம் verses 618-622 The intelligent nature of the Atman
- 32 ஆநந்த³ஸ்வரூபம் verses 623-634 The blissful nature of the Atman
- 33 து:³க²ப்ரத³ம் வஸ்து ஸுக²ம் தா³தும் ந ஸமர்ஹதி 635-672 verses 635-672 Atman the only way to happiness
- 34 அத்³விதீயத்வம் verses 673-702 The non-dual nature of the Atman
- 35 தத்த்வம்பத³யோரர்த: ² verses 703-708 The meaning of the words 'That' and 'Thou'
- 36 தத்பத³ஸ்ய ஸம்யக³ர்த: ² verses 709-732 The direct meaning of the word 'That'
- 37 வாச்யார்தா²நுபபத்தி: verses 733-759 The indirect meaning ascertained
- 38 அர்த²ஸமந்வய: verses 760-794 The unified meaning
- 39 அதி⁴கார: verses 795-818 The fitness of the aspirant
- 40 ஸவிகல்ப:-நிர்விகல்ப: ஸமாதி: ⁴ verses 819-826 Samadhi, absolute and relative
- 41 ஸமாதி⁴லக்ஷணம் verses 827-865 The internal nature of samadhi
- 42 ஸ்ருத்யவக³ம்யம் தத்²யம் verses 866-898 Deep concentration blended with the sruti
- 43 ஸமாதி⁴ரகல்பக: verses 899-908 Nirvikalpa samadhi, absolute concentration
- 44 யோக: ³ verses 909-921 Yoga, or union with Brahman
- 45 யோக³விக்⁴நா: verses 922-923 The obstacles to yoga
- 46 ஸ்வாநுபூ⁴தி: verses 924-937 Direct experience gained by right knowledge
- 47 ஸப்தபூ⁴மிகா: verses 938-948 The seven states of the mind
- 48 ஜ்ஞாநலக்ஷணம் verses 949-978 The nature of knowledge
- 49 விதே³ஹமுக்தி: verses 978-1006 Videhamukti, incorporeal liberation

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ:

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ: க்³ரந்த:²

verses 1-3 Salutation to Brahman

|| 1 || வந்த³நம் ||

அக²ண்டா³ந்த³ஸம்போ³தோ⁴ வந்த³நாத்³யஸ்ய ஜாயதே |
கோ³விந்த³ம் தமஹம் வந்தே³ சிதா³ந்த³தநும் கு³ரும் || 1 ||

அக²ண்ட³ம் ஸச்சிதா³ந்த³மவாங்மநஸகோ³சரம் |
ஆத்மாநமகி²லாதா⁴ரமாஸ்யே⁵ஷ்டஸித்³த⁴யே || 2 ||

யதா³லம்போ³ த்³ரம் ஹந்தி ஸதாம் ப்ரத்யுஹஸம்ப⁴வம் |
ததா³லம்பே³ த்³யாலம்ப³ம் லம்போ³த்³ரபதா³ம்பு³ஜம் || 3 ||

(அர்த²தோ | ப்யத்³வயாநந்த³மதீதத்³வைதலக்ஷணம் |
ஆத்மாராமஹம் வந்தே³ ஸ்ரீகு³ரும் ஸிவவிக்³ரஹம் ||)

verses 4-15 The four indispensable qualifications

|| 2 || ஸாத⁴ந-சதுஷ்டய ||

வேதா³ந்தஸாஸ்த்ரஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ உச்யதே |
ப்ரேக்ஷாவதாம் முமுகூலணம் ஸுக²போ³தோ⁴பபத்தயே || 4 ||

அஸ்ய ஸாஸ்த்ராநுஸாரித்வாத்³நுப³ந்த⁴சதுஷ்டயம் |
யதே³வ மூலம் ஸாஸ்த்ரஸ்ய நிர்தி³ஷ்டம் ததி³ஹோச்யதே || 5 ||

அதி⁴காரீ ச விஷய: ஸம்ப³ந்த⁴ஸ்ச ப்ரயோஜநம் |
ஸாஸ்த்ராரம்ப⁴ப²லம் ப்ராஹுரநுப³ந்த⁴சதுஷ்டயம் || 6 ||

சதுர்பி:⁴ ஸாத⁴ரை: ஸம்யக்ஸம்பந்நோ யுக்தித்³க்ஷிண: |
மேதா⁴வீ புருஷோ வித்³வாநதி⁴கார்யத்ர ஸம்மத: || 7 ||

விஷய: ஸூத்³த⁴சைதந்யம் ஜீவப்³ரஹ்மைக்யலக்ஷணம் |

யத்ரவ த்³ரு³ஸ்யதே ஸர்வவேதா³ந்தாநாம் ஸமந்வய: || 8 ||

ஏததை³க்யப்ரமேயஸ்ய ப்ரமாணஸ்யாபி ச ஸ்ருதே: |

ஸம்ப்³ந்த:4 கத்²யதே ஸத்³பி⁴ர்போ³த்⁴யபோ³த்⁴கலக்ஷண: || 9 ||

ப்³ரஹ்மாத்மைகத்வவிஜ்ஞாநம் ஸந்த: ப்ராஹு: ப்ரயோஜநம் |

யேந நி:ஸேஷஸம்ஸாரப³ந்தா⁴த்ஸத்³ய: ப்ரமுச்யதே || 10 ||

ப்ரயோஜநம் ஸம்ப்ரவ்ரு³த்தே: காரணம் ப²லக்ஷணம் |

ப்ரயோஜநமநுத்³தி³ஸ்ய ந மந்தோ³஽பி ப்ரவர்ததே || 11 ||

ஸாத⁴நசதுஷ்டயஸம்பத்திர்யஸ்யாஸ்தி தீ⁴மத: பும்ஸ: |

தஸ்யைவைதப்²லஸம்ஸித்³தி⁴ர்நாந்யஸ்ய கிஞ்சிதா³நஸ்ய || 12 ||

சத்வாரி ஸாத⁴நாந்யத்ர வத்³ந்தி பரமர்ஷய: |

முக்திர்யேஷாம் து ஸத்³பா⁴வே நாபா⁴வே ஸித்⁴யதி த்⁴ருவம் || 13 ||

ஆத்³யம் நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக: ஸாத⁴நம் மதம் |

இஹாமுத்ரார்த்²ப²லபோ⁴க்³விராகோ³ த்³விதீயகம் || 14 ||

ஸமாதி³ஷட்³கஸம்பத்திஸ்த்ரு³தீயம் ஸாத⁴நம் மதம் |

துரீயம் து முமுக்ஷு³த்வம் ஸாத⁴நம் ஸாஸ்த்ரஸம்மதம் || 15 ||

verses 16-21 Discrimination

|| 3 || வஸ்து-விவேக: ||

ப்³ரஹ்மைவ நித்யமந்யத்து ஹ்யநித்யமிதி வேத்³நம் |

ஸோ⁵யம் நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக இதி கத்²யதே || 16 ||

ம்ரு³தா³தி³காரணம் நித்யம் த்ரிஷு காஸேஷு த³ர்ஸநாத் |

க⁴டாத்³யநித்யம் தத்கார்யம் யதஸ்தந்நாஸ ஈக்ஷயதே || 17 ||

ததை²வைதஜ்ஜக³த்ஸர்வமநித்யம் ப்³ரஹ்மகார்யத: |

தத்காரணம் பரம் ப்³ரஹ்ம ப⁴வேநநித்யம் ம்ரு³தா³தி³வத் || 18 ||

ஸர்க்³ம் வக்த்யஸ்ய தஸ்மாத்³வா ஏதஸ்மாதி³த்யபி ஸ்ருதி: |

ஸகாஸாத்³ப்³ரஹ்மணஸ்தஸ்மாதி³நித்யத்வே ந ஸம்ஸய: || 19 ||

ஸர்வஸ்யாநித்யத்வே ஸாவயவத்வேந ஸர்வத: ஸித்³தே⁴ |

வைகுண்டா²தி³ஷு நித்யத்வமதிர்³ப⁴ரம ஏவ மூட⁴பு³த்³தீ⁴நாம் || 20 ||

அநித்யத்வம் ச நித்யத்வமேவம் யச்ச²ருதியுத்திபி:⁴ |
விவேசநம் நித்யாநித்யவிவேக இதி கத்²யதே || 21 ||

verses 22-47 Desirelessness

|| 4 || நைஸ்ப்ரு³ஹ்யம் ||

ஐஹிகாமுஷ்மிகார்தே²ஷு ஹ்யநித்யத்வேந நிஸ்சயாத் |
நை:ஸ்ப்ரு³ஹ்யம் துச்ச²பு³த்³யா யத்தத்³வராக்³யமிதீர்யதே || 22 ||

நித்யாநித்யபதா³ர்த²விவேகாத்புருஷஸ்ய ஜாயதே ஸத்³ய: |
ஸர்க்சந்த³நவநிதாதௌ³ ஸர்வத்ராநித்யவஸ்துநி விரக்தி: || 23 ||

காகஸ்யவிஷ்டா²வத³ஸஹ்யபு³த்³தி⁴ர்போ⁴க்³யேஷு ஸா தீவ்ரவிரக்திரிஷ்யதே |
விரக்திதீவ்ரத்வநிதா³நமாஹூர்போ⁴க்³யேஷு தோ³ஷேக்ஷணமேவ ஸந்த: || 24 ||

ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே வஸ்துநி யத்ர தோ³ஷோ ந தத்ர பும்ஸோ⁵ஸ்தி புந: ப்ரவ்ரு³த்தி: |
அந்தர்மஹாரோக³வதீம் விஜாநந்கோ நாம வேஸ்யாமபி ரூபிணீம் வ்ரஜேத் || 25 ||

அத்ராபி சாந்யத்ர ச வித்³யமாநபதா³ர்த²ஸம்மர்ஸநமேவ கார்யம் |
யதா²ப்ரகாரார்த²கு³ண்பி⁴மர்ஸநம் ஸந்த³ர்ஸயத்யேவ ததீ³யதோ³ஷம் || 26 ||

குக்ஷௌ ஸ்வமாதூர்மலமுத்ரமத⁴யே ஸ்தி²திம் ததா³ விட்க்ரு³மித³ம்ஸநம் ச |
ததீ³யகௌக்ஷேயகவஹ்நிதா³ஹம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 27 ||

ஸ்வகீயவிண்முத்ரவிமஜ்ஜநம் தச்சோத்தாநக³த்யா ஸயநம் ததா³ யத் |
பா³லக்³ரஹாத்³யாஹதிபா⁴க்ஷ ஸைஸவம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 28 ||

ஸ்வீயை: பரைஸ்தா³நமஜ்ஞபா⁴வமத்யந்தசாபல்யமஸத்க்ரீயாம் ச |
குமாரபா⁴வே ப்ரதிஷித்³த⁴வ்ரு³த்திம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 29 ||

மதோ³த்³த⁴திம் மாந்யதிரஸ்க்ரு³திம் ச காமாதூரத்வம் ஸமயாதிஸங்க⁴நம் |
தாம் தாம் யுவத்யோதி³தது³ஷ்டசேஷ்டாம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 30 ||

விருபதாம் ஸர்வஜநாத³வஜ்ஞாம் ஸர்வத்ர தை³ந்யம் நிஜபு³த்³தி⁴ஹையம் |
வ்ரு³த்³த⁴த்வஸம்பா⁴விதது³ர்த³ஸாம் தாம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 31 ||

பித்தஜ்வரார்ஸ:க்ஷயகு³ல்மஸூலஸ்லேஷமாதி³ரோகோ³தி³ததீவ்ரது:³க²ம் |
து³ர்த³நத⁴மஸ்வாஸ்த²யமநூநசிந்தாம் விசார்ய கோ வா விரதீம் ந யாதி || 32 ||

யமாவலோகோதி³த⁴திகம்பமர்மவ்யதோ²ச்ச²வாஸக³தீஸ்ச வேத³நாம் ।
 ப்ராணப்ரயாணே பரித்³ரு³ஸ்யமாநாம் விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 33 ॥

அங்கா³ரந்த³யாம் தபநே ச கும்பீ⁴பாகே⁵பி வீச்யாமஸிபத்ரகாநநே ।
 தூ³தைர்யமஸ்ய க்ரியமாணபா³தா⁴ம் விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 34 ॥

புண்யக்ஷயே புண்யக்ரு³தோ நப:⁴ஸ்தை²ந்நிபாத்யமாநாந்ஸிதி²லீக்ரு³தாங்கா³ந் ।
 நக்ஷத்ரருபேண தி³வஸ்ச்யுதாம்ஸ்தாந்விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 35 ॥

வாய்வர்கவஹ்நீந்த்³ரமுகா²ந்ஸுரேந்த்³ராநீஸோக்³ரபீ⁴த்யா க்³ரதி²தாந்தரங்கா³ந் ।
 விபக்ஷலோகை: பரிதூ³யமாநாந்விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 36 ॥

ஸ்ருத்யா நிருக்தம் ஸுக²தாரதம்யம் ப்³ரஹ்மாந்தமாரப்⁴ய மஹீமஹேஸம் ।
 ஓளபாதி⁴கம் தத்து ந வாஸ்தவம் சேதா³லோச்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 37 ॥

ஸாலோக்யஸாமீப்யஸரூபதாதி³பே⁴த³ஸ்து ஸத்கர்மவிஸேஷஸித்³த:⁴ ।
 ந கர்மஸித்³த⁴ஸ்ய து நித்யதேதி விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 38 ॥

யத்ராஸ்தி லோகே க³திதாரதம்யமுச்சாவசத்வாந்விதமத்ர தத்க்ரு³தம் ।
 யதே²ஹ தத்³வத்க²லு து:³க²மஸ்தீத்யாலோச்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 39 ॥

கோ நாம லோகே புருஷோ விவேகீ விநஸ்வரே துச்ச²ஸுகே²க்³ரு³ஹாதெ³ ।
 குர்யாத்³ரதம் நித்யமவேக்ஷமாணோ வ்ரு³தை²வ மோஹாந்ம்ரியமாணஜந்தூந் ॥ 40 ॥

ஸுக²ம் கிமஸ்த்யத்ர விசார்யமாணே க்³ரு³ஹே⁵பி வா யோஷிதி வா பதா³ந்தே² ।
 மாயாதமோ⁵ந்தீ⁴க்ரு³தசக்ஷுஷோ யே த ஏவ முஹ்யந்தி விவேகஸூர்நயா: ॥ 41 ॥

அவிசாரிதரமணீயம் ஸர்வமுது³ம்ப்³ரப²லோபமம் போ⁴க்³யம் ।
 அஜ்ஞாநாமுபபோ⁴க்³யம் ந து தஜ்ஜ்ஞாநாம் யோஷிதி வா பதா³ந்தே² ॥ 42 ॥

க³தே⁵பி தோயே ஸுஷிரம் குலீரோ ஹாதும் ஹ்யஸக்தோ ம்ரியதே விமோஹாத் ।
 யதா² ததா² கே³ஹஸுகா²ந்ருஷக்தோ விநாஸமாயாதி நரோ ப்⁴ரமேண ॥ 43 ॥

கோஸக்ரிமிஸ்தந்ருபி⁴ராத்தமதே³ஹமாவேஷ்டய சாவேஷ்டய ச கு³ப்திமிச்ச²ந் ।
 ஸ்வயம் விநிர்க்³ந்நுமஸக்த ஏவ ஸம்ஸ்ததஸ்தத³ந்தே ம்ரியதே ச லக்³ந: ॥ 44 ॥

யதா² ததா² புத்ரகலத்ரமித்ரஸ்நேஹாநுப³ந்தை⁴க்³ரதி²தோ க்³ரு³ஹஸ்த:~² ।
 கதா³பி வா தாந்பரிமுச்ய கே³ஹாத்³க்³ந்நும் ந ஸக்தோ ம்ரியதே முதை⁴வ ॥ 45 ॥

காராக்³ரு³ஹஸ்யாஸ்ய ச கோ விஸேஷ: ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே ஸாதூ⁴ விசார்யமாணே ।
 முக்தே: ப்ரதீபத்வமிஹாபி பும்ஸ: காந்தாஸுகா²பு⁴புத்தி²தமோஹபாஸை: ॥ 46 ॥

க்³ரு³ஹஸ்ப்ரு³ஹா பாத³நிபி³த்³த⁴ஸ்ரு³ங்க²லா காந்தாஸுதாஸா படுகண்ட²பாஸ: |
ஸீர்ஷே பதத்³பூ⁴ர்யஸநிர்ஹி ஸாக்ஷாத்ப்ராணாந்தஹேது: ப்ரப³லா த⁴நாஸா || 47 ||

verses 48-69 Dispassionateness

|| 5 || அஸக்தபு³த்தி:⁴ ||

ஆஸாபாஸஸதேந பாஸிதபதோ³ நோத்தா²துமேவ க்ஷம:

காமக்ரோத⁴மதா³தி³பி:⁴ ப்ரதிப⁴டை: ஸம்ரக்ஷயமா⁵னா⁵நிஸம் |

ஸம்மோஹாவரணேந கோ³பநவத: ஸம்ஸாரகாராக்³ரு³ஹா-

ந்நிர்க்³ந்தும் த்ரிவிதே⁴ஷ்ணாபரவஸ: க: ஸக்ருயாத்³ராகி³ஷு || 48 ||

காமாந்த⁴காரேண நிருத்³த⁴த்³ரு³ஷ்டிர்முஹ்யத்யஸத்யய்யப³லாஸ்வரூபே |

ந ஹ்யந்த⁴த்³ரு³ஷ்டேரஸத: ஸதோ வா ஸுக²த்வது:³க²த்வவிசாரணஸ்தி || 49 ||

ஸ்லேஷ்மோத்³கா³ரி முக²ம் ஸ்ரவந்மலவதீ நாஸாஸ்ருமல்லோசநம்

ஸ்வேத³ஸ்ராவி மலாபி⁴பூர்ணமபி⁴தோ து³ர்க்³ந்த⁴து³ஷ்டம் வபு: |

அந்யத்³வக்³துமஸக்யமேவ மநஸா மந்தும் க்வசிந்நா³ஹதி

ஸ்த்ரீரூபம் கத²மீத்³ரு³ஸம் ஸுமநஸாம் பாத்ரீ⁴வேந்நேத்ரயோ: || 50 ||

து³ராத³வேக்ஷயாக்³நிஸிகா²ம் பதங்கோ³ ரம்யத்வபு³த்³த⁴யா விநிபத்ய நஸ்யதி |

யதா² ததா² நஷ்டத்³ரு³கே³ஷ ஸுக்ஷமம் கத²ம் நிரீக்ஷேத விமுக்திமார்க்³ம் || 51 ||

காமேந காந்தாம் பரிக்³ரு³ஹ்ய தத்³வஜ்ஜனோ⁵ப்யயம் நஸ்யதி நஷ்டத்³ரு³ஷ்டி: |

மாம்ஸாஸ்தி²மஜ்ஜாமலமூத்ரபாத்ரம் ஸ்த்ரியம் ஸ்வயம் ரம்யதயைவ பஸ்யதி || 52 ||

காம ஏவ யம: ஸாக்ஷாத்காந்தா வைதரணீ நதீ³ |

விவேகிநாம் முமுக்ஷு³ணம் நிலயஸ்து யமாலய: || 53 ||

யமாலயே வாபி க்³ரு³ஹே⁵பி நோ ந்ரு³ணம் தாபத்ரயக்³ஸேநிவ்ரு³த்திரஸ்தி |

கிஞ்சித்ஸமாலோக்ய து தத்³விராமம் ஸுகா²த்மநா பஸ்யதி மூட⁴லோக: || 54 ||

யமஸ்ய காமஸ்ய ச தாரதம்யம் விசார்யமாணே மஹத்³ஸ்தி லோகே |

ஹிதம் கரோத்யஸ்ய யமோ⁵ப்யிய: ஸந்காமஸ்த்வநர்த²ம் குருதே ப்யிய: ஸந் || 55 ||

யமோ⁵ஸதாமேவ கரோத்யநர்த²ம் ஸதாம் து ஸௌக்²யம் குருதே ஹித: ஸந் |

காம: ஸதாமேவ க³திம் நிருந்த⁴ந்கரோத்யநர்த²ம் ஹ்யஸதாம் து கா கதா² || 56 ||

விஸ்வஸ்ய வ்ரு³த்³தி⁴ம் ஸ்வயமேவ காங்குந்³ப்வர்தகம் காமிஜநம் ஸஸர்ஜ |
தேநைவ லோக: பரிமுஹ்யமாந: ப்ரவர்த⁴தே சந்த்³ரமஸேவ சாப்³தி:⁴ || 57 ||

காமோ நாம மஹாஞ்ஜக³த்³ப⁴ரமயிதா ஸ்தி²த்வாந்தரங்கே³ ஸ்வயம்
ஸ்த்ரீபீம்ஸாவிதரேதராங்க³கக்³ஷ்ணர்ஹாஸஸ்ச பா⁴வை: ஸ்பு²டம் |
அந்யோந்யம் பரிமோஹ்ய நைஜதமஸா ப்ரேமாநுப³ந்தே⁴ந தெந
பு³த்³வா ப⁴ராமயதி ப்ரபஞ்சரசநாம் ஸம்வர்த⁴யந்³ரஹ்மஹா || 58 ||

அதோ⁵ந்தரங்க³ஸ்தி²தகாமவேகா³த்³போ⁴க்³யே ப்ரவ்ரு³த்தி: ஸ்வத ஏவ ஸித்³தா⁴ |
ஸர்வஸ்ய ஜந்தோர்த்⁴ருவமந்யதா² சேத³போ³தி⁴தார்தே²ஷு கத²ம் ப்ரவ்ரு³த்தி: || 59 ||

தேநைவ ஸர்வஜந்தூநாம் காமநா ப³லவத்தரா |
ஜீர்யத்யபி ச தே³ஹே⁵ஸ்மிந்காமநா நைவ ஜீர்யதே || 60 ||

அவேக்ஷ்ய விஷயே தோ³ஷம் பு³த்³தி⁴யுக்³தோ விசக்ஷண: |
காமபாஸேந யோ முக்த: ஸ முக்தே: பதி² கோ³சர: || 61 ||

காமஸ்ய விஜயோபாயம் ஸுக்ஷமம் வக்ஷயாம்யஹம் ஸதாம் |
ஸங்கல்பஸ்ய பரித்யாக³ உபாய: ஸுலபோ⁴ மத: || 62 ||

ஸ்ருதே த்³ரு³ஷ்டே⁵பி வா போ⁴க்³யே யஸ்மிந்கஸ்மிம்ஸ்ச வஸ்துநி |
ஸமீசீநத்வதீ⁴த்யாகா³த்³காமோ நோதே³தி கர்ஹிசித் || 63 ||

காமஸ்ய பீ³ஜம் ஸங்கல்ப: ஸங்கல்பாதே³வ ஜாயதே |
பீ³ஜே நஷ்டே⁵ங்குர இவ தஸ்மிந்நஷ்டே⁵ விநஸ்யதி || 64 ||

ந கோ⁵பி ஸம்யக்த்வதி⁴யா விநைவ போ⁴க்³யம் நர: காமயிதும் ஸமர்த: ² |
யதஸ்தத: காமஜயேச்ச²ரேதாம் ஸம்யக்த்வபு³த்³தி⁴ம் விஷயே நிஹந்யாத் || 65 ||

போ⁴க்³யே நர: காமஜயேச்ச²ரேதாம் ஸுக²த்வபு³த்³தி⁴ம் விஷயே நிஹந்யாத் |
யாவத்ஸுக²த்வப்⁴ரமதீ: ⁴ பதா³ர்தே² தாவந்ந ஜேதும் ப்ரப⁴வேத்³தி⁴ காமம் || 66 ||

ஸங்கல்பாநுத்³யே ஹேதுர்யதா²பு⁴தார்த²தி³ர்ஸநம் |
அநர்த்²சிந்தநம் சாப்⁴யாம் நாவகாஸோ⁵ஸ்ய வித்³யதே || 67 ||

ரத்நே யதி³ ஸிலாபு³த்³தி⁴ர்ஜாயதே வா ப⁴யம் தத: |
ஸமீசீநத்வதீ⁴ர்நைதி நோபாதே³யத்வதீ⁴ரபி || 68 ||

யதார்த²தி³ர்ஸநம் வஸ்துந்யநர்த²ஸ்யாபி சிந்தநம் |
ஸங்கல்பஸ்யாபி காமஸ்ய தத்³வதோ⁴பாய இஷ்யதே || 69 ||

verses 70-94 Non-covetousness

|| 6 || நிர்லோப⁴த்வம் ||

த⁴நம் ப⁴யநிப³ந்த⁴நம் ஸததது:³க²ஸம்வர்த⁴நம்

ப்ரசண்ட³தரகர்த³நம் ஸ்பு²டிதப³ந்து⁴ஸம்வர்த⁴நம் |

விபரிஷ்டகு³ணபா³த⁴நம் க்ரு³பணதீ⁴ஸமாராத⁴நம்

ந முக்திக³திஸாத⁴நம் ப⁴வதி நாபி ஹ்ரு³ச்சோ²த⁴நம் || 70 ||

ராஜ்ஞோப⁴யம் சோரமயம் ப்ரமாதா³த³ப⁴யம் ததா² ஜ்ஞாதிப⁴யம் ச வஸ்துத: |

த⁴நம் ப⁴யக்³ரஸ்தமநர்த²முலம் யத: ஸதாம் நைவ ஸுகா²ய கல்பதே || 71 ||

ஆர்ஜநே ரக்ஷணே தா³நே வ்யயே வாபி ச வஸ்துத: |

து:³க²மேவ ஸதா³ ந்ரு³ணம் ந த⁴நம் ஸுக²ஸாத⁴நம் || 72 ||

ஸதாமபி பதா³ர்த²ஸ்ய லாபா⁴ல்லோப:⁴ ப்ரவர்த⁴தே |

விவேகோ லுப்யதே லோபா⁴த்தஸ்யமிம்ல்லுப்தே விநஸ்யதி || 73 ||

த³ஹுத்யலாபே⁴ நி:ஸ்வத்வம் லாபே⁴ லோபோ⁴ த³ஹுத்யமும |

தஸ்மாத்ஸந்தாபகம் வித்தம் கஸ்ய ஸௌக்²யம் ப்ரயச்ச²தி || 74 ||

போ⁴கே³ந மத்ததா ஜந்தோர்தா³நேந புநருத்³ப⁴வ: |

வ்ரு³தை²வோப⁴யதா² வித்தம் நாஸ்த்யேவ க³திரந்யதா² || 75 ||

த⁴நேந மத³வ்ரு³த்தி:⁴ ஸ்யாந்மதே³ந ஸ்ம்ரு³திநாஸநம் |

ஸ்ம்ரு³திநாஸாத³பு³த்தி⁴நாஸோ பு³த்தி⁴நாஸாத்³ப்ரணஸ்யதி || 76 ||

ஸுக²யதி த⁴நமேவேத்யந்தராஸாபிஸாச்யா

த்³ரு³ட⁴தரமுபக்ஷ³டோ⁴ மூட⁴லோகோ ஜடா³த்மா |

நிவஸதி தது³பாந்தே ஸந்ததம் ப்ரேக்ஷமாணே

வ்ரஜதி தத³பி பஸ்சாத்³ப்ராணமேதஸ்ய ஹ்ரு³த்வா || 77 ||

ஸம்பந்நோ³ந்த⁴வதே³வ கிஞ்சித³பரம் நோ வீக்ஷதே சக்ஷுஷா

ஸத்³பி⁴ர்வரஜிதமார்³க³ ஏவ சரதி ப்ரோத்ஸாஹிதோ பா³லிஸை: |

தஸ்மிந்நேவ முஹு: ஸ்க²லந்³ப்ரதிபத³ம் க³த்வாந்த⁴க்ஷபே பத-

த்யஸ்யாந்த⁴த்வநிவர்தகௌஷத⁴மித³ம் தா³ரித்³ர்யமேவாஞ்ஜநம் || 78 ||

லோப:⁴ க்ரோத⁴ஸ்ச த³ம்ப⁴ஸ்ச மதோ³ மத்ஸர ஏவ ச |

வர்த⁴தே வித்தஸம்ப்ராப்த்யா கத²ம் தச்சித்தஸோத⁴நம் || 79 ||

அலாபா⁴த்³விசு³ணம் து:³க²ம் வித்தஸ்ய வ்யயஸம்ப⁴வே |
ததோ⁵பி த்ரிசு³ணம் து:³க²ம் து³ர்வ்யயே விது³ஷாமபி || 80 ||

நித்யாஹிதேந வித்தேந ப⁴யசிந்தாநபாயிநா |
சித்தஸ்வாஸ்த²யம் குதோ ஜந்தோர்க்³ரு'ஹஸ்தே²நாஹிநா யதா² || 81 ||

காந்தாரே விஜநே வநே ஜநபதே³ ஸேதௌ நிரீதௌ ச வா
சோரர்வாபி ததே²தரைர்நரவரைர்யுக்தோ வியுக்தோ⁵பி வா |
நி:ஸ்வ: ஸ்வஸ்த²த்யா ஸுகே²ந வஸதி ஹ்யாத்³ரீயமாணே ஜநை:
க்லிஸ்நாத்யேவ த⁴நீ ஸதா³குலமதிர்⁴த⁴ஸ்ச புத்ரா³பி || 82 ||

தஸ்மா³நர்²த²ஸ்ய நிதா³நமர்த² புமர்த²ஸித்³தி⁴ர்ந ப⁴வத்யநேந |
ததோ வநாந்தே நிவஸந்தி ஸந்த: ஸம்ந்யஸ்ய ஸர்வம் ப்ரதிகூலமர்த²ம் || 83 ||

ஸ்ரத்³தா⁴ப⁴க்திமதீம் ஸதீம் கு³ணவதீம் புத்ராஞ்ச்³ருநாந்ஸம்மதா-
நக்ஷய்யம் வஸுதா⁴நுபோ⁴க³விப⁴வை: ஸூஸுந்த³ரம் மந்தி³ரம் |
ஸர்வம் நஸ்வரமித்யவேத்ய கவய: ஸ்ருத்யுக்திபி⁴ர்யுக்திபி:⁴
ஸம்ந்யஸ்யந்த்யபரே து தத்ஸுக²மிதி ப்⁴ராம்யந்தி து:³கா²ர்ணவே || 84 ||

ஸுக²மிதி மலராஸௌ யே ரமந்தே⁵த்ர கே³ஹே
க்ரிமய இவ கலத்ரக்ஷேத்ரபுத்ராநுஷக்த்யா |
ஸுரபத்³ இவ தேஷாம் நைவ மோக்ஷப்ரஸங்க்³-
ஸ்த்வபி து நிரயக்³ர்⁴வாஸது:³க²ப்ரவாஹ: || 85 ||

யேஷாமாஸா நிராஸா ஸ்யாத்³தா³ராப்த்யத⁴நாதி³ஷு |
தேஷாம் ஸித்⁴யதி நாந்யேஷாம் மோக்ஷாஸாபி⁴முக்² க³தி: || 86 ||

ஸத்கர்மக்ஷதபாப்மநாம் ஸ்ருதிமதாம் ஸித்³தா⁴த்மநாம் தீ⁴மதாம் var ஸுத்³தா⁴த்மாம்
நித்யாநித்யபதா³ர்த²ஸோத⁴நமித³ம் யுக்த்யா முஹு: குர்வதாம் |
தஸ்மாது³த்த²மஹாவிர்க்த்யஸிமதாம் மோக்ஷைககாங்க்ஷாவதாம்
த⁴ந்யாநாம் ஸுலப⁴ம் ஸ்த்ரியாதி³விஷயேஷ்வாஸாலதாச்சே²த³நம் || 87 ||

ஸம்ஸாரம்ரு³த்யோர்ப³ஸிந: ப்ரவேஷ்டும் த்³வாராணி து த்ரீணி மஹாந்தி லோகே |
காந்தா ச ஜிஹ்வா கநகம் ச தாநி ருணத்³தி⁴ யஸ்தஸ்ய ப⁴யம் ந ம்ரு³த்யோ: || 88 ||

முக்திஸ்நக³ர்ஸ்ய து³ர்ஜயதரம் த்³வாரம் யத³ஸ்த்யாதி³மம்
தஸ்ய த்³வே அரரே த⁴நம் ச யுவதீ தாப்⁴யாம் பிந்த³த⁴ம் த்³ரு³ட⁴ம் ||

காமாக்²யார்க்³லதா³ருண ப³லவதா த்³வாரம் ததே³தத்த்ரயம்

தீ⁴ரோ யஸ்து பி⁴நத்தி ஸோ⁵ர்ஹிதி ஸுக²ம் போ⁴க்தும் விமுக்திஸ்ரீய: || 89 ||

ஆருட⁴ஸ்ய விவேகாஸ்வம் தீ⁴வ்ரவைராக்³யக²ட்³கி³ந: |

திதிக்ஷாவர்மயுக்தஸ்ய ப்ரதியோக்³ ந த்³ரு³ஸ்யதே || 90 ||

விவேகஜாம் தீ⁴வ்ரவிரக்திமேவ

முக்தேர்நிதா³நம் நிக்³த³ந்தி ஸந்த: |

தஸ்மாத்³விவேகீ விரதிம் முமுகூ:

ஸம்பாத³யேத்தாம் ப்ரத²மம் ப்ரயந்நாத் || 91 ||

புமாநஜாதநிர்வேதோ³ தே³ஹுப³ந்த⁴ம் ஜிஹாஸிதும் |

ந ஹி ஸக்நோதி நிர்வேதோ³ ப்³ந்த⁴பே⁴தோ³ மஹாநஸௌ || 92 ||

வைராக்³யரஹிதா ஏவ யமாலய இவாலயே |

க்லிஸ்நந்தி த்ரிவிதை⁴ஸ்தாபைர்மோஹிதா அபி பண்டி³தா: || 93 ||

ஸமோ த்³மஸ்திதிக்கோபரதி: ஸ்ரத்³தா⁴ தத: பரம் |

ஸமாதா⁴நமிதி ப்ரோக்தம் ஷடே³வைதே ஸமாத³ய: || 94 ||

verses 95-103 Tranquillity

|| 7 || ஸம: ||

ஏகவ்ரு³த்த்யைவ மநஸ: ஸ்வலக்ஷயே நியதஸ்தி²தி: |

ஸம இத்யுச்யதே ஸத்³பி:⁴ ஸமலக்ஷணவேதி³பி:⁴ || 95 ||

உத்தமோ மத்⁴யமஸ்சைவ ஜக⁴ந்ய இதி ச த்ரிதா⁴ |

நிருபிதோ விபஸ்சித்³பி:⁴ தத்தல்லக்ஷணவேதி³பி:⁴ || 96 ||

ஸ்வவிகாரம் பரித்யஜ்ய வஸ்துமாத்ரதயா ஸ்தி²தி: |

மநஸ: ஸோத்தமா ஸாந்திர்³ஹ்மநிர்வாணலக்ஷண || 97 ||

ப்ரத்யக்ப்ரத்யயஸந்தாநப்ரவாஹுகரணம் தி⁴ய: |

யதே³ஷா மத்⁴யமா ஸாந்தி: ஸாத்³த⁴ஸுத்த்வைகலக்ஷண || 98 ||

விஷயவ்யாப்ரு³திம் த்யக்த்வா ஸ்ரவணிகமநஸஸ்தி²தி: |

மநஸஸ்சேதரா ஸாந்திர்³மிஸ்ரஸுத்த்வைகலக்ஷண || 99 ||

ப்ராச்யோதீ³ச்யாங்க்³ஸத்³பா⁴வே ஸம: ஸித்⁴யதி நாந்யதா² |
 தீவ்ரா விரக்தி: ப்ராச்யாங்க்³முதீ³ச்யாங்க்³ம் த்³மாத்³ய: || 100 ||

காம: க்ரோத⁴ஸ்ச லோப⁴ஸ்ச மதோ³மோஹஸ்ச மத்ஸர: |
 ந ஜிதா: ஷடி³மே யேந தஸ்ய ஸாந்திர்ந ஸித்⁴யதி || 101 ||

ஸப்³தா³தி³விஷயேப்⁴யோ யோ விஷவந்ந நிவர்ததே |
 தீவ்ரமோக்ஷேச்²யா பி⁴க்ஷோஸ்தஸ்ய ஸாந்திர்ந ஸித்⁴யதி || 102 ||

யேந நாராதி⁴தோ தே³வோ யஸ்ய நோ கு³ர்வநுக்³ரஹு: |
 ந வஸ்யம் ஹ்ரு³த்³யம் யஸ்ய தஸ்ய ஸாந்திர்ந ஸித்⁴யதி || 103 ||

verses 104-150 Serenity

|| 8 || மந:ப்ரஸாத: ³ ||

மந:ப்ரஸாத³ஸித்³த்⁴யர்த²ம் ஸாத⁴நம் ஸ்ருயதாம் பு³தை: ⁴ |
 மந:ப்ரஸாதோ³ யத்ஸத்தவே யத்³பா⁴வே ந ஸித்⁴யதி || 104 ||

ப்³ரஹ்மசர்யமஹிம்ஸா ச த³யா பூ⁴தேஷ்வவக்ரதா |
 விஷயேஷ்வதிவைத்ரு³ஷ்ண்யம் ஸௌசம் த்³ம்ப⁴விவர்ஜநம் || 105 ||

ஸத்யம் நிர்மமதா ஸ்தை²ர்யமபி⁴மாநவிவர்ஜநம் |
 ஈஸ்வரத்⁴யாநபரதா ப்³ரஹ்மவித்³பி: ⁴ ஸஹஸ்தி²தி: || 106 ||

ஜ்ஞாநஸாஸ்த்ரைகபரதா ஸமதா ஸுக²து: ³க²யோ: |
 மாநாநாஸக்திரேகாந்தஸீலதா ச முமுகூதா || 107 ||

யஸ்யைதத்³வித்³யதே ஸர்வம் தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி |
 ந த்வேதத்³த்⁴ர்மஸூந்யஸ்ய ப்ரகாராந்தரகோடிபி: ⁴ || 108 ||

ஸ்மரணம் த்³ர்ஸநம் ஸ்த்ரீ³ணம் கு³ணகர்மாநுகீர்தநம் |
 ஸமீசீ³நத்வதீ⁴ஸ்தாஸு ப்ரீ³தி: ஸம்பா⁴ஷண்ம் மித: ² || 109 ||

ஸஹவாஸஸ்ச ஸம்ஸர்கோ³ஷ்டதா⁴ மைது²நம் விது: ³ |
 ஏதத்³விலக்ஷணம் ப்³ரஹ்மசர்யம் சித்தப்ரஸாத³கம் || 110 ||

அஹிம்ஸா வாங்மந:காயை: ப்ராணிமாத்ராப்ரபீ³நம் |
 ஸ்வாத்மவத்ஸர்வபூ⁴தேஷு காயேந மநஸா கி³ரா || 111 ||

அநுகம்பா த்³யா ஸைவ ப்ரோக்தா வேதா³ந்தவேதி³பி: ⁴ |

கரணத்ரிதயேஷ்வேகரூபதா⁵வக்ரதா மதா || 112 ||

ப்³ரஹ்மாதி³ஸ்தா²வராந்தேஷு வைராக்³யம் விஷயேஷ்வநு |

யதத்²வ காகவிஷ்டா²யாம் வைராக்³யம் தத்³தி⁴ நிர்மலம் || 113 ||

பா³ஹ்யமாப்⁴யந்தரம் சேதி த்³விவித⁴ம் ஸௌசமுச்சயதே |

ம்ரு³ஜ்ஜலாப்⁴யாம் க்ரு³தம் ஸௌசம் பா³ஹ்யம் ஸாரீரகம் ஸ்ம்ரு³தம் || 114 ||

அஜ்ஞாநதூ³ரீகரணம் மாநஸம் ஸௌசமாந்தரம் |

அந்த:ஸௌசே ஸ்தி²தே ஸம்யக்³பா³ஹ்யம் நாவஸ்யகம் ந்ரு³ணம் || 115 ||

த்⁴யாநபூஜாதி³கம் லோகே த்³ரஷ்டர்யேவ கரோதி ய: |

பாரமார்தி²கதீ⁴ஹீந: ஸ த்³ம்பா⁴சார உச்சயதே || 116 ||

பும்ஸஸ்ததா²நாசரணமத்³ம்பி⁴த்வம் விது³ர்பு³தா:⁴ |

யத்ஸவேந த்³ரு³ஷ்டம் ஸம்யக்³ ஸ்ருதம் தஸ்யைவ பா⁴ஷணம் || 117 ||

ஸத்யமித்யுச்சயதே ப்³ரஹ்ம ஸத்யமித்யபிபா⁴ஷணம் |

தே³ஹாதி³ஷு ஸ்வகீயத்வத்³ரு⁴பு³த்³தி⁴விஸர்ஜநம் || 118 ||

நிர்மமத்வம் ஸ்ம்ரு³தம் யேந கைவல்யம் லப⁴தே பு³தா:⁴ |

கு³ருவேதா³ந்தவசநைர்நிஸ்சிதார்தே² த்³ரு⁴ஸ்தி²தி: || 119 ||

ததே³கவ்ரு³த்த்யா தத்ஸதை²ர்யம் நைஸ்சல்யம் ந து வர்ஷமண: |

வித்³யைஸ்வரயதபோரூபகுலவர்ணஸ்ரமாதி³பி:⁴ || 120 ||

ஸஞ்ஜாதாஹங்க்ரு³தித்த்யாக³ஸ்த்வபி⁴மாநவிஸர்ஜநம் |

த்ரிபி⁴ஸ்ச கரண: ஸம்யகி⁴த்வா வைஷயிகீம் க்ரியாம் || 121 ||

ஸ்வாத்மைகசிந்தநம் யத்ததீ³ஸ்வரத்⁴யாநமீரிதம் |

சா²யேவ ஸர்வதா³ வாலோ ப்³ரஹ்மவித்³பி:⁴ ஸஹஸ்தி²தி: || 122 ||

யத்³யது³க்தம் ஜ்ஞாநஸாஸ்த்ரே ஸ்ரவணாதி³கமேஷு ய: |

நிரத: கர்மதீ⁴ஹீநோ ஜ்ஞாநநிஷ்ட:² ஸ ஏவ ஹி || 123 ||

த⁴நகாந்தாஜ்வரா³நாம் ப்ராப்தகாலே ஸுகா²தி³பி:⁴ |

விகாரஹீநதைவ ஸ்யாத்ஸுக²து:³க²ஸமாநதா || 124 ||

ஸ்ரேஷ்ட²ம் பூஜ்யம் விதி³த்வா மாம் மாநயந்து ஜநா பு⁴வி |

இத்யாஸக்த்யா விஹீந்தவம் மாநாநாஸக்திருச்சயதே || 125 ||

ஸச்சிந்தநஸ்ய ஸம்பா³தோ⁴ விக்⁴நோ⁵யம் நிர்ஜநே தத: |

ஸ்தே²யமித்யேக ஏவாஸ்தி சேத்ஸவைகாந்தஸீலதா || 126 ||

ஸம்ஸாரப³ந்த⁴நிர்முக்தி: கதா³ ஜ²டிதி மே ப⁴வேத் |

இதி யா ஸுத்³ரு⁴டா⁴ பு³த்³தி⁴ரீரிதா ஸா முமுக்ஷுதா || 127 ||

ப்³ரஹ்மசர்யாதி³பி⁴ர்த⁴ர்மைப்³த்³தே⁴ர்³தோ³ஷ்நிவ்ரு³த்தயே |

த³ண்ட³நம் த³ம இத்யாஹு³ர்த³மஸப்³தா³ர்த²கோவிதா: || 128 ||

தத்த³வ்ரு³த்திநிரோதே⁴ந பா³ஹ்யேந்த³ரியவிநிக்³ரஹு: |

யோகி³நோ த³ம இத்யாஹு³ர்மநஸ: ஸாந்திஸாத⁴நம் || 129 ||

இந்த³ரியேஷ்விந்த³ரியார்தே²ஷு ப்ரவ்ரு³த்தேஷு யத்³ரு³ச்ச²யா |

அநுதா⁴வதி தாந்யேவ மநோ வாயுமிவாநஸ: || 130 ||

இந்த³ரியேஷு நிருத்³தே⁴ஷு த்யக்த்வா வேக³ம் மந: ஸ்வயம் |

ஸத்த்வபா⁴வமுபாத³த்தே ப்ரஸாத³ஸ்தேந ஜாயதே ||

ப்ரஸந்நே ஸதி சித்தே⁵ஸ்ய முக்தி: ஸித்⁴யதி நாந்யதா² || 131 ||

மந:ப்ரஸாத³ஸ்ய நிதா³நமேவ

நிரோத⁴நம் யத்ஸகலேந்த³ரியாணம் |

பா³ஹ்யேந்த³ரியே ஸாதூ⁴ நிருத்⁴யமானே

பா³ஹ்யார்த²போ⁴கோ³ மநஸோ வியுஜ்யதே || 132 ||

தேந ஸ்வதௌ³ஷ்டயம் பரிமுச்ய சித்தம்

ஸநை: ஸநை: ஸாந்திமுபாத³தா³தி |

சித்தஸ்ய பா³ஹ்யார்த²விமோக்ஷமேவ

மோக்ஷம் விது³ர்மோக்ஷணலக்ஷணஜ்ஞா: || 133 ||

த³மம் விநா ஸாதூ⁴ மந:ப்ரஸாத³-

ஹேதும் ந வித்³ம: ஸுகரம் முமுக்ஷா: |

த³மேந சித்தம் நிஜதோ³ஷ்ஜாதம்

விஸ்ரு³ஜ்ய ஸாந்திம் ஸமுபைதி ஸீக்⁴ரம் || 134 ||

ப்ராணயாமாத³ப⁴வதி மநஸோ நிஸ்சலத்வம் ப்ரஸாதோ³

யஸ்யாப்யஸ்ய ப்ரதிநியததி³க்³தே³ஸகாலாத³யவேக்ஷய |

ஸம்யக்³த்³ரு³ஷ்டயா க்வசித்³பி தயா நோ த³மோ ஹந்யதே தத்

குர்யாத³தீ⁴மாந்த³மநஸஸித்தஸாந்த்யை ப்ரயத்நாத் || 135 ||

ஸர்வேந்த்³ரியாணம் க³திநிக்³ரஹேண

போ⁴க்³யேஷு தோ³ஷாத்³யவமர்ஸநேந |

ஈஸப்ரஸாதா³ச்³ கு³ரோ: ப்ரஸாதா³-

ச்சா²ந்திம் ஸமாயாத்யசிரேண சித்தம் || 136 ||

ஆத்⁴யாத்மிகாதி³ யத்³து:க²ம் ப்ராப்தம் ப்ராரப்³தவேக³த: |

அசிந்தயா தத்ஸஹநம் திதிக்கேதி நிக்³த்³யதே || 137 ||

ரக்ஷா திதிக்காஸத்³ரு'ஸீ முமுக்ஷோ-

ர்ந வித்³யதே⁵ஸௌ பவிநா ந பி⁴த்³யதே |

யாமேவ தீ⁴ரா: கவசீவ விக்⁴நா- var த்⁴ரு'த்வா

ந்ஸர்வாம்ஸ்த்ரு'ணீக்ரு'த்ய ஜயந்தி மாயாம் || 138 ||

க்ஷமாவதாமேவ ஹி யோக³ஸித்³தி:⁴

ஸ்வாராஜ்யலக்ஷமீஸுக²போ⁴க³ஸித்³தி:⁴ |

க்ஷமாவிஹீநா நிபதந்தி விக்⁴நை-

ர்வாதைர்ஹதா பர்ணசயா இவ த்³ருமாத் || 139 ||

திதிக்கயா தபோதா³நம் யஜ்ஞஸ்தீர்²த²ம் வ்ரதம் ஸ்ருதம் |

பூ⁴தி: ஸ்வர்கோ³ஸ்பவர்க³ஸ்ச ப்ராப்யதே தத்தத்³ர்²தி²பி:⁴ || 140 ||

ப்³ரஹ்மசர்யமஹிம்ஸா ச ஸாதூ⁴நாமப்யக³ர்ஹணம் |

பராக்கேபாதி³ஸஹநம் திதிக்கோரேவ ஸித்⁴யதி || 141 ||

ஸாத⁴நேஷ்வபி ஸர்வேஷு திதிக்கோத்தமஸாத⁴நம் |

யத்ர விக்⁴நா: பலாயந்தே தை³விகா அபி பெள⁴திகா: || 142 ||

திதிக்கோரேவ விக்⁴நேப்⁴யஸ்த்வநிவர்³தித்சேதஸ: |

ஸித்³யந்தி ஸித்³த⁴ய: ஸர்வா அணிமாத்³யா: ஸம்ரு'த்³த⁴ய: || 143 ||

தஸ்மாந்முமுக்ஷோரதி⁴கா திதிக்கா

ஸம்பாத்³நீயேப்ஸிதகார்யஸித்³த⁴யை |

தீவ்ரா முமுக்ஷா ச மஹத்யுபேக்ஷா

சோபே⁴ திதிக்காஸஹகாரிகாரணம் || 144 ||

தத்தத்த்காலஸமாக³தாமயததே: ஸாந்த்யை ப்ரவ்ரு'த்தோ யதி³

ஸ்யாத்³தத்தத்த்பரிஹாரகௌஷத⁴ரதஸ்த்ச்சிந்தநே தத்பர: |

தத்³பி⁴க்ஷு: ஸ்ரவணாதி³த⁴ர்மரஹிதோ பூ⁴த்வா ம்ரு³தஸ்சேத்தத:

கிம் ஸித்³த⁴ம் ப²லமாப்ந்யாது³ப⁴யதா² ப்⁴ரஷ்டோ ப⁴வேத்ஸ்வார்த²த: || 145 ||

யோக³மப்⁴யஸ்யதோ பி⁴க்ஷோர்யோகா³ச்சலிதசேதஸ: |

ப்ராப்ய புண்யக்ரு³தாம்லோகாநித்யாதி³ப்ராஹு கேஸவ: || 146 ||

ந து க்ரு³த்தவவ ஸம்ந்யாஸம் தூஷ்ணீமேவ ம்ரு³தஸ்ய ஹி |

புண்யலோக³திம் ப்³ரூதே ப⁴க³வாந்ந்யாஸமாத்ரத: || 147 ||

ந ச ஸம்ந்யஸநாதே³வ ஸித்³தி⁴ம் ஸமதி⁴க³ச்ச²தி |

இத்யநுஷ்டே²யஸந்த்யாகா³த்ஸித்³த⁴யபா⁴வமுவாச ச || 148 ||

தஸ்மாத்திதிக்ஷயா ஸோட்⁴வா தத்தத்³து:³க²முபாக³தம் |

குர்யாச்ச²க்த்யநுரூபேண ஸ்ரவணாதி³ஸநை: ஸநை: || 149 ||

ப்ரயோஜநம் திதிக்ஷாயா: ஸாதி⁴தாயா: ப்ரயத்தநத: |

ப்ராப்தது:³கா²ஸஹிஷ்ணுத்வே ந கிஞ்சித்³பி த்³ரு³ஸ்யதே || 150 ||

verses 151-209 sa.nnyAsaH

|| 9 || ஸம்ந்யாஸ: ||

ஸாத⁴ந்தவேந த்³ரு³ஷ்டாநாம் ஸர்வேஷாமபி கர்மணாம் |

விதி⁴நா ய: பரித்யாக:³ ஸ ஸம்ந்யாஸ: ஸதாம் மத: || 151 ||

உபரமயதி கர்மாணீத்யுபரதிஸப்³தே³ந கத்²யதே ந்யாஸ: |

ந்யாஸேந ஹி ஸர்வேஷாம் ஸ்ருத்த்யா ப்ரோக்தோ விகர்மணாம் த்யாக:³ || 152 ||

கர்மண ஸாத⁴யமாநஸ்யாநித்யத்வம் ஸ்ருயதே யத: |

கர்மணேநேந கிம் நித்யப²லேப்ஸோ: பரமார்தி²ந: || 153 ||

உத்பாத்³யமாப்யம் ஸம்ஸ்கார்யம் விகார்யம் பரிக்³ண்யதே |

சதுர்வித⁴ம் கர்மஸாத⁴யம் ப²லம் நாந்யதி³த: பரம் || 154 ||

நைதத்³ந்யதரம் ப்³ரஹ்ம கதா³ ப⁴விதுமர்ஹதி |

ஸ்வத:ஸித்³த⁴ம் ஸர்வதா³ப்தம் ஸூத்³த⁴ம் நிர்மலமக்ரியம் || 155 ||

ந சாஸ்ய கஸ்சிஜ்ஜநிதேத்யாக³மேந நிஷித்⁴யதே |

காரணம் ப்³ரஹ்மணஸ்தஸ்மாத்³ப்³ரஹ்ம நோத்பாத்³யமிஷ்யதே || 156 ||

ஆப்த்ராப்யயோஸ்து பே⁴த³ஸ்சேதா³ப்த்ரா சாப்யமவாப்யதே |

ஆப்த்ரு³ஸ்வருபமேவைதத்³ப்³ரஹ்ம நாப்யம் கதா³சந || 157 ||

மலிநஸ்யைவ ஸம்ஸ்காரோ த³ர்பணாதே³ரிஹேஷ்யதே |
வ்யோமவந்நித்யஸூத்³த⁴ஸ்ய ப்³ரஹ்மணோ நைவ ஸம்ஸ்க்ரியா || 158 ||

கேந து³ஷ்டேந யுஜ்யேத வஸ்து நிர்மலமக்ரியம் |
யத்³யோகா³தா³க³தம் தோ³ஷம் ஸம்ஸ்காரோ விநிவர்தயேத் || 159 ||

நிர்கு³ணஸ்ய கு³ணாதா⁴நமபி நைவோபபத்³யதே |
கேவலோ நிர்கு³ணஸ்சேதி நைர்கு³ண்யம் ஸ்ருயதே யத: || 160 ||

ஸாவயவஸ்ய க்ஷீராதே³ர்வஸ்துந: பரிணமிந: |
யேந கேந விகாரித்வம் ஸ்யாந்நோ நிஷ்கர்மவஸ்துந: || 161 ||

நிஷ்கலம் நிஷ்க்ரியம் ஸாந்தம் நிரவத்³யம் நிரஞ்ஜநம் |
இத்யேவ வஸ்துநஸ்தத்த்வம் ஸ்ருதியுக்திவ்யவஸ்தி²தம் || 162 ||

தஸ்மாந்ந கர்மஸாத்⁴யத்வம் ப்³ரஹ்மணோ⁵ஸ்தி குதஸ்சந |
கர்மஸாத்⁴யம் த்வநித்யம் ஹி ப்³ரஹ்ம நித்யம் ஸநாதநம் || 163 ||

தே³ஹாதி:³ க்ஷீயதே லோகே யதை²வம் கர்மணா சித: |
ததை²வாமுஷ்மிகோ லோக: ஸஞ்சித: புண்யகர்மணா || 164 ||

க்ரு³தகத்வமநித்யத்வே ஹேதுர்ஜாக³ர்தி ஸர்வதா³ |
தஸ்மாத்³நித்யே ஸ்வர்கா³தௌ³ பண்டி³த: கோ நு முஹ்யதி || 165 ||

ஜக³த்³தே⁴தோஸ்து நித்யத்வம் ஸர்வேஷாமபி ஸம்மதம் |
ஜக³த்³தே⁴துத்வமஸ்யைவ வாவதீ³தி ஸ்ருதிர்முஹு: || 166 ||

ஐததா³த்மயமித³ம் ஸர்வம் தத்ஸத்யமிதி ச ஸ்ருதி: |
அஸ்யைவ நித்யதாம் ப்³ருதே ஜக³த்³தே⁴தோ: ஸத: ஸ்பு²டம் || 167 ||

ந கர்மணா ந ப்ரஜயா த⁴நேநேதி ஸ்வயம் ஸ்ருதி: |
கர்மணோ மோக்ஷஹேதுத்வம் ஸாக்ஷாதே³வ நிஷேத⁴தி || 168 ||

ப்ரத்யக்³ப்³ரஹ்மவிசாரபூர்வமுப⁴யோரேகத்வபோ³தா⁴த்³விநா
கைவல்யம் புருஷஸ்ய ஸித்⁴யதி பரப்³ரஹ்மாத்தமதாலக்ஷணம் |
ந ஸ்நாநைரபி கீர்தநைரபி ஜபைர்நோ க்ரு³ச்ச²ர்சாந்த்³ராயணை-
ர்நோ வாப்யத்⁴வரயஜ்ஞதா³நநிக³மைர்நோ மந்த்ரநந்த்ரைரபி || 169 ||

ஜ்ஞாநாதே³வ து கைவல்யமிதி ஸ்ருத்யா நிக³த்³யதே |

ஜ்ஞாநஸ்ய முக்திஹேதுத்வமந்யவ்யாவ்ரு³த்திபூர்வகம் || 170 ||

விவேகிநோ விரக்தஸ்ய ப்³ரஹ்மநித்யத்வவேதி³ந: |

தத்³பா⁴வேச்சோ²ரநித்யார்தே² தத்ஸாமக்³ர்யே குதோ ரதி: || 171 ||

தஸ்மாத³நித்யே ஸ்வர்கா³தௌ³ ஸாத⁴நத்வேந சோதி³தம் |

நித்யம் நைமித்திகம் சாபி ஸர்வம் கர்ம ஸஸாத⁴நம் || 172 ||

முமுக்ஷுணா பரித்யாஜ்யம் ப்³ரஹ்மபா⁴வமபீ⁴ப்ஸுநா |

முமுக்ஷோரபி கர்மாஸ்து ஸ்ரவணம் சாபி ஸாத⁴நம் || 173 ||

ஹஸ்தவத்³வ்யமேதஸ்ய ஸ்வகார்யம் ஸாத⁴யிஷ்யதி |

யதா² விஜ்ரு³ம்ப⁴தே தீ³போ ரு³ஜ்ஜிகரணகர்மணா || 174 ||

ததா² ஸ்ரவணஜோ போ³த:⁴ பும்ஸோ விஹிதகர்மணா |

அத: ஸாபேக்ஷிதம் ஜ்ஞாநமத²வாபி ஸமுச்சிதம் || 175 ||

மோக்ஷஸ்ய ஸாத⁴நமிதி வத³ந்தி ப்³ரஹ்மவாதி³ந: |

முமுக்ஷோர்யுஜ்யதே த்யாக:³ கத²ம் விஹிதகர்மண: || 176 ||

இதி ஸங்கா ந கர்தவ்யா மூட⁴வத்பண்டி³தோத்தமை: |

கர்மண: ப²லமந்யத்து ஸ்ரவணஸ்ய ப²லம் ப்ரு³தக் || 177 ||

வைலக்ஷண்யம் ச ஸாமக்³ர்யோஸ்சோப⁴யத்ராதி⁴காரிணே: |

காமீ, கர்மண்யதி⁴க்ரு³தோ நிஷ்காமீ ஸ்ரவணே மத: || 178 ||

அர்தீ² ஸமர்த² இத்யாதி³ லக்ஷணம் கர்மிணே மதம் |

பரீக்ஷய லோகாநித்யாதி³ லக்ஷணம் மோக்ஷகாங்க்ஷிண: || 179 ||

மோக்ஷாதி⁴காரீ ஸம்ந்யாஸீ க்³ரு³ஹஸ்த:² கில கர்மணி |

கர்மண: ஸாத⁴நம் பா⁴ர்யாஸ்ருக்ஸ்ருவாதி³பரி³க்³ரஹ: || 180 ||

நைவாந்யஸாத⁴நாபேக்ஷா ஸுஸ்ருஷோஸ்து கு³ரும் விநா |

உபர்யுபர்யஹங்காரோ வர்த⁴தே கர்மணா ப்⁴ரு³ஸம் || 181 ||

அஹங்காரஸ்ய விச்சி²த்தி: ஸ்ரவணேந ப்ரதி³க்ஷணம் |

ப்ரவர்தகம் கர்மஸாஸ்த்ரம் ஜ்ஞாநஸாஸ்த்ரம் நிவர்தகம் || 182 ||

இத்யாதி³வைபரீத்யம் தத்ஸாத⁴நே சாதி⁴காரிணே: |

த்³வயோ: பரஸ்பராபேக்ஷா வித்³யதே ந கதா³சந || 183 ||

ஸாமக்³ர்யோஸ்சோப⁴யோஸ்தத்³வது³ப⁴யத்ராதி⁴காரிணை: |

ஊர்த்⁴வம் நயதி விஜ்ஞாநமத:⁴ ப்ராபயதி க்ரியா || 184 ||

கத²மந்யோந்யஸாபேக்ஷா கத²ம் வாபி ஸமுச்சய: |

யதா²க்³நேஸ்த்ரு³ணகூடஸ்ய தேஜஸஸ்திமிரஸ்ய ச || 185 ||

ஸஹயோகோ³ ந க⁴டதே ததை²வ ஜ்ஞாநகர்மணை: |

கிமூபகூர்யாஜ்ஜ்ஞாநஸ்ய கர்ம ஸ்வப்ரதியோகி³ந: ||

யஸ்ய ஸம்நிதி⁴மாத்ரேண ஸ்வயம் ந ஸ்பூ²ர்திம்ரு³ச்ச²தி || 186 ||

கோடிந்த⁴நாத்³ரிஜ்வலிதோ⁵பி வஹ்நி:

அர்கஸ்ய நார்ஹத்யுபகர்துமீஷத் |

யதா² ததா² கர்மஸஹஸ்ரகோடி:

ஜ்ஞாநஸ்ய கிந்து ஸ்வயமேவ லீயதே || 187 ||

ஏககர்த்ராஸ்ய ஹஸ்தௌ கர்மண்யதி⁴க்ரு³தாவுபௌ⁴ |

ஸஹயோக்³ஸ்தயோர்யுக்தோ ந ததா² ஜ்ஞாநகர்மணை: || 188 ||

கர்த்ரா கர்துமகர்தும் வாப்யந்யதா² கர்ம ஸக்யதே |

ந ததா² வஸ்துநோ ஜ்ஞாநம் கர்த்ரு³தந்த்ரம் கதா³சந || 189

யதா² வஸ்து ததா² ஜ்ஞாநம் ப்ரமாணேந விஜாயதே |

நாபேக்ஷதே ச யத்கிஞ்சித்கர்ம வா யுக்திகௌஸலம் || 190 ||

ஜ்ஞாநஸ்ய வஸ்துதந்த்ரத்வே ஸம்ஸயாத்³யுத³ய: கத²ம் |

அதோ ந வாஸ்தவம் ஜ்ஞாநமிதி நோ ஸங்க்யதாம் பு³தை:⁴ || 191 ||

ப்ரமாணஸௌஷ்ட²வவ்ரு²தம் ஸம்ஸயாதி³ ந வாஸ்தவம் |

ஸ்ருதிப்ரமாணஸுஷ்டு²த்வே ஜ்ஞாநம் ப⁴வதி வாஸ்தவம் || 192 ||

வஸ்து தாவத்பரம் ப்³ரஹ்ம நித்யம் ஸத்யம் த்³ருவம் விபு⁴ |

ஸ்ருதிப்ரமாணே தஜ்ஜ்ஞாநம் ஸ்யாதே³வ நிரபேக்ஷகம் || 193 ||

ரூபஜ்ஞாநம் யதா² ஸம்யக்³த்³ரு³ஷ்டௌ ஸத்யாம் ப⁴வேத்ததா² |

ஸ்ருதிப்ரமாணே ஸத்யேவ ஜ்ஞாநம் ப⁴வதி வாஸ்தவம் || 194 ||

ந கர்ம யத்கிஞ்சித³பேக்ஷதே ஹி

ரூபோபலப்³தௌ⁴ புருஷஸ்ய சக்ஷா: |

ஜ்ஞாநம் ததை²வ ஸ்வணாதி³ஜ்ந்யம்

வஸ்துப்ரகாஸே நிரபேக்ஷமேவ || 195 ||

கர்த்ரு³தந்த்ரம் ப⁴வேத்கர்ம கர்மதந்த்ரம் ஸுபா⁴ஸுப⁴ம் |

ப்ரமாணதந்த்ரம் விஜ்ஞாநம் மாயாதந்த்ரமித³ம் ஜக³த் || 196 ||

வித்³யாம் சாவித்³யாம் சேதி ஸஹோக்திரியமுபக்ரு³து³தி³தா ஸத்³பி:⁴ |

ஸத்கர்மோபாஸநயோர்ந த்வாத்மஜ்ஞாநகர்மணோ: க்வாபி || 197 ||

நித்யாநித்யபதா³ர்த²போ³த⁴ரஹிதோ யஸ்சோப⁴யத்ர ஸ்ரகா³-

த்³யர்தா²நாமநபூ⁴திலக³நஹ்ரு³த³யோ³நிர்விண்ணபு³த்³தி⁴ர்ஜந: |

தஸ்யைவாஸ்ய ஜட³ஸ்ய கர்மம் விஹிதம் ஸ்ருத்யா விரஜ்யாபி⁴தோ

மோக்ஷேச்சோ²ர்ந விதீ⁴யதே து பரமாநந்தா³ர்தி²நோ தீ⁴மத: || 198 ||

மோக்ஷேச்ச²யா யத³ஹரேவ விரஜ்யதே³ஸௌ

ந்யாஸஸ்ததை³வ விஹிதோ விது³ஷோ முமுக்ஷோ: |

ஸ்ருத்யா தயைவ பரயா ச தத: ஸுதீ⁴பி:⁴

ப்ராமாணிகோ³யமிதி சேதஸி நிஸ்சிதவ்ய: || 199 ||

ஸ்வாபரோக்ஷஸ்ய வேதா³தே:³ ஸாத⁴நத்வம் நிஷேத⁴தி |

நாஹம் வேதை³ர்ந தபஸேத்யாதி³நா ப⁴க³வாநபி || 200 ||

ப்ரவ்ரு³த்திஸ்ச நிவ்ரு³த்திஸ்ச த்³வே ஏதே ஸ்ருதிகோ³சரே |

ப்ரவ்ரு³த்த்யா ப³த்⁴யதே ஜந்துர்நிவ்ரு³த்த்யா து விமுச்யதே || 201 ||

யந்ந ஸ்வப³ந்தோ⁴ஸி⁴மதோ மூட⁴ஸ்யாபி க்வசித்தத: |

நிவ்ரு³த்தி: கர்மஸம்ந்யாஸ: கர்தவ்யோ மோக்ஷகாங்க்ஷிபி:⁴ || 202 ||

ந ஜ்ஞாநகர்மணோ³யஸமாத்ஸஹயோக³ஸ்து யுஜ்யதே |

தஸ்மாத்த்யாஜ்யம் ப்ரயத்நேந கர்ம ஜ்ஞாநேச்ச²நா த்⁴ருவம் || 203 ||

இஷ்டஸாத⁴நதாபு³த்³யா க்³ரு³ஹீதஸ்யாபி வஸ்துந: |

விஜ்ஞாய ப²ல்கு³தாம் பஸ்சாத்தக: புநஸ்தத்ப்ரதீக்ஷதே || 204 ||

உபரதிஸு³தா³ர்தோ² ஹ்புபரமணம் பூர்வத்³ரு³ஷ்டவ்ரு³த்திப்ய: |

ஸோ³யம் முக்²யோ கௌ³ணஸ்சேதி ச வ்ரு³த்த்யா த்³விருபதாம் த⁴த்தே || 205 ||

வ்ரு³த்தேர்த்³ரு³ஸ்யபரித்யாகோ³ முக்²யார்த² இதி கத்²யதே |

கௌ³ணர்த²:² கர்மஸம்ந்யாஸ: ஸ்ருதேரங்க³த்யா மத: || 206 ||

பும்ஸ: ப்ரதா⁴நஸித்³த்⁴யர்த²மங்க³ஸ்யாஸ்யரணம் த்⁴ருவம் |

கர்தவ்யமங்க³ஹீநம் சேத்ப்ரதா⁴நம் நைவ ஸித்⁴யதி || 207 ||

ஸம்ந்யஸ்யேத்ஸூவிரக்த: ஸந்நிஹாமுத்ரார்த²த: ஸுகா²த் |
அவிரக்தஸ்ய ஸம்ந்யாஸோ நிஷ்ப²லோ⁵யாஜ்யயாக்³வத் || 208 ||

ஸம்ந்யஸ்ய து யதி: குர்யாந்ந பூர்வவிஷயஸம்ரு³திம் |
தாம் தாம் தத்ஸமரணே தஸ்ய ஜுகு³ப்ஸா ஜாயதே யத: || 209 ||

verses 210-217 shraddhA

|| 10 || ஸ்ரத்³தா⁴ ||

கு³ருவேதா³ந்தவாக்யேஷு பு³த்³தி⁴ர்யா நிஸ்சயாத்மிகா |
ஸத்யமித்யேவ ஸா ஸ்ரத்³தா⁴ நிதா³நம் முக்திஸித்³த⁴யே || 210 ||

ஸ்ரத்³தா⁴வதாமேவ ஸதாம் புமர்த:²

ஸமீரித: ஸித்⁴யதி நேதரேஷாம் |

உக்தம் ஸுஸூக்ஷமம் பரமார்த²தத்த்வம்

ஸ்ரத்³த⁴த்ஸவ ஸோம்யேதி ச வக்தி வேத:³ || 211 ||

ஸ்ரத்³தா⁴விஹீநஸ்ய து ந ப்ரவ்ரு³த்தி:

ப்ரவ்ரு³த்திஸூந்யஸ்ய ந ஸாத்⁴யஸித்³தி:⁴ |

அஸ்ரத்³த⁴யைவாபி⁴ஹதாஸ்ச ஸர்வே

மஜ்ஜந்தி ஸம்ஸாரமஹாஸமுத்³ரே || 212 ||

தை³வே ச வேதே³ ச கு³ரௌ ச மந்த்ரே

தீர்²தே² மஹாத்மந்யபி பே⁴ஷஜே ச |

ஸ்ரத்³தா⁴ ப⁴வத்யஸ்ய யதா² யதா²ந்த-

ஸ்ததா² ததா² ஸித்³தி⁴ருதே³தி புமஸாம் || 213 ||

அஸ்தீத்யேவோபலப்³த⁴வ்யம் வஸ்துஸத்³பா⁴வநிஸ்சயாத் |

ஸத்³பா⁴வநிஸ்சயஸ்தஸ்ய ஸ்ரத்³த⁴யா ஸாஸ்த்ரஸித்³த⁴யா || 214 ||

தஸ்மாச்ச்²ரத்³தா⁴ ஸுஸம்பாத்³யா கு³ருவேதா³ந்தவாக்யயோ: |

முமுக்ஷோ: ஸ்ரத்³த³தா⁴நஸ்ய ப²லம் ஸித்⁴யதி நாந்யதா² || 215 ||

யதா²ர்த²வாதி³தா புமஸாம் ஸ்ரத்³தா⁴ஜநநகாரணம் |

வே³ஸ்யேஸ்வரவாக்யத்வாத்³யதா²ர்த²த்வே ந ஸம்ஸய: || 216 ||

முத்தஸ்யேஸ்வரரூபத்வாத்³கு³ரோர்வாக³பி தாத்³ரு³ஸீ |
தஸ்மாத்தத்³வாக்யயோ: ஸ்ரத்³தா⁴ ஸதாம் ஸித்⁴யதி தீ⁴மதாம் || 217 ||

verses 218-225 Concentration

|| 11 || ஸம்யகா³தா⁴நம் ||

ஸ்ருத்யுக்தார்தா²வகா³ஹாய விது³ஷா ஜ்ஞேயவஸ்துநி |
சித்தஸ்ய ஸம்யகா³தா⁴நம் ஸமாதா⁴நமிதீர்யதே || 218 ||

சித்தஸ்ய ஸாத்⁴யைகபரத்வமேவ
புமர்த²ஸித்³தே⁴ர்நியமேந காரணம் |
நைவாந்யதா² ஸித்⁴யதி ஸாத்⁴யமீஷ-
ந்மந:ப்ரமாதே³ விப²ல: ப்ரயத்ந: || 219 ||

சித்தம் ச த்³ரு³ஷ்டிம் கரணம் ததா²ந்ய-
தே³கத்ர ப்³த்⁴நாதி ஹி லக்ஷயபே⁴த்தா |
கிஞ்சித்ப்ரமாதே³ ஸதி லக்ஷயபே⁴த்து-
ர்பா³ணப்ரயோகோ³ விப²லோ யதா² ததா² || 220 ||

ஸித்³தே⁴ஸ்சித்தஸமாதா⁴நமஸாதா⁴ரணகாரணம் |
யதஸ்ததோ முமுக்ஷூணம் ப⁴விதவ்யம் ஸதா³முநா || 221 ||

அத்யந்ததீவ்ரவைராக்³யம் ப²லஸிப்ஸா மஹத்தரா |
ததே³தது³ப⁴யம் வித்³யாத்ஸமாதா⁴நஸ்ய காரணம் || 222 ||

ப³ஹிரங்க்³ம் ஸ்ருதி: ப்ராஹு ப்³ரஹ்மசர்யாதி³ முக்தயே |
ஸமாதி³ஷ்டக்மேவைதத்³ந்தரங்க்³ம் விது³ர்பு³தா:⁴ || 223 ||

அந்தரங்க்³ம் ஹி ப³லவத்³ப³ஹிரங்கா³த்³யதஸ்தத: |
ஸமாதி³ஷ்டக்ம் ஜிஜ்ஞாஸோரவஸ்யம் பா⁴வ்யமாந்தரம் || 224 ||

அந்தரங்க்³விஹீநஸ்ய க்ரு³தஸ்ரவணகோடய: |
ந ப²லந்தி யதா² யோத்³து⁴ரதீ⁴ரஸ்யாஸ்த்ரஸம்பத:³ || 225 ||

verses 226-296 mumukShutvam

॥ 12 ॥ முமுக்ஷுத்வம் ॥

ப்³ரஹ்மா³த்மைக³த்வவிஜ்ஞா³நாத்³யத்³வித்³வா³ந்மோ³க்துமி³ச்³தி ।
ஸம்ஸாரபாஸப்³ந்த⁴ம் தந்முமுக்ஷுத்வம் நிக்³த்³யதே ॥ 226 ॥

ஸாத்³நா³நாம் து ஸர்வேஷாம் முமுக்ஷா மூலகாரணம் ।
அநிச்சோ²ரப்³ரவ்ரு³த்தஸ்ய க்வ ஸ்ருதி: க்வ நு தத்²ப²லம் ॥ 227 ॥

தீ³வ்ரமத்⁴யமமந்தா³திமந்த³பே⁴தா³ச்³சு³துர்விதா⁴: ।
முமுக்ஷா தத்³ப்ரகாரோ³பி கீர்த்யதே ஸ்ருயதாம் பு³தை: ॥ 228 ॥

தாபைஸ்த்ரிபி⁴ர்³நி³த்யமநேகருபை:

ஸந்தப்³யமா³நோ க்ஷு³பி⁴தா³ந்தரா³த்மா ।

பரி³க்³ரஹம் ஸர்வமநந்த²பு³த்³யா

ஜஹா³தி ஸா தீ³வ்ரதரா முமுக்ஷா ॥ 229 ॥

தாபத்ரயம் தீ³வ்ரமவேக்ஷய வஸ்து

த்³ரு³ஷ்ட்வா கலத்ரம் தநயா³ந்வி³ஹாதும் ।

மத்⁴யே த்³வ்யோர்³லோ³ட³நமா³த்மநோ யத்

ஸைஷா மதா மாத்⁴யமி³க்³ முமுக்ஷா ॥ 230 ॥

மோக்ஷஸ்ய காலோ³ஸ்தி கிமத்³ய மே த்வரா

பு⁴க்த்வை³வ போ⁴கா³ந்³ரு³தஸர்³வகார்³ய: ।

மு³க்த்யை யதிஷ்யே³ஹமதே²தி பு³த்³தி⁴-

ரேஷை³வ மந்தா³ கதி²தா முமுக்ஷா ॥ 231 ॥

மார்³கே³ ப்ரயாதூர்³மணிலா⁴வந்மே

லபே⁴த மோக்ஷா யதி³ தர்³ஹி த⁴ந்ய: ।

இத்யா³ஸயா மூ⁴தி⁴யாம் மதிர்³யா

ஸைஷா³தி³மந்தா³பி⁴மதா முமுக்ஷா ॥ 232 ॥

ஜந்மா³நேகஸஹஸ்³ரேஷு³ தபஸாரா³தி⁴தே³ஸ்³வர: ।

தேந நி:ஸேஷநிர்³தூ⁴தஹ்ரு³த்³யஸ்தி²தகல்³மஷ: ॥ 233 ॥

ஸாஸ்த்ரவித்³கு³ணதோ³ஷஜ்ஞோ போ⁴க்³யமா³த்ரே விநிஸ்ப்³ரு³ஹ: ।

நி³த்யா³நி³த்யபதா³ர்³த²ஜ்ஞோ மு³க்திகாமோ த்³ரு³ட⁴வ்ரத: ॥ 234 ॥

நிஷ்டப்தமக்³நிநா பாத்ரமுத்³வாஸ்ய த்வரயா யதா² |
ஜஹாதி கே³ஹம் தத்³வச்ச தீவ்ரமோக்ஷைச்ச²யா த்³விஜ: || 235 ||

ஸ ஏவ ஸத்³யஸ்தரதி ஸம்ஸரு³திம் கு³ர்வநுக்³ரஹாத் |
யஸ்து தீவ்ரமுமுக்ஷு: ஸ்யாத்ஸ ஜீவந்நேவ முச்ச்யதே || 236 ||

ஜந்மாந்தரே மத்⁴யமஸ்து தத்³ந்யஸ்து யுகா³ந்தரே |
சதுர்த: ² கல்பகோட்யாம் வா நைவ ப³ந்தா⁴த்³விமுச்ச்யதே || 237 ||

ந்ரு³ஜந்ம ஜந்தோரதிது³ர்லப⁴ம் விது³-
ஸ்ததோ⁵பி பும்ஸ்த்வம் ச ததோ விவேக: |
லப்த்⁴வா ததே³தத்த்ரிதயம் மஹாத்தமா
யதேத முக்த்யை ஸஹஸா விரக்த: || 238 ||

புத்ரமித்ரகலத்ராதி³ஸுக²ம் ஜந்மநி ஜந்மநி |
மர்த்யத்வம் புருஷத்வம் ச விவேகஸ்ச ந லப்யதே || 239 ||

லப்த்⁴வா ஸுது³ர்லப⁴தரம் நரஜந்ம ஜந்து-
ஸ்தத்ராபி பௌருஷமத: ஸத்³ஸத்³விவேகம் |
ஸம்ப்ராப்ய சைஹிகஸுகா²பி⁴ரதோ யதி³ ஸ்யா-
த்³தி⁴க்தஸ்ய ஜந்ம குமதே: புருஷாத⁴மஸ்ய || 240 ||

கா²த்³தே மோத்³தே நித்யம் ஸூநக: ஸூகர: க²ர: |
தேஷாமேஷாம் விஸேஷ: கோ வ்ரு³த்திர்யேஷாம் து தை: ஸமா || 241 ||

யாவந்நாஸ்யதே ரோகோ³ யாவந்நாக்ரமதே ஜரா |
யாவந்ந தீ⁴ர்விபர்யேதி யாவந்ம்ரு³த்யும் ந பஸ்யதி || 242 ||

தாவதே³வ நர: ஸ்வஸ்த: ² ஸாரக்³ரஹணதத்பர: |
விவேகீ ப்ரயதேதாஸு ப⁴வப³ந்த⁴விமுக்தயே || 243 ||

தே³வ்ரஷிபித்ரு³மர்த்யர்ணப³ந்த⁴முக்தாஸ்து கோடிஸ: |
ப⁴வப³ந்த⁴விமுக்தஸ்து ய: கஸ்சித்³ப³ரஹ்மவித்தம: || 244 ||

அந்தர்ப³ந்தே⁴ந ப³த்³த⁴ஸ்ய கிம் ப³ஹிர்³ந்த⁴மோசநை: |
தத்³ந்தர்ப³ந்த⁴முக்த்யர்த²ம் க்ரியதாம் க்ரு³திபி: ⁴ க்ரு³தி: || 245 ||

க்ரு³திபர்யவஸாநைவ மதா தீவ்ரமுமுக்ஷுதா |
அந்யா து ரஞ்ஜநாமாத்ரா யத்ர நோ த்³ரு³ஸ்யதே க்ரு³தி: || 246 ||

கே³ஹாதி³ஸர்வமபஹாய லகு⁴த்வபு³த்³த⁴யா

ஸௌக்²யேச்ச²யா ஸ்வபதிநா⁵நலமாவிவிசுஷா: |

காந்தாஜநஸ்ய நியதா ஸுத்³ரு⁴டா⁴ த்வரா யா

ஸைஷா ப²லாந்தக³மநே கரணம் முமுசுஷா: || 247 ||

நித்யாநித்யவிவேகஸ்ச தே³ஹுக்ஷணிகதாமதி: |

ம்ரு³த்யோர்⁴பீ⁴திஸ்ச தாபஸ்ச முமுசுஷாவ்ரு³த்தி⁴காரணம் || 248 ||

ஸிரோ விவேகஸ்த்வத்யந்தம் வைராக்கியம் வபுருச்சயதே |

ஸமாத³ய: ஷட³ங்கா³நி மோக்ஷேச்ச²ப²ராண இஷ்யதே || 249 ||

ஈத்³ரு³ஸாங்க³ஸமாயுக்தோ ஜிஜ்ஞாஸுர்யுக்திகோவித: ³ |

ஸூரோ ம்ரு³த்யும் நினுந்தயேவ ஸம்யக்³ஜ்ஞாநாஸிநா த்³ருவம் || 250 ||

உக்தஸாத⁴நஸம்பந்நோ ஜிஜ்ஞாஸுர்யதிராத்தமந: |

ஜிஜ்ஞாஸாயை கு³ரும் க³ச்சே²த்ஸமித்தபாணிர்நயோஜ்ஜ்வல: || 251 ||

ஸ்ரோத்ரியோ ப்³ரஹ்மநிஷ்டோ² ய: ப்ரஸாந்த: ஸமத³ர்ஸந: |

நிர்மமோ நிரஹங்காரோ நிர்³வந்த³வோ நிஷ்பரிக்³ரஹ: || 252 ||

அநபேக்ஷ: ஸூசிர்³க்ஷ: கருணம்ரு³தஸாக³ர: |

ஏவம்லக்ஷணஸம்பந்ந: ஸ கு³ரு³ப்³ரஹ்மவித்தம: ||

உபாஸாத³ய: ப்ரயத்நேந ஜிஜ்ஞாஸோ: ஸ்வார்த²ஸித்³த⁴யே || 253 ||

ஜந்மாநேகஸதை: ஸதா³த³ரயுஜா ப⁴க்த்யா ஸமாராதி⁴தோ

ப⁴க்தைத்வைதி³கலக்ஷணேந விதி⁴நா ஸந்துஷ்ட ஈஸ ஸ்வயம் |

ஸாக்ஷாச்ச²ரீ³கு³ரு³நபமேத்ய க்ரு³பயா த்³ரு³க்³கோ³சர: ஸந்ப்ரபு⁴:

தத்த்வம் ஸாது⁴ விபோ³த்⁴ய தாரயதி தாந்ஸம்ஸாரது: ³கா²ர்ணவாத ||

254 ||

அவித்³யாஹ்ரு³த³யக்³ரந்தி²விமோக்ஷா⁵பி ப⁴வேத்³யத: |

தமேவ கு³ரு³நித்யாஹுர்³கு³ரு³ஸப்³தா³ர்²வேதி³ந: || 255 ||

ஸிவ ஏவ கு³ரு: ஸாக்ஷாத் கு³ரு³ரேவ ஸிவ: ஸ்வயம் |

உப⁴யோரந்தரம் கிஞ்சிந்ந த்³ரஷ்டவ்யம் முமுசுஷாபி: ⁴ || 256 ||

ப³ந்த⁴முக்தம் ப்³ரஹ்மநிஷ்ட²ம் க்ரு³தக்ரு³த்யம் ப⁴ஜேத்³கு³ரும் |

யஸ்ய ப்ரஸாதா³த்ஸம்ஸாரஸாக³ரோ கோ³ஷ்பதா³யதே || 257 ||

ஸூஸ்ரூஷ்யா ஸதா³ ப⁴க்த்யா ப்ரணமைர்விநயோக்திபி:⁴ |

ப்ரஸந்தம் கு³ருமாஸாத்³ய ப்ரஷ்டவ்யம் ஜ்ஞேயமாத்மந: || 258 ||

ப⁴க³வந்கருணைஸிந்தோ⁴ ப⁴வஸிந்தோ⁴ர்ப⁴வாம்ஸ்தரி: |

யமாஸ்ரித்யாஸ்ரமேணவ பரம் பாரம் க³தா பு³தா:⁴ || 259 ||

ஜந்மாந்தரக்ரு³தாநந்தபுண்யகர்மப²லோத³ய: |

அத்³ய ஸம்நிஹிதோ யஸ்மாத்த்வக்ரு³பாபாத்ரமஸ்ம்யஹம் || 260 ||

ஸம்ப்ரீதிமக்ஷணோர்வத³நப்ரஸாத³-

மாநந்த³மந்த:கரணஸ்ய ஸத்³ய: |

விலோகநம் ப்³ரஹ்மவித³ஸ்தநோதி

சி²நத்தி மோஹம் ஸுக³தீம் வ்யநக்தி || 261 ||

ஹுதாஸநாநாம் ஸஸிநாமிநாநா-

மப்யர்பு³த³ம் வாபி ந யந்நிஹந்தும் |

ஸக்நோதி தத்³த்⁴வாந்தமநந்தமாந்தரம்

ஹந்த்யாத்மவேத்தா ஸக்ரு³தீ³க்ஷணேந || 262 ||

து³ஷ்பாரே ப⁴வஸாக³ரே ஜநிம்ரு³திவ்யாத்⁴யாதி³து:³கோ²த்கடே

கோ⁴ரே புத்ரகலத்ரமித்ரப³ஹுலக்³ராஹாகரே பீ⁴கரே |

கர்மோத்துங்க³த்ரங்க³ப⁴ங்க³நிகரைராக்ரு³ஷ்யமாணே முஹு-

ர்யாதாயாதக³தீர்ப்⁴ரமேண ஸரணம் கிஞ்சிந்ந பஸ்யாம்யஹம் || 263 ||

கேந வா புண்யஸேஷேண தவ பாதா³ம்பு³ஜத்³வ்யம் |

த்³ரு³ஷ்டவாநஸ்மி மாமார்தம் ம்ரு³த்யோஸ்த்ராஹி த³யாத்³ரு³ஸா || 264 ||

வத³ந்தமேவம் த்வம் ஸிஷ்யம் த்³ரு³ஷ்ட்யைவ த³யயா கு³ரு: |

த³த்³யாத³ப⁴யமேதஸ்மை மா பை⁴ஷ்டேதி முஹூர்முஹு: || 265 ||

வித்³வநம்ரு³த்யபு⁴யம் ஜஹீஹி ப⁴வதோ நாஸ்த்யேவ ம்ரு³த்யு: க்வசி-

ந்நித்யஸ்ய த்³வ்யவர்ஜிதஸ்ய பரமாநந்தா³த்மநோ ப்³ரஹ்மண: |

ப்⁴ராந்த்யா கிஞ்சித³வேக்ஷய பீ⁴தமநஸா மித்²யா த்வயா கத்²யதே |

மாம் த்ராஹீதி ஹி ஸுப்தவத்ப்ரலபநம் ஸூந்யாத்மகம் தே ம்ரு³ஷா || 266 ||

நித்³ராகா³ட⁴தமோவ்ரு³த: கில ஜந: ஸ்வப்நே பு⁴ஜங்கா³தி³நா

க்³ர்ஸ்தம் ஸ்வம் ஸமவேக்ஷய யத்ப்ரலபதி த்ராஸாத்³த⁴தோ⁵ஸ்மீத்யலம்

|

ஆப்தேந ப்ரதிபோ³தி⁴த: கரதலேநாதாட்³ய ப்ரு'ஷ்ட: ஸ்வயம்

கிஞ்சிந்நேதி வத³த்யமுஷ்ய வசநம் ஸ்யாதத்தக்கிமர்த²ம் வத³ || 267 ||

ரஜ்ஜோஸ்து தத்த்வமநவேக்ஷய க்³ரு'ஹீதஸர்ப-

பா⁴வ: புமாநயமஹிர்வஸதீதி மோஹாத் |

ஆக்ரோஸதி ப்ரதிபி³பே⁴தி ச கம்பதே த-

ந்மித்²யைவ நாத்ர பு⁴ஜகோ³ஸ்தி விசார்யமாணே || 268 ||

தத்³வத்த்வயாப்யாத்மந உக்தமேத-

ஜ்ஜந்மாப்யயவ்யாதி⁴ஜராதி⁴து:³க²ம் |

ம்ரு'ஷைவ ஸர்வம் ப்⁴ரமகல்பிதம் தே

ஸம்யக்³விசார்யாத்மநி முஞ்ச பீ⁴திம் || 269 ||

ப⁴வாநநாத்மநோ த⁴ர்மாநாத்மந்யாரோப்ய ஸோசதி |

தத³ஜ்ஞாநக்ரு'தம் ஸர்வம் ப⁴யம் த்யக்த்வா ஸுக² ப⁴வ || 270 ||

ஸிஷ்ய: -

ஹீமத்³பி⁴ருக்தம் ஸகலம் ம்ரு'ஷேதி

த்³ரு'ஷ்டாந்த ஏவ ஹ்யுபபத்³யதே தத் |

தா³ர்ஷ்டாந்திகே நைவ ப⁴வாதி³து:³க²ம்

ப்ரத்யக்ஷத: ஸர்வஜநப்ரஸித்³த⁴ம் || 271 ||

ப்ரத்யக்ஷேணநுபூ⁴தார்த:² கத²ம் மித்²யாத்வமர்ஹதி |

சக்ஷுஷோ விஷயம் கும்ப⁴ம் கத²ம் மித்²யா கரோமயஹம் || 272 ||

வித்³யமாநஸ்ய மித்²யாத்வம் கத²ம் நு க⁴டதே ப்ரபோ⁴ |

ப்ரத்யக்ஷம் க²லு ஸர்வேஷாம் ப்ரமாணம் ப்ரஸ்பு²டார்த²கம் || 273 ||

மர்த்யஸ்ய மம ஜந்மாதி³து:³க²பா⁴ஜோ³ஸ்பஜீவிந: |

ப்³ரஹ்மத்வமபி நித்யத்வம் பரமாநந்த³தா கத²ம் || 274 ||

க ஆத்மா கஸ்த்வநாத்மா ச கிமு லக்ஷணமேதயோ: |

ஆத்மந்யநாத்மத⁴ர்மாணாரோப: க்ரியதே கத²ம் || 275 ||

கிமஜ்ஞாநம் தது³த்பந்நப⁴யத்யாகோ³ஸ்பி வா கத²ம் |

கிமு ஜ்ஞாநம் தது³த்பந்நஸுக²ப்ராப்திஸ்ச வா கத²ம் || 276 ||

ஸர்வமேதத்³யதா²பூர்வம் கராமலகவத்ஸ்பு²டம் |

ப்ரதிபாத³ய மே ஸ்வாமிந் ஹீகு³ரோ கருணாநிதே⁴ || 277 ||

ஸ்ரீகு³ரு: -

த⁴ந்ய: க்ரு³தார்த²ஸ்த்வமஹோ விவேக:

ஸிவப்ரஸாத³ஸ்தவ வித்³யதே மஹாந் |

விஸ்ரு³ஜ்ய து ப்ராக்ரு³தலோகமார்³கம்

ப்ரஹ்மாவக³ந்தும் யதஸே யதஸ்த்வம் || 278 ||

ஸிவப்ரஸாதே³ந விநா ந ஸித்³தி:⁴

ஸிவப்ரஸாதே³ந விநா ந பு³த்³தி:⁴ |

ஸிவப்ரஸாதே³ந விநா ந யுக்தி:

ஸிவப்ரஸாதே³ந விநா ந முக்தி: || 279 ||

யஸ்ய ப்ரஸாதே³ந விமுக்தஸங்கா:³

ஸுகாத³ய: ஸம்ஸ்ரு³திப்³ந்த⁴முக்தா: |

தஸ்ய ப்ரஸாதோ³ ப்³ஹுஜந்மலப்⁴யோ

ப⁴க்த்யேக³ம்யோ ப⁴வமுக்திஹேது: || 280 ||

விவேகோ ஜந்தூநாம் ப்ரப⁴வதி ஜநிஷ்வேவ ப்³ஹுஷு

ப்ரஸாதா³தே³வஸாத்³ப்³ஹுஸுக்ரு³தபாகோத³யவஸாத் |

யதஸ்தஸ்மாதே³வ த்வமபி பரமார்தா²வக³மநே

க்ரு³தாரம்ப:⁴ பும்ஸாமித்³மிஹ விவேகஸ்ய து ப²லம் || 281 ||

மர்த்யத்வஸித்³தே⁴ரபி பும்ஸ்த்வஸித்³தே⁴-

ர்விப்ரத்வஸித்³தே⁴ஸ்ச விவேகஸித்³தே⁴: |

வத்³ந்தி முக்²யம் ப²லமேவ மோக்ஷம்

வ்யர்த²ம் ஸமஸ்தம் யதி³ சேந்ந மோக்ஷ: || 282 ||

ப்ரஸ்ந: ஸமீ³நதரஸ்தவாயம்

யதா³த்மதத்த்வாவக³மே ப்ரவ்ரு³த்தி: |

ததஸ்தவைதத்ஸகலம் ஸமூலம்

நிவேத³யிஷ்யாமி முதா³ ஸ்ரு³ணுஷ்வ || 283 ||

மர்த்யத்வம் த்வயி கல்பிதம் ப்⁴ரமவஸாத்³தேநைவ ஜந்மாத³ய:

தத்ஸம்பா⁴விதமேவ து:³க²மபி தே நோ வஸ்துதஸ்தந்ம்ரு³ஷா |

நித்³ராமோஹவஸாது³பாக³தஸுக²ம் து:³க²ம் ச கிம் நு த்வயா

ஸத்யத்வேந விலோகிதம் க்வசித்³பி ப்³ரஹி ப்ரபோ³தா⁴க³மே || 284 ||

நாஸேஷலோகைரநுபூ⁴யமாந:

ப்ரத்யக்ஷதோ⁵யம் ஸகலப்ரபஞ்ச: |

கத²ம் ம்ரு³ஷா ஸ்யாதி³தி ஸங்கநீயம்

விசாரஸூ³ந்யேந விமுஹ்யதா த்வயா || 285 ||

தி³வாந்த⁴த்³ரு³ஷ்டேஸ்து தி³வாந்த⁴கார:

ப்ரத்யக்ஷஸித்³தோ⁴ஶபி ஸ கிம் யதா²ர்த:² |

தத்³வத்³ப⁴ரமே³ணவக்³த: பதா³ர்தோ²

ப⁴ராந்தஸ்ய ஸத்ய: ஸுமதேர்ம்ரு³ஷைவ || 286 ||

க⁴டோ⁵யமித்யத்ர க⁴டாபி⁴தா⁴ந:

ப்ரத்யக்ஷத: கஸ்சிது³தே³தி த்³ரு³ஷ்டே: |

விசார்யமாணே ஸ து நாஸ்தி தத்ர

ம்ரு³த³ஸ்தி தத்³பா⁴வவிலக்ஷ³ண ஸா || 287 ||

ப்ராதே³ஸமாத்ர: பரித்³ரு³ஸ்யதே⁵ர்க:

ஸாஸ்த்ரேண ஸந்த³ர்ஸிதலக்ஷயோஜந: |

மாநாந்தரேண க்வசிதே³தி பா³தா⁴ம்

ப்ரத்யக்ஷமப்யத்ர ஹி ந வ்யவஸ்தா² || 288 ||

தஸ்மாத்த்வயீ³த்³ம் ப⁴ரமத: ப்ரதீ³தம்

ம்ரு³ஷைவ நோ ஸத்யமவேஹி ஸாக்ஷாத் |

ப்³ரஹ்ம த்வமேவாஸி ஸுக²ஸ்வரூபம்

த்வத்தோ ந பி⁴ந்நம் விசிநுஷ்வ பு³த்³தெள⁴ || 289 ||

லோகாந்தரே வாத்ர கு³ஹாந்தரே வா

தீர்தா²ந்தரே கர்மபரம்பராந்தரே |

ஸாஸ்த்ராந்தரே நாஸ்த்யநுபய்யதாமிஹ

ஸ்வயம் பரம் ப்³ரஹ்ம விசார்யமாணே || 290 ||

தத்த்வமாத்மஸ்த²மஜ்ஞாத்வா மூட:⁴ ஸாஸ்த்ரேஷு பஸ்யதி |

கோ³ப: கக்ஷக்³தம் சா²க³ம் யதா² கூபேஷு து³ர்மதி: || 291 ||

ஸ்வமாத்மாநம் பரம் மத்வா பரமாத்மாநமந்யதா² |

விம்ரு³க்³யதே புந: ஸ்வாத்மா ப³ஹி: கோஸேஷு பண்டி³தை: || 292 ||

விஸ்ம்ரு³த்ய வஸ்துநஸ்தத்த்வமத்⁴யாரோப்ய ச வஸ்துநி |

அவஸ்துதாம் ச தத்³த⁴ர்மாந்முதா⁴ ஸோசதி நாந்யதா² || 293 ||

ஆத்மாநாத்மவிவேகம் தே வக்ஷயாமி ஸ்ரு³ணு ஸாத³ர்ம் |
யஸ்ய ஸ்ரவணமாத்ரேண முச்யதே⁵நாத்மப³ந்த⁴நாத் || 294 ||

இத்யுக்த்வாபி⁴முகீ²க்ரு³த்ய ஸிஷ்யம் கருணயா கு³ரு: |
அத்யாரோபாவாதா³ப⁴யாம் நிஷ்ப்ரபஞ்சம் ப்ரபஞ்சயந் || 295 ||

ஸம்யக்ப்ராபோ³த⁴யத்தத்த்வம் ஸாஸ்த்ரத்³ரு³ஷ்டேந வர்த்மநா |
ஸர்வவேஷாமுபகாராய தத்ப்ரகாரோ⁵த்ர த³ர்ஸ்யதே || 296 ||

verses 297-309 Superimposition

|| 13 || அத்யாரோப: ||

வஸ்துந்யவஸ்த்வாரோபோ ய: ஸோ⁵த்யாரோப இதீர்யதே |
அஸர்ப்பூ⁴தே ரஜ்ஜ்வாதௌ³ ஸர்ப்பத்வாரோபணம் யதா² || 297 ||

வஸ்து தாவத்பரம் ப்³ரஹ்ம ஸத்யஜ்ஞாநாதி³லக்ஷணம் |
இத³மாரோபிதம் யத்ர பா⁴தி கே² நீலதாதி³வத் || 298 ||

தத்காரணம் யத³ஜ்ஞாநம் ஸகார்யம் ஸத்³விலக்ஷணம் |
அவஸ்த்வித்யுச்யதே ஸத்³பி⁴ர்யஸ்ய பா³தா⁴ ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே || 299 ||

அவஸ்து தத்ப்ரமா²ணர்யத்³பா³த்⁴யதே ஸூக்திரௌப்யவத் |
ந பா³த்⁴யதே யத்தத்³வஸ்து த்ரிஷு காலேஷு ஸூக்திவத் || 300 ||

ஸூக்தேர்பா³தா⁴ ந க²ல்வஸ்தி ரஜதஸ்ய யதா² ததா² |
அவஸ்துஸம்ஜ்ஞிதம் யத்தஜ்ஜக³த்³த்யாஸகாரணம் || 301 ||

ஸத³ஸத்³ப⁴யாமநிர்வாச்யமஜ்ஞாநம் த்ரிகு³ணாத்மகம் |
வஸ்து ததத்வாவபோ³தை⁴கபா³த்⁴யம் தத்³பா⁴வலக்ஷணம் || 302 ||

மித்²யாஸம்ப³ந்த⁴தஸ்தத்ர ப்³ரஹ்மண்யாஸ்ரித்ய திஷ்ட²தி |
மணௌ ஸக்திர்யதா² தத்³வந்நைததா³ஸ்ரயதூ³ஷகம் || 303 ||

ஸத்³பா⁴வே விங்க³மேதஸ்ய கார்யமேதச்சராசரம் |
மாநம் ஸ்ருதி: ஸம்ரு³திஸ்சாஜ்ஞோ⁵ஹமித்யநுப⁴வோ⁵பி ச || 304 ||

அஜ்ஞாநம் ப்ரக்ரு³தி: ஸக்திரவித்³யேதி நிக³த்³யதே |
ததே³தத்ஸந்ந ப⁴வதி நாஸத்³வா ஸூக்திரௌப்யவத் || 305 ||

ஸதோ பி⁴ந்நமபி⁴ந்நம் வா ந தீ³பஸ்ய ப்ரபா⁴ யதா² |

ந ஸாவயவமந்யத்³வா பீ³ஜஸ்யாங்குரவத்க்வசித் || 306 ||

அத ஏதத்³நிர்வாச்யமித்யேவ கவயோ விது:³ |

ஸமஷ்டிவ்யஷ்டி⁴ருபேண த்³விதா⁴ஜ்ஞாநம் நிக³த்³யதே || 307 ||

நாநாத்வேந ப்ரதீதாநாமஜ்ஞாநாநாமபே⁴த்³: |

ஏகத்வேந ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்³பூ⁴ருஹாணம் வநம் யதா² || 308 ||

இயம் ஸமஷ்டி⁴ருத்க்ரு³ஷ்டா ஸத்த்வாம்ஸோத்கர்ஷத: புரா |

மாயேதி கத்²யதே தஜ்ஜை: ஸா³த்³த⁴ஸத்த்வைகலக்ஷண || 309 ||

verses 310-317 Ishvara

|| 14 || ஈஸ்வர: ||

மாயோபஹிதசைதந்யம் ஸாபா⁴ஸம் ஸத்த்வப்³ரு³ம்ஹிதம் |

ஸர்வஜ்ஞத்வாதி³கு³ணகம் ஸ்ரு³ஷ்டிஸ்தி²த்யந்தகாரணம் || 310 ||

அவ்யாக்ரு³தம் தத்³வ்யக்தமீஸ இத்யபி கீ³யதே |

ஸர்வஸக்திகு³ணேபேத: ஸர்வஜ்ஞாநாவபா⁴ஸக: || 311 ||

ஸ்வதந்த்ர: ஸத்யஸங்கல்ப: ஸத்யகாம: ஸ ஈஸ்வர: |

தஸ்யைதஸ்ய மஹாவிஷ்ணோர்மஹாஸக்தேர்மஹீயஸ: || 312 ||

ஸர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாதி³காரணத்வாந்மநீஷிண: |

காரணம் வபுரித்யாஹு: ஸமஷ்டி³ம் ஸத்த்வப்³ரு³ம்ஹிதம் || 313 ||

ஆநந்த³ப்ரகரத்வேந சா²த்³கத்வேந கோஸவத் |

ஸைஷாநந்த³மய: கோஸ இதீஸஸ்ய நிக³த்³யதே || 314 ||

ஸர்வோபரமஹேதுத்வாத்ஸுஷு³ப்திஸ்தா²நமிஷ்யதே |

ப்ராக்ரு³த: ப்ரலயோ யத்ர ஸ்ராவ்யதே ஸ்ருதிபி⁴ர்முஹு: || 315 ||

அஜ்ஞாநம் வ்யஷ்டயபி⁴ப்ராயாத்³நேகத்வேந பி⁴த்³யதே |

அஜ்ஞாநவ்ரு³த்தயோ நாநா தத்தத்³கு³ணவிலக்ஷண: || 316 ||

வநஸ்ய வ்யஷ்டயபி⁴ப்ராயாத்³பூ⁴ருஹா இத்யநேகதா |

யதா² ததை²வாஜ்ஞாநஸ்ய வ்யஷ்டி³த: ஸ்யாத்³நேகதா || 317 ||

verses 318-329 Pratyagatman

|| 15 || ப்ரத்யகா³த்மந் ||

வ்யஷ்டிர்மலிநஸுத்³வவஷா ரஜஸா தமஸா யுதா |

ததோ நிக்ரு³ஷ்டா ப⁴வதி யோபாதி:⁴ ப்ரத்யகா³த்மந: || 318 ||

சைதந்யம் வ்யஷ்ட்யவச்சி²ந்நம் ப்ரத்யகா³த்மேதி கீ³யதே |

ஸாபா⁴ஸம் வ்யஷ்ட்யுபஹிதம் ஸத்தாதா³த்மயேந தத்³கு³ண: || 319 ||

அபி⁴பூ⁴த: ஸ ஏவாத்மா ஜீவ இத்யபி⁴தீ⁴யதே |

கிஞ்சிஜ்ஜுத்வாநீஸ்வரத்வஸம்ஸாரித்வாதி³த⁴ர்மவாந் || 320 ||

அஸ்ய வ்யஷ்டிரஹங்காரகாரணத்வேந காரணம் |

வபுஸ்தத்ராபி⁴மாந்யாத்மா ப்ராஜ்ஞ இத்யுச்சயதே பு³தை:⁴ || 321 ||

ப்ராஜ்ஞத்வமஸ்யைகாஜ்ஞாநபா⁴ஸகத்வேந ஸம்மதம் |

வ்யஷ்டேர்நிக்ரு³ஷ்டத்வேநாஸ்ய நாநேகாஜ்ஞாநபா⁴ஸநம் || 322 ||

ஸ்வரூபாச்சா²த³கத்வேநாப்யாநந்த³ப்ரகரத்வத: |

காரணம் வபுராநந்த³மய: கோஸ இதீர்யதே || 323 ||

அஸ்யாவஸ்தா² ஸுஷுப்தி: ஸ்யாத்³யத்ராநந்த:³ ப்ரக்ரு³ஷ்யதே |

ஏஷொ஽ஹம் ஸுக²மஸ்வாப்ஸம் ந து கிஞ்சித்³வேதி³ஷம் || 324 ||

இத்யாநந்த³ஸமுத்கர்ஷ: ப்ரபு³த்³தே⁴ஷு ப்ர்த்³ரு³ஸ்யதே |

ஸமஷ்தேரபி ச வ்யஷ்தேருப⁴யோர்வநவ்ரு³க்ஷவத் || 325 ||

அபே⁴த³ ஏவ நோ பே⁴தோ³ ஜாத்யேகத்வேந வஸ்துத: |

அபே⁴த³ ஏவ ஜ்ஞாதவ்யஸ்ததே²ஸப்ராஜ்ஞயோரபி || 326 ||

ஸத்யுபாத்⁴யோரபி⁴ந்நத்வே க்வ பே⁴த³ஸ்தத்³விஸிஷ்டயோ: |

ஏகீபா⁴வே தரங்கா³ப்த³யோ: கோ பே⁴த:³ ப்ரதிபி³ம்ப³யோ: || 327 ||

அஜ்ஞாநதத³வச்சி²ந்நாபா⁴ஸயோருப⁴யோரபி |

ஆதா⁴ரம் ஸாத்³த⁴சைதந்யம் யத்தத்துர்யமிதீர்யதே || 328 ||

ஏததே³வாவிவித்தம் ஸது³பாதி⁴ப்யாம் ச தத்³கு³ண: |

மஹாவாக்யஸ்ய வாச்ச்யார்தோ² விவித்தம் லக்ஷய இஷ்யதே || 329 ||

verses 330-333 Ishvara,the cause of the universe

॥ 16 ॥ ஈஸ்வர: ॥

அநந்தஸக்திஸம்பந்நோ மாயோபாதி⁴க ஈஸ்வர: ।
ஈக்ஷாமாத்ரேண ஸ்ரு³ஜதி விஸ்வமேதச்சராசரம் ॥ 330 ॥

அத்³விதீயஸ்வமாத்ரோ⁵ஸௌ நிருபாதா³ந ஈஸ்வர: ।
ஸ்வயமேவ கத²ம் ஸர்வம் ஸ்ரு³ஜதீதி ந ஸங்க்யதாம் ॥ 331 ॥

நிமித்தமப்யுபாதா³நம் ஸ்வயமேவ ப⁴வந்ப்ரபு:⁴ ।
சராசராத்தமகம் விஸ்வம் ஸ்ரு³ஜத்யவதி லும்பதி ॥ 332 ॥

ஸ்வப்ராதா⁴ந்யேந ஜக³தோ நிமித்தமபி காரணம் ।
உபாதா³நம் ததோ²பாதி⁴ப்ராதா⁴ந்யேந ப⁴வத்யயம் ॥ 333 ॥

verses 334-337 Creation of the Five Elements

॥ 17 ॥ பஞ்சபூ⁴தஸ்ரு³ஷ்டி: ॥

யதா² லாதா நிமித்தம் ச ஸ்வப்ரதா⁴நதயா ப⁴வேத் ।
ஸ்வஸரீர்ப்ரதா⁴நத்வேநோபாதா³நம் ததே²ஸ்வர: ॥ 334 ॥

தம:ப்ரதா⁴ந்ப்ரக்ரு³திவிஸிஷ்டாத்ப்ரமாத்மந: ।
அபூ⁴த்ஸகாஸாதா³காஸமாகாஸாத்³வாயுருச்யதே ॥ 335 ॥

வாயோரக்³நிஸ்ததை²வாக்³நேராபோ⁵த³ப்⁴ய: ப்ரு³தி²வீ க்ரமாத் ।
ஸக்தேஸ்தம:ப்ரதா⁴நத்வம் தத்கார்யே ஜாட்³யத³ர்ஸநாத் ॥ 336 ॥

ஆரப⁴ந்தே கார்யகு³ணந்யே காரணகு³ண ஹி தே ।
ஏதாநி ஸு³க்ஷமபூ⁴தாநி பூ⁴தமாத்ரா அபி க்ரமாத் ॥ 337 ॥

verses 338-341 The Subtle Body

॥ 18 ॥ ஸு³க்ஷமதே³ஹ: ॥

ஏதேப்⁴ய: ஸு³க்ஷமபூ⁴தேப்⁴ய: ஸு³க்ஷமதே³ஹா ப⁴வந்த்யபி ।
ஸ்தூ²லாந்யபி ச பூ⁴தாநி சாந்யோந்யாம்ஸவிமேலநாத் ॥ 338 ॥

அபஞ்சீக்ரு³தபூ⁴தேப்⁴யோ ஜாதம் ஸப்தத³ஸாங்க்³கம் ।

ஸம்ஸாரகாரணம் விங்க்³மாத்தமநோ போ⁴க³ஸாத⁴நம் || 339 ||

ஸ்ரோத்ராதி³பஞ்சகம் சைவ வாகா³தி³நாம் ச பஞ்சகம் |
ப்ராணாதி³பஞ்சகம் பு³தி³தி⁴மநஸீ விங்க்³முச்சயதே || 340 ||

ஸ்ரோத்ரத்வக்³சக்ஷுர்ஜிஹ்வாக்⁴ராணாநி பஞ்ச ஜாதாநி |
ஆகாஸாதீ³நாம் ஸத்த்வம்ஸோப⁴யோ தீ⁴ந்த³ரியாண்யநுக்ரமத: || 341 ||

verses 342-349 The Internal Organ

|| 19 || அந்த:கரணம் ||

ஆகாஸாதீ³க³தா: பஞ்ச ஸாத்த்விகாம்ஸா: பரஸ்பரம் |
மிலித்வைவாந்த:கரணமப⁴வத்ஸர்வகாரணம் || 342 ||

ப்ரகாஸகத்வாதே³தேஷாம் ஸாத்த்விகாம்ஸத்வமிஷ்யதே |
ப்ரகாஸகத்வம் ஸத்த்வஸ்ய ஸ்வச்²த்வேந யதஸ்தத: || 343 ||

தத³ந்த:கரணம் வ்ரு³த்திபே⁴தே³ந ஸ்யாச்சதுர்வித⁴ம் |
மநோ பு³தி³தி⁴ரஹங்காரஸ்சித்தம் சேதி தது³ச்சயதே || 344 ||

ஸங்கல்பாந்மந இத்யாஹுர்³தி³தி⁴ர்த²ஸ்ய நிஸ்சயாத் |
அபி⁴மாநாத³ஹங்காரஸ்சித்தமர்த²ஸ்ய சிந்தநாத் || 345 ||

மநஸ்யபி ச பு³தி³தௌ⁴ ச சித்தாஹங்காரயோ: க்ரமாத் |
அந்தர்பா⁴வோ⁵த்ர போ³தி³த⁴வ்யோ விங்க்³லக்ஷணஸித்³த⁴யே || 346 ||

சிந்தநம் ச மநோத⁴ர்ம: ஸங்கல்பாதி³ர்யதா² ததா² |
அந்தர்பா⁴வோ மநஸ்யேவ ஸம்யக்³சித்தஸ்ய ஸித்⁴யதி || 347 ||

தே³ஹாதா³வஹமித்யேவ பா⁴வோ த்³ரு⁴தரோ தி⁴ய: |
த்³ரு⁴ஸ்யதே⁵ஹங்க்ரு⁴தேஸ்தஸமாதி³ந்தர்பா⁴வோ⁵த்ர யுஜ்யதே || 348 ||

தஸ்மாதே³வ து பு³தி³தே:⁴ கர்த்ரு³த்வம் ததி³தரஸ்ய கரணத்வம் |
ஸித்³த⁴யத்யாத்மந உப⁴யம் வித்³யாத்ஸம்ஸாரகாரணம் மோஹாத் || 349 ||

verses 350-354 VijnAnamayakosha

|| 20 || விஜ்ஞாநமயகோஸ: ||

விஜ்ஞாநமயகோஸ: ஸ்யாத் பு³த்³தி⁴ர்ஜ்ஞாநேந்த்³ரியை: ஸஹ |

விஜ்ஞாநப்ரசரத்வேநாப்யாச்²சா²த³கதயாத்மந: || 350 ||

விஜ்ஞாநமயகோஸோ⁵யமிதி வித்³வத்³பி⁴ருச்யதே |

அயம் மஹாநஹங்காரவ்ரு³த்திமாந்கர்த்ரு³லக்ஷண: || 351 ||

அஹம் மமேத்யேவ ஸதா³பி⁴மாநம்

தே³ஹேந்த்³ரியாதெள³ குருதே க்³ரு³ஹாதெள³ |

ஜீவாபி⁴மாந: புருஷோ⁵யமேவ

கர்தா ச போ⁴க்தா ச ஸுக² ச து:³க² || 352 ||

ஸ்வவாஸநாப்ரேரித ஏவ நித்யம்

கரோதி கர்மோப⁴யலக்ஷணம் ச |

பு⁴ங்க்தே தது³த்பந்நப²லம் விஸிஷ்டம்

ஸுக²ம் ச து:³க²ம் ச பரத்ர சாத்ர || 353 ||

நாநாயோநிஸஹஸ்ரேஷு ஜாயமானோ முஹூர்முஹூ: |

ம்ரியமா⁵ணோ ப்⁴ரமத்யேஷ ஜீவ: ஸம்ஸாரமண்ட³லே || 354 ||

verses 355-374 Manomayakosha

|| 21 || மநோமயகோஸ: ||

மநோ மநோமய: கோஸோ ப⁴வேஜ்ஜ்ஞாநேந்த்³ரியை: ஸஹ |

ப்ராசர்யம் மநஸோ யத்ர த்³ரு³ஸ்யதே⁵ஸௌ மநோமய: || 355 ||

சிந்தாவிஷாத்³ஹர்ஷாத்³யா: காமாத்³யா அஸ்ய வ்ரு³த்தய: |

மநுதே மநஸைவைஷ ப²லம் காமயதே ப³ஹி: |

யததே குருதே பு⁴ங்க்தே தந்மந: ஸர்வகாரணம் || 356 ||

மநோ ஹ்யமுஷ்ய ப்ரவணஸ்ய ஹேது-

ரந்த்ர்ப்³ஹிஸ்சார்த்²மநேந வேத்தி |

ஸ்ரு³ணோதி ஜிக்⁴ர்த்யமுநைவ சேக்ஷதே

வக்தி ஸ்ப்ரு³ஸ்த்யத்தி கரோதி ஸர்வம் || 357 ||

ப³ந்த⁴ஸ்ச மோக்ஷோ மநஸைவ பும்ஸா-

மர்தோ²ஸ்ப்யநர்தோ²ஸ்ப்யமுநைவ ஸித்⁴யதி |

ஸூத்³தோ⁴ந மோக்ஷோ மலிநேந ப³ந்தோ⁴

விவேகதோ⁵ர்²தோ²ப்யவிவேகதோ⁵ந்ய: || 358 ||

ரஜஸ்தமோ⁴யாம் மலிநம் த்வஸூத்³த⁴-

மஜ்ஞாநஜம் ஸத்த்வகு³ணேந ரிக்தம் |

மநஸ்தமோ³தோ³ஷஸமந்விதத்வா-

ஜ்ஜட³த்வமோஹூலஸதாப்ரமாதை:³ |

திரஸ்க்ரு³தம் ஸந்ந து வேத்தி வாஸ்தவம்

பதா³ர்²த²தத்த்வம் ஹ்யுபல⁴யமாநம் || 359 ||

ரஜோ³தோ³ஷையுத்தம் யதி³ ப⁴வதி விஷ்வேபககு³ஜ்ண:

ப்ரதீபை: காமாத்³யைரநிஸமபி⁴பூ⁴தம் வ்யத²யதி |

கத²ஞ்சித்ஸலிஷ்ஹமார்தா²வக³திமத³பி ப⁴ராம்யதி ப⁴ரு³ஸம்

மநோ³தீ³போ யத்³வத்ப்ர³ப³லமருதா த⁴வஸ்தமஹிமா || 360 ||

ததோ முமுக்ஷூர்⁴ப⁴வ³ந்⁴முத்தயை

ரஜஸ்தமோ⁴யாம் ச ததீ³யகார்யை: |

வியோஜ்ய சித்தம் பரிஸூத்³த⁴ஸத்த்வம்

ப்ரியம் ப்ரயத்நேந ஸதை³வ குர்யாத் || 361 ||

க³ர்⁴பா⁴வாஸஜநிப்ர³ணு³நஜராய்யாத்⁴யாதி³ஷு ப்ராணிநாம்

யத்³து:³க²ம் பரித்³ரு³ஸ்யதே ச நரகே தச்சிந்தயித்வா முஹு: |

தோ³ஷாநேவ விலோக்ய ஸர்வவிஷயேஷ்வாஸாம் விமுச்ச்யாபி⁴த-

ஸ்சித்தக்³ரந்²தி²விமோசநாய ஸுமதி: ஸத்த்வம் ஸமாலம்ப³தாம் || 362 ||

யமேஷு நிரதோ யஸ்து நியமேஷு ச யத்நத: |

விவேகிநஸ்தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸாத³மதி⁴க³ச்ச²தி || 363 ||

ஆஸூரீம் ஸம்பத³ம் த்யக்த்வா ப⁴ஜேத்³யோ தை³வஸம்பத³ம் |

மோகைககாங்க்ஷயா நித்யம் தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி || 364 ||

பரத்³ரவ்யபரத்³ரோஹுபரநிந்தா³பரஸ்த்ரிய: |

நாலம்ப³தே மநோ யஸ்ய தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி || 365 ||

ஆத்மவத்ஸர்வபூ⁴தேஷு ய: ஸமத்வேந பஸ்யதி |

ஸுக²ம் து:³க²ம் விவேகேந தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி || 366 ||

அத்யந்தம் ஸ்ரத்³த⁴யா ப⁴க்த்யா கு³ருமீஸ்வரமாத்மநி |

யோ ப⁴ஜத்யநிஸம் க்ஷாந்தஸ்தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி || 367 ||

ஸிஷ்டாந்நமீஸார்சநமார்யஸேவாம்

தீர்தா²டநம் ஸ்வாஸ்ரமதா⁴ர்மநிஷ்டா²ம் |

யமாநுஷக்திம் நியமாநுவ்ரு³த்திம்

சித்தப்ரஸாதா³ய வத³ந்தி தஜ்ஜ்ஞா: || 368 ||

கட்வம்லலவணுத்யுஷ்ணதீக்ஷணரூக்ஷவிதா³ஹிநாம் |

பூதிபர்யுஷிதாதீ³நாம் த்யாக:³ ஸத்த்வாய கல்பதே || 369 ||

ஸ்ருத்யா ஸத்த்வபுராணநாம் ஸேவயா ஸத்த்வவஸ்துந: |

அநுவ்ரு³த்த்யா ச ஸாதா⁴நாம் ஸத்த்வவ்ரு³த்தி: ப்ரஜாயதே || 370 ||

யஸ்ய சித்தம் நிர்விஷயம் ஹ்ரு³த³யம் யஸ்ய சீதலம் |

தஸ்ய மித்ரம் ஜக³த்ஸர்வம் தஸ்ய முக்தி: கரஸ்தி²தா || 371 ||

ஹிதபரிமிதபோ⁴ஜீ நித்யமேகாந்தஸேவீ

ஸக்ரு³து³சிதஹிதோக்தி: ஸ்வல்பநித்³ராவிஹார: |

அநுநியமநஸீலோ யோ ப⁴ஜத்யுக்தகாலே

ஸ லப⁴த இஹ சீக்⁴ரம் ஸாதா⁴ சித்தப்ரஸாத³ம் || 372 ||

சித்தப்ரஸாதே³ந விநாவக³ந்தும்

ப³ந்த⁴ம் ந ஸக்நோதி பராத்தமதத்த்வம் |

தத்த்வாவக³த்யா து விநா விமுக்தி-

ர்ந ஸித்⁴யதி ப்³ரஹ்மஸஹஸ்ரகோடிஷு || 373 ||

மந:ப்ரமாத:³ புருஷஸ்ய ப³ந்தோ⁴

மந:ப்ரஸாதோ³ ப⁴வப³ந்த⁴முக்தி: |

மந:ப்ரஸாதா³தி⁴க³மாய தஸ்மா-

ந்மநோநிராஸம் வித்³தீ⁴த வித்³வாந் || 374 ||

verses 375-408 Pranamayakosha

|| 22 || ப்ராணமயகோஸ: ||

பஞ்சாநாமேவ பூ⁴தாநாம் ரஜோம்ஸேப்⁴யோ⁵ப⁴வந் க்ரமாத் |

வாக்பாணிபாத³பாயூபஸ்தா²நி கர்மேந்த்³ரியாண்யநு || 375 ||

ஸமஸ்தேப்⁴யோ ரஜோம்ஸேப்⁴யோ வ்யோமாதீ³நாம் க்ரியாத்மகா: |

ப்ராணாதீ³ய: ஸமுத்பந்நா: பஞ்சாப்யாந்தரவாயவ: || 376 ||

ப்ராண: ப்ராக்³க³மநேந ஸ்யாத்³பாநோ³ர்வாக்³க³மநேந ச |
வ்யாநஸ்து விஷ்வக்³க³மநாது³த்க்ராந்த்யோதா³ந இஷ்யதே || 377 ||

அஸிதாந்நரஸாதீ³நாம் ஸமீகரணத⁴ர்மத: |
ஸமாந இத்யபி⁴ப்ரேதோ வாயுர்யஸ்தேஷு பஞ்சம: || 378 ||

க்ரியைவ தி³ஸ்யதே ப்ராய: ப்ராணகர்மேந்த்³ரியேஷ்வலம் |
ததஸ்தேஷாம் ரஜோம்ஸேப்⁴யோ ஜநிரங்க்³க்ரு³தா பு³தை:⁴ || 379 ||

ராஜஸீம் து க்ரியாஸக்திம் தம:ஸக்திம் ஜடா³த்மிகாம் |
ப்ரகாஸரூபினீம் ஸத்த்வஸக்திம் ப்ராஹுர்மஹர்ஷய: || 380 ||

ஏதே ப்ராணா³ய: பஞ்ச பஞ்சகர்மேந்த்³ரியை: ஸஹ |
ப⁴வேதப்ராணமய: கோஸ: ஸ்தூ²லோ யேநைவ சேஷ்டதே || 381 ||

யத்³யந்நிஷ்பாத்³யதே கர்ம புண்யம் வா பாபமேவ வா |
வாகா³தி³பி⁴ஸ்ச வபுஷா தத்ப்ராணமயகர்த்ரு³கம் || 382 ||

வாயுநோச்சாலிதோ வ்ரு³க்ஷோ நாநாரூபேண சேஷ்டதே |
தஸ்மிந்நிநிஸ்சலே ஸோ³பி நிஸ்சல: ஸ்யாத்³யதா² ததா² || 383 ||

ப்ராணகர்மேந்த்³ரியைர்தே³ஹ: ப்ரேர்யமாண: ப்ரவர்ததே |
நாநாக்ரியாஸு ஸர்வத்ர விஹிதாவிஹிதாதி³ஷு || 384 ||

கோஸத்ரயம் மிலித்வைதத்³வபு: ஸ்யாத்ஸுலக்ஷமமாத்த்மந: |
அதிஸுலக்ஷமதயா லீநஸ்யாத்மநோ க³மகத்வத: || 385 ||

விங்க்³மித்யுச்ச்யதே ஸ்தூ²லாபேக்ஷயா ஸுலக்ஷமமிஷ்யதே |
ஸர்வம் விங்க்³வபுர்ஜாதமேகதீ⁴விஷ்யத்வத: || 386 ||

ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்நருக்³ண: ஸாமாந்யேந வநம் யதா² |
ஏதத்ஸமஷ்டயுபஹிதம் சைதந்யம் ஸப²லம் ஜரு:³ || 387 ||

ஹிரண்யக³ர்ப:⁴ ஸுத்ராத்மா ப்ராண இத்யபி பண்டி³தா: |
ஹிரண்மயே பு³த்³தி⁴க³ர்பே⁴ ப்ரசகாஸ்தி ஹிரண்யவத் || 388 ||

ஹிரண்யக³ர்ப⁴ இத்யஸ்ய வ்யபதே³ஸஸ்ததோ மத: |
ஸமஸ்த விங்க்³தே³ஹேஷு ஸுத்ரவந்மணிபங்க்திஷு |
வ்யாப்ய ஸ்தி²தத்வாத்ஸுத்ராத்மா ப்ராணநாத்ப்ராண உச்ச்யதே || 389 ||

நைகதீ⁴விஷயத்வேந விங்க்³ம் வ்யஷ்டி⁴ர்ப⁴வத்யத² |

யதே³தத்³வ்யஷ்டயபஹிதம் சிதா³பா⁴ஸஸமந்விதம் || 390 ||

சைதந்யம் தைஜஸ இதி நிக்³த³ந்தி மநீ⁴ஷ்ண: |

தேஜோமயாந்த:கரணோபாதி⁴த்வேநைவ தைஜஸ: || 391 ||

ஸ்தூ²லாதஸூக்ஷமதயா வ்யஷ்டி⁴ரஸ்ய ஸூக்ஷமவபு⁴ர்தமம் |

அஸ்ய ஜாக்³ரஸம்ஸ்காரமயத்வாத்³வபு⁴ரு³ச்யதே || 392 ||

ஸ்வப்நே ஜாக்³ரகாலீநவாஸநாபரிகல்பிதாந் |

தைஜஸோ விஷயாந்பு⁴ங்க்தே ஸூக்ஷமா⁴ர்தா²ந்ஸூக்ஷமவ்ரு³த்திபி:⁴ || 393 ||

ஸமஷ்டேரபி ச வ்யஷ்டே: ஸாமாந்யேநைவ பூர்வவத் |

அபே⁴த³ ஏவ ஜ்ஞாதவ்யோ ஜாத்யேகத்வே குதோ பி⁴தா³ || 394 ||

த்³வ்யோருபாத்⁴யோரேகத்வே தயோரப்யபி⁴மாநிநோ: |

ஸூத்ராத்தமந்ஸதைஜஸஸ்யாப்யபே⁴த:³ பூர்வவந்மத: || 395 ||

ஏவம் ஸூக்ஷமப்ரபஞ்சஸ்ய ப்ரகார: ஶாஸ்த்ரஸம்மத: |

அத²ஸ்தூ²லப்ரபஞ்சஸ்ய ப்ரகார: கத்²யதே ஸ்ரு³ணு || 396 ||

தாந்யேவ ஸூக்ஷமபூ⁴தாநி வ்யோமாதீ³நி பரஸ்பரம் |

பஞ்சீக்ரு³தாநி ஸ்தூ²லாநி ப⁴வந்தி ஸ்ரு³ணு தத்க்ரமம் || 397 ||

காதீ³நாம் பூ⁴தமேகைகம் ஸமமேவ த்³விதா⁴ த்³விதா⁴ |

விப⁴ஜ்ய பா⁴க³ம் தத்ராத்த³யம் த்யக்த்வா பா⁴க³ம் த்³விதீயகம் || 398 ||

சதூ⁴ர்தா⁴ ஸுவிப⁴ஜ்யாத² தமேகைகம் விநிக்ஷிபேத் |

சதூ⁴ரணம் ப்ரத²மே பா⁴கே³ க்ரமேண ஸ்வார்த⁴மந்தரா || 399 ||

ததோ வ்யோமாதி³பூ⁴தாநாம் பா⁴கா:³ பஞ்ச ப⁴வந்தி தே |

ஸ்வஸ்வார்த⁴பா⁴கே³நாந்யேப⁴ய: ப்ராப்தம் பா⁴க³சதுஷ்டயம் || 400 ||

ஸம்யோஜ்ய ஸ்தூ²லதாம் யாந்தி வ்யோமாதீ³நி யதா²க்ரமம் |

அமுஷ்ய பஞ்சீகரணஸ்யாப்ராமாண்யம் ந ஶங்க்யதாம் || 401 ||

உபலக்ஷணமஸ்யாபி தத்தரிவ்ரு³த்கரணஸ்ருதி: |

பஞ்சாநாமபி பூ⁴தாநாம் ஸ்ருயதே⁵ந்யத்ர ஸம்ப⁴வ: || 402 ||

தத: ப்ராமாணிகம் பஞ்சீகரணம் மந்யதாம் பு³தை:⁴ |

ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோத:⁴ ஸ்யாத³ந்யதா² க்ரியதே யதி³ || 403 ||

ஆகாஸவாய்வோர்த⁴ர்மஸ்து வஹ்ந்யாதா³வுபலப்⁴யதே |
யதா² ததா²காஸவாய்வோர்நாக்³ந்யாதே³ர்த⁴ர்ம ஈக்ஷயதே || 404 ||

அதோ⁵ப்ராமாணிகமிதி ந கிஞ்சித³பி சிந்த்யதாம் |
கா²ம்ஸவ்யாப்திஸ்ச க²வ்யாப்திர்வித்³யதே பாவகாதி³ஷு || 405 ||

தேநோபலப்⁴யதே ஸப்³த:³ காரணஸ்யாதிரேகத: |
ததா² நப⁴ஸ்வதோ த⁴ர்மோ⁵ப்யக்³ந்யாதா³வுபலப்⁴யதே || 406 ||

ந ததா² வித்³யதே வ்யாப்திர்வஹ்ந்யாதே:³ க²நப⁴ஸ்வதோ: |
ஸுக்ஷமத்வாத³ம்ஸகவ்யாப்தேஸ்தத்³த⁴ர்மோ நோபலப்⁴யதே || 407 ||

காரணஸ்யாநுரூபேண கார்யம் ஸர்வத்ர த்³ரு³ஸ்யதே |
தஸ்மாத்த்³ப்ராமாண்யமேஷ்டவ்யம் பு³தை:⁴ பஞ்சீக்ரு³தேரபி || 408 ||

verses 409-416 The quintuplication of the Elements

|| 23 || பஞ்சீகரணம் ||

அநேநோத்³பூ⁴தகு³ணகம் பூ⁴தம் வக்ஷயே⁵வதா⁴ரய |
ஸப்³தை³ககு³ணமாகாஸம் ஸப்³த³ஸ்பர்ஸகு³ணே⁵நில: || 409 ||

தேஜ: ஸப்³த³ஸ்பர்ஸரூபைர்கு³ணவத்காரணம் க்ரமாத் |
ஆபஸ்சதுர்கு³ண: ஸப்³த³ஸ்பர்ஸரூபரஸை: க்ரமாத் || 410 ||

ஏதைஸ்சதுர்பி⁴ர்க்³ந்தே⁴ந ஸஹ பஞ்சகு³ண மஹீ |
ஆகாஸாம்ஸகதயா ஸ்ரோத்ரம் ஸப்³த³ம் க்³ரு³ஹ்ணாதி தத்³கு³ணம் || 411 ||

த்வஹ்மாருதாம்ஸகதயா ஸ்பர்ஸம் க்³ரு³ஹ்ணாதி தத்³கு³ணம் |
தேஜோம்ஸகதயா சக்ஷு ரூபம் க்³ரு³ஹ்ணாதி தத்³கு³ணம் || 412 ||

அபி³ம்ஸகதயா ஜிஹ்வா ரஸம் க்³ரு³ஹ்ணாதி தத்³கு³ணம் |
பூ⁴ம்யம்ஸகதயா க்⁴ராணம் க்³ந்த⁴ம் க்³ரு³ஹ்ணாதி தத்³கு³ணம் || 413 ||

கரோதி கா²ம்ஸகதயா வாக் ஸப்³தோ³ச்சாரணக்ரியாம் |
வாய்வம்ஸகதயா பாதௌ³ க்³மநாதி³க்ரியாபரௌ || 414 ||

தேஜோம்ஸகதயா பாணீ வஹ்ந்யாத்³யர்சநதத்³பரௌ |
ஜலாம்ஸகதயோபஸ்தோ² ரேதோமூத்ரவிஸர்க்³ருத் || 415 ||

பூ⁴ம்யம்ஸகதயா பாயு: கடி²நம் மலமுத்ஸ்ரு³ஜேத் |

ஸ்ரோத்ரஸ்ய தை³வதம் தி³க்ஸ்யாதத்வசோ வாயுர்த்³ரு³ஸோ ரவி: || 416 ||

verses 417-429 The deities presiding over the senses

|| 24 || இந்த³ரியதே³வதா: ||

ஜிஹ்வாயா வருணோ தை³வம் க்⁴ராணஸ்ய த்வஸ்விநாவுபௌ⁴ |

வாசோ⁵க்³நிர்ஹஸ்தயோரிந்த்³ர: பாத³யோஸ்து த்ரிவிக்ரம: || 417 ||

பாயோர்ம்ரு³த்யுருபஸ்த²ஸ்ய த்வதி⁴தை³வம் ப்ரஜாபதி: |

மநஸோ தை³வதம் சந்த்³ரோ பு³த்³தே⁴ர்தை³வம் ப்³ரு³ஹஸ்பதி: || 418 ||

ருத்³ரஸ்த்வஹங்க்ரு³தே³ர்தை³வம் க்ஷேத்ரஜ்ஞஸ்சித்ததை³வதம் |

தி³கா³த்³யா தே³வதா: ஸர்வா: கா²தி³ஸுத்தவாம்ஸஸம்ப⁴வா: || 419 ||

ஸம்மிதா இந்த³ரியஸ்தா²நேஷ்விந்த்³ரியாணம் ஸமந்தத: |

நிக்³ரு³ஹ்ணந்த்யநுக்³ரு³ஹ்ணந்தி ப்ராணிகர்மாநுருபத: || 420 ||

ஸரீரகரணக்³ராமப்ராணஹமதி⁴தே³வதா: |

பஞ்சைதே ஹைவ: ப்ரோக்தா நிஷ்பத்தௌ ஸர்வகர்மணம் || 421 ||

கர்மாநுருபேண கு³ணோத³யோ ப⁴வே-

த்³கு³ணாநுருபேண மந:ப்ரவ்ரு³த்தி: |

மநோநுவ்ரு³த்தைருப⁴யாத்மகேந்த்³ரியை-

ர்நிர்வர்த்யதே புண்யமபுண்யமத்ர || 422 ||

கரோதி விஜ்ஞாநமயோ⁵பி⁴மாநம்

கர்தாஹமேவேதி ததா³த்மநா ஸ்தி²த: |

ஆத்மா து ஸாக்ஷீ ந கரோதி கிருசி-

ந்ந காரயத்யேவ தடஸ்த²வத்ஸதா³ || 423 ||

த்³ரஷ்டா ஸ்ரோதா வக்தா கர்தா போ⁴க்தா ப⁴வத்யஹங்கார: |

ஸ்வயமேதத்³விக்ரு³தீநாம் ஸாக்ஷீ நிர்லேப ஏவாத்மா || 424 ||

ஆத்மந: ஸாக்ஷிமாத்ரத்வம் ந கர்த்ரு³த்வம் ந போ⁴க்த்ரு³தா |

ரவிவத்ப்ராணிபி⁴ர்லோகே க்ரியமாணேஷு கர்மஸு || 425 ||

ந ஹ்யர்க: குருதே கர்ம ந காரயதி ஜந்தவ: |

ஸ்வஸ்வபா⁴வாநுரோதே⁴ந வர்தந்தே ஸ்வஸ்வகர்மஸு || 426 ||

ததை²வ ப்ரத்யகா³த்மாபி ரவிவந்நிஷ்க்ரியாத்மநா |

உதா³ஸீந்தயைவாஸ்தே தே³ஹாதீ³நாம் ப்ரவ்ரு³த்திஷு || 427 ||

அஜ்ஞாத்வைவம் பரம் தத்த்வம் மாயாமோஹிதசேதஸு: |

ஸ்வாத்மந்யாரோபயந்த்யேதத்கர்த்ரு³த்வாத்³யந்யகோ³சரம் || 428 ||

ஆத்மஸ்வரூபமவிசார்ய விமூட⁴பு³த்³தி⁴-

ராரோபயத்யகி²லமேதத³நாத்மகார்யம் |

ஸ்வாத்மந்யஸங்க்³சிதி நிஷ்க்ரிய ஏவ சந்த்³ரே

தூ³ரஸ்த²மேக⁴க்ரு³ததா⁴வநவத்³ப⁴ரமேண || 429 ||

verses 430-433 The Creation of the gross Universe

|| 25 || ஜக³து³த்பத்தி: ||

ஆத்மாநாத்மவிவேகம் ஸ்பு²டதரமக்³ரே நிவேத³யிஷ்யாம: |

இமமாகர்ணய வித்³வந் ஜக³து³த்பத்திப்ரகாரமாவ்ரு³த்த்யா || 430 ||

பஞ்சீக்ரு³தேப்⁴ய: கா²தி³ப்⁴யோ பூ⁴தேப்⁴யஸ்த்வீக்ஷயேஸிது: |

ஸமுத்பந்நமித்³ம் ஸ்தூ²லம் ப்³ரஹ்மாண்ட³ம் ஸசராசரம் || 431 ||

வ்ரீஹ்யாத்³யோஷத⁴ய: ஸர்வா வாயுதேஜோம்பு³பூ⁴மய: |

ஸர்வேஷாமப்யபூ⁴த³ந்நம் சதுர்வித⁴ஸரீரிணம் || 432 ||

கேசிந்மாருதபோ⁴ஜநா: க²லு பரே சந்த்³ரார்கதேஜோ⁵ஸநா:

கேசித்தோயகணஸரிநோ⁵பரிமிதா: கேசித்து ம்ரு³த்³ப⁴க்ஷகா: |

கேசித்பர்ணஸிலாத்ரு³ணாத்³நபரா: கேசித்து மாம்ஸாஸரிந:

கேசித்³வ்ரீஹியவாந்நபோ⁴ஜநபரா ஜீவந்த்யமீ ஜந்தவ: || 433 ||

verses 434-456 The four different kinds of beings

|| 26 || சதுர்வித⁴ம் பூ⁴தஜாதம் ||

ஜராயுஜாண்ட³ஜஸ்வேத³ஜோத்³பி⁴ஜ்ஜாத்³யாஸ்சதுர்விதா: ⁴ |

ஸ்வஸ்வகர்மாநுரூபேண ஜாதாஸ்திஷ்ட²ந்தி ஜந்தவ: || 434 ||

யத்ர ஜாதா ஜராயுப்⁴யஸ்தே நராத்³யா ஜராயுஜா: |

அண்ட³ஜாஸ்தே ஸ்யுரண்டே³ப்யோ ஜாதா யே விஹகா³த்ய: || 435 ||

ஸ்வேதா³ஜ்ஜாதா: ஸ்வேத³ஜாஸ்தே யுகா லூக்ஷாத³யோ⁵பி ச |

பூ⁴மிமுத்³பி⁴த்³ய யே ஜாதா உத்³பி⁴ஜ்ஜாஸ்தே த்³ருமாத³ய: || 436 ||

இத³ம் ஸ்தூ²லவபுர்ஜாதம் பௌ⁴திகம் ச சதுர்வித⁴ம் |

ஸாமாந்யேந ஸமஷ்டி: ஸ்யாதே³கதீ⁴விஷயத்வத: || 437 ||

ஏதத்ஸமஷ்ட்யவச்சி²ந்நம் சைதந்யம் ப²லஸம்யுதம் |

ப்ராஹுர்வைஸ்வாநர இதி விராடி³தி ச வைதி³கா: || 438 ||

வைஸ்வாநரோ விஸ்வநரேஷ்வாத்மத்வேநாபி⁴மாநத: |

விராட் ஸ்யாத்³விவித⁴த்வேந ஸ்வயமேவ விராஜநாத் || 439 ||

சதுர்வித⁴ம் பூ⁴தஜாதம் தத்தஜ்ஜாதிவிஸேஷத: |

நைகதீ⁴விஷயத்வேந பூர்வவத்³வ்யஷ்டிரிஷ்யதே || 440 ||

ஸாபா⁴ஸம் வ்யஷ்ட்யுபஹிதம் தத்தாதா³த்ம்யமுபாக³தம் |

சைதந்யம் விஸ்வ இத்யாஹுர்வேதா³ந்தநயகோவிதா:³ || 441 ||

விஸ்வஸமிந்ஸ்தூ²லதே³ஹே⁵த்ர ஸ்வாபி⁴மாநேந திஷ்ட²தி |

யதஸ்ததோ விஸ்வ இதி நாம்நா ஸார்தோ² ப⁴வத்யயம் || 442 ||

வ்யஷ்டிரேஷாஸ்ய விஸ்வஸ்ய ப⁴வதி ஸ்தூ²லவிக்³ரஹு: |

உச்யதே⁵ந்நவிகாரித்வாத்கோஸோ⁵ந்நமய இத்யயம் || 443 ||

தே³ஹோ⁵யம் பித்ரு⁴பு⁴க்தாந்நவிகாராச்ச²க்ல ஸோணிதாத் |

ஜாத: ப்ரவர்த⁴தே⁵ந்நேந தத³பா⁴வே விநஸ்யதி || 444 ||

தஸ்மாத³ந்நவிகாரித்வேநாயமந்நமயோ மத: |

ஆச்சா²த³கத்வாதே³தஸ்யாப்யஸே: கோஸவதா³த்மந: || 445 ||

ஆத்மந: ஸ்தூ²லபோ⁴கா³நாமேததா³யதநம் விது:³ |

ஸப்த³தா³தி³விஷயாந்பு⁴ங்க்தே ஸ்தூ²லாந்ஸ்தூ²லாத்மநி ஸ்தி²த: || 446 ||

ப³ஹிராத்மா தத: ஸ்தூ²லபோ⁴கா³யதநமுச்யதே |

இந்த்³ரியைருபநீதாநாம் ஸப்த³தா³தி³நாமயம் ஸ்வயம் |

தே³ஹேந்த்³ரியமநோயுத்தோ போ⁴க்தேத்யாஹுர்மநீஷ்ண: || 447 ||

ஏகாத³ஸத்³வாரவதீஹ தே³ஹே

ஸௌதே⁴ மஹாராஜ இவாக்ஷவர்கை:³ |

ஸம்ஸேவ்யமாநோ விஷயோபபோ⁴கா³-

நுபாதி⁴ஸம்ஸ்தோ² பு³பு⁴ஜே⁵யமாத்மா || 448 ||

ஜ்ஞானேந்த்³ரியாணி நிஜதை³வதசோதி³தாநி

கர்மேந்த்³ரியாண்யபி ததா² மந ஆதி³காநி |

ஸ்வஸ்வப்ரயோஜநவிதௌ⁴ நியதாநி ஸந்தி

யத்நேந கிங்கரஜநா இவ தம் ப⁴ஜந்தே || 449 ||

யத்ரோபபு⁴ங்க்தே விஷயாந்ஸ்தூ²லாநேஷ மஹாமதி: |

அஹம் மமேதி ஸைஷாஸ்யாவஸ்தா² ஜாக்³ரதி³தீர்யதே || 450 ||

ஏதத்ஸமஷ்டிவ்யஷ்ட்யோஸ்சோப⁴யோர்ப்யபி⁴மாநிநோ: |

தத்³விஸ்வவைஸ்வாநரயோரபே⁴த:³ பூர்வவந்தம: || 451 ||

ஸ்தூ²லஸூக்ஷமகாரணாக்²யா: ப்ரபஞ்சா யே நிருபிதா: |

தே ஸர்வே⁵பி மிஸித்வைக: ப்ரபஞ்சோ⁵பி மஹாந்ப⁴வேத் || 452 ||

மஹாப்ரபஞ்சாவச்சி²ந்நம் விஸ்வப்ராஜ்ஞாதி³லக்ஷணம் |

விராடா³தீ³ஸ்பாயந்தம் சைதந்யம் சைகமேவ தத் || 453 ||

யத்³நாத்³யந்தமவ்யக்தம் சைதந்யமஜமக்ஷரம் |

மஹாப்ரபஞ்சேந ஸஹாவிவிக்தம் ஸத³யோ⁵க்³நிவத் || 454 ||

தத்ஸர்வம் க²ல்வித³ம் ப்³ரஹ்மேத்யஸ்ய வாக்யஸ்ய பண்டி³தை: |

வாச்யார்த்² இதி நிர்ணீதம் விவிக்தம் லக்ஷய இத்யபி || 455 ||

ஸ்தூ²லாத்³யஜ்ஞாநபர்யந்தம் கார்யகாரணலக்ஷணம் |

த்³ரு³ஸ்யம் ஸர்வமநாத்மேதி விஜானீஹி விசக்ஷண || 456 ||

verses 457-509 The nature of the Atman described

|| 27 || ஆத்மந் ||

அந்த:கரணதத்³வ்ரு³த்தித்³ரஷ்ட்ரு³ நித்யமவிக்ரியம் |

சைதந்யம் யத்ததா³த்மேதி பு³த்³யா பு³த்⁴யஸ்வ ஸூக்ஷமயா || 457 ||

ஏஷ ப்ரத்யக்ஸ்வப்ரகாஸோ நிரம்ஸோ⁵-

ஸங்க: ³ஸூத்³த: ⁴ஸர்வதை³கஸ்வபா⁴வ: |

நித்யாக²ண்டா³நந்த்³ருபோ நிர்ஹ:

ஸாக்ஷீ சேதா கேவலோ நிர்கு³ணஸ்ச || 458 ||

நைவ ப்ரத்யக்³ஜாயதே வர்த⁴தே நோ

கிஞ்சிந்நாபக்ஷீயதே நைவ நாஸம் |

ஆத்மா நித்ய: ஸாஸ்வதோ⁵யம் புராணே

நாஸௌ ஹந்யோ ஹந்யமாநே ஸரீரே || 459 ||

ஜந்மாஸ்தித்வவிவ்ரு³த்⁴ய: பரிணதிஸ்சாபக்ஷதிர்நாஸநம்

த்³ரு³ஸ்யஸ்யைவ ப⁴வந்தி ஷட்³விக்ரு³த்யோ நாநாவிதா⁴ வ்யாத⁴ய: |
ஸ்தூ²லத்வாதி³ ச நீலதா³யபி மிதிர்வர்ணாஸ்ரமாதி³ப்ரதா²

த்³ரு³ஸ்யந்தே வபுஷோ ந சாத்மந இமே தத்³விக்ரியாஸாக்ஷிண: || 460 ||

அஸ்மிந்நாத்மந்யநாத்மத்வமநாத்மந்யாத்மதாம் புந: |

விபரீததயாத்⁴யஸ்ய ஸம்ஸரந்தி விமோஹத: || 461 ||

ப்⁴ராந்த்யா மநுஷ்யோ⁵ஹமஹம் த்³விஜோ⁵ஹம்

தஜ்ஜ்ஞோ⁵ஹமஜ்ஞோ⁵ஹமதீவ பாபீ |

ப்⁴ரஷ்டோ⁵ஸ்மி ஸிஷ்டோ⁵ஸ்மி ஸுக² ச து:³க்²-

த்யேவம் விமுஹ்யாத்மநி கல்பயந்தி || 462 ||

அநாத்மநோ ஜந்மஜராம்ரு³திக்ஷுதா⁴-

த்ரு³ஷ்ணஸுக²க்லேஸப⁴யாதி³தர்மாந் |

விபர்யயேண ஹ்யததா²விதே⁴ஸ்மி-

ந்நாரோபயந்த்யாத்மநி பு³த்³தி⁴தோ³ஷாத் || 463 ||

ப்⁴ராந்த்யா யத்ர யத்³யாஸஸ்தத்³ரு³தேந கு³ணேந வா |

தோ³ஷேணாப்யணுமாத்ரேண ஸ ந ஸம்ப்³த்⁴யதே க்வசித் || 464 ||

கிம் மருர்ம்ரு³க்³த்ரு³ஷ்ணம்பு³பூரேணர்த்³ரத்வம்ரு³ச்ச²தி |

த்³ரு³ஷ்டிஸம்ஸ்தி²தபீதேந ஸங்க:² பீதாயதே கிமு || 465 ||

வாதகல்பிதநைல்யேந வ்யோம கிம் மலிநாயதே |

ஸிஷ்ய: —

ப்ரத்யகா³த்மந்யவிஷயே⁵நாத்மா⁴யாஸ: கத²ம் ப்ரபோ⁴ || 466 ||

புரோ த்³ரு³ஷ்டே ஹி விஷயே⁵த்⁴யஸ்யந்தி விஷயாந்தரம் |

தத்³த்³ரு³ஷ்டம் ஸூக்திரஜ்ஜ்வாதௌ³ ஸாத்³ரு³ஸ்யாத்³யநுப்³ந்த⁴த: || 467 ||

பரத்ர பூர்வத்³ரு³ஷ்டஸ்யாவபா⁴ஸ: ஸ்ம்ரு³திலக்ஷண: |

அத்யாஸ: ஸ கத²ம் ஸ்வாமிந் ப⁴வேதா³த்மந்யகோ³சரே || 468 ||

நாநுபு⁴த: கதா³ப்யாத்மாநநுபு⁴தஸ்ய வஸ்துந: |
ஸாத்³ரு³ஸ்யம் ஸித்⁴யதி கத²மநாத்மநி விலக்ஷணே || 469 ||

அநாத்மந்யாத்மதாத்⁴யாஸ: கத²மேஷ ஸமாக³த: |
நிவ்ரு³த்தி: கத²மேதஸ்ய கேநோபாயேந ஸித்⁴யதி || 470 ||

உபாதி⁴யோக³ உப⁴யோ: ஸம ஏவேஸஜீவயோ: |
ஜீவஸ்யைவ கத²ம் ப³ந்தோ⁴ நேஸ்வரஸ்யாஸ்தி தத்கத²ம் || 471 ||

ஏதத்ஸர்வம் த³யாத்³ரு³ஷ்ட்யா கராமலகவத்ஸ்பு²டம் |
ப்ரதிபாத்³ய ஸர்வஜ்ஞ ஸ்ரீகு³ரோ கருணாநிதே⁴ || 472 ||

ஸ்ரீகு³ரு: —
ந தாவத³யமேகாந்தேநாத்மா⁵விஷய இஷ்யதே |
அஸ்யாஸ்மத்ப்ரத்யயார்த²த்வாத்³பரோக்ஷாச்ச ஸர்வஸ: || 473 ||

ப்ரஸித்³தி⁴ராத்மநோ⁵ஸ்த்யேவ ந கஸ்யாபி ந த்³ரு³ஸ்யதே |
ப்ரத்யயோ நாஹமஸ்மீதி ந ஹ்யஸ்தி ப்ரத்யகா³த்மநி || 474 ||

ந கஸ்யாபி ஸ்வஸத்³பா⁴வே ப்ரமாணமபி⁴காங்க்ஷயதே |
ப்ரமாணநாம் ச ப்ராமாண்யம் யந்மூலம் கிம்நு போ³த⁴யேத் || 475 ||

மாயாகார்யஸ்திரோபு⁴தோ நைஷ ஆத்மாநுபு⁴யதே |
மேக⁴வ்ரு³ந்தை³ர்யதா² பா⁴நுஸ்ததா²யமஹமாதி³பி:⁴ || 476 ||

புரஸ்த² ஏவ விஷயே வஸ்துந்யத்⁴யஸ்யதாமிதி |
நியமோ ந க்ரு³த: ஸத்³பி⁴ர்ப்⁴ராந்திரேவாத்ர காரணம் || 477 ||

த்³ரு³கா³த்³யவிஷயே வ்யோம்நி நீலதாதி³ யதா²பு³தா:⁴ |
அத்⁴யஸ்யந்தி ததை²வாஸ்மிந்நாத்மந்யபி மதிப்⁴ரமாத் || 478 ||

அநாத்மந்யாத்மதாத்⁴யாஸே ந ஸாத்³ரு³ஸ்யமபேக்ஷ்யதே |
பீதோ⁵யம் ஸங்க² இத்த்யாதெள³ ஸாத்³ரு³ஸ்யம் கிமபேக்ஷிதம் || 479 ||

நிருபாதி⁴ப்⁴ரமேஷ்வஸ்ய நைவாபேக்ஷா ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே | ஷ்வஸ்மிந்நைவா
ஸோபாதி⁴ஷ்வேவ தத்³த்³ரு³ஷ்டம் ரஜ்ஜுஸர்ப்ப⁴ரமாதி³ஷு || 480 ||

ததா²பி கிஞ்சித்³வக்ஷ்யாமி ஸாத்³ரு³ஸ்யம் ஸ்ரு³ணு தத்பர: |
அத்யந்தநிர்மல: ஸூக்ஷ்ம ஆத்மாயமதிபா⁴ஸ்வர: || 481 ||

பு³தி⁴ஸ்ததை²வ ஸத்த்வாத்மா ஸாபா⁴ஸா பா⁴ஸ்வராமலா |
ஸாம்நித்⁴யாதா³த்மவத்³பா⁴தி ஸூர்யவத்ஸ்ப²டிகோ யதா² || 482 ||

ஆத்மாபா⁴ஸம் ததோ பு³தி⁴ர்³பு³தி⁴யாபா⁴ஸம் ததோ மந: |
அக்ஷாணி மந ஆபா⁴ஸாந்யக்ஷாபா⁴ஸமித³ம் வபு: |
அத ஏவாத்மதாபு³தி⁴ர்³தே³ஹாக்ஷாதா³வநாத்மநி || 483 ||

மூடா⁴நாம் ப்ரதிபி³ம்பா³தௌ³ பா³லாநாமிவ த்³ரு³ஸ்யதே |
ஸாத்³ரு³ஸ்யம் வித்³யதே பு³தி⁴யாத்மநோ³த்யாஸகாரணம் || 484 ||

அநாத்மந்யஹமித்யேவ யோ³யமத்⁴யாஸ ஈரித: |
ஸ்யாது³த்தரோத்தராத்⁴யாஸே பூர்வபூர்வஸ்து காரணம் || 485 ||

ஸுப்திமூர்சோ²த்தி²தேஷ்வேவ த்³ரு³ஷ்ட: ஸம்ஸாரலக்ஷண: |
அநாதி³ரேஷாவித்³யா தத்ஸம்ஸ்காரோ³பி ச தாத்³ரு³ஸ: || 486 ||

அத்⁴யாஸபா³தா⁴க³மநஸ்ய காரணம்
ஸ்ரு³ணு ப்ரவக்ஷயாமி ஸமாஹிதாத்மா |
யஸ்மாதி³த³ம் ப்ராப்தமநர்த்²ஜாதம்
ஜந்மாப்யயவ்யாதி⁴ஜராதி⁴து:³க²ம் || 487 ||

ஆத்மோபாதே⁴ரவித்³யாயா அஸ்தி ஸக்தித்³வ்யம் மஹத் |
விக்ஷேப ஆவ்ரு³திஸ்சேதி யாப்யாம் ஸம்ஸார ஆத்மந: || 488 ||

ஆவ்ரு³திஸ்தமஸ: ஸக்திஸ்தத்³யாவரணகாரணம் |
மூலாவித்³யேதி ஸா ப்ரோக்தா யயா ஸம்மோஹிதம் ஜக³த் || 489 ||

விவேகவாந்ப்யதியௌக்திகோ³பி
ஸ்ருதாத்மதத்த்வோ³பி ச பண்டி³தோ³பி |
ஸக்த்யா யயா ஸம்வ்ரு³தபோ³த⁴த்³ரு³ஷ்டி-
ராத்மாந்மாத்மஸ்த²மிமம் ந வேத³ || 490 ||

விக்ஷேபநாம்நீ ரஜஸஸ்து ஸக்தி:
ப்ரவ்ரு³த்திஹேது: புருஷஸ்ய நித்யம் |
ஸ்தூ²லாதி³விங்கா³ந்தமஸேஷமேதத்³-
யயா ஸதா³த்மந்யஸதே³வ ஸூயதே || 491 ||

நித்³ரா யதா² பூருஷமப்ரமத்தம்

ஸமாவுரு³னோதீயமபி ப்ரதீசம் |

ததா² வ்ரு³னோத்யாவ்ரு³திஸக்திரந்த-

ர்விக்கேபஸக்திம் பரிஜ்ஞும்ப⁴யந்தீ || 492 ||

ஸக்த்யா மஹத்யாவரணாபி⁴தா⁴நயா

ஸமாவுரு³தே ஸத்யமலஸ்வருபே |

புமாநநாத்மந்யஹமேஷ ஏவே-

த்யாத்மத்வபு³த்³தி⁴ம் வித்³தா⁴தி மோஹாத் || 493 ||

யதா² ப்ரஸுப்திப்ரதிபா⁴ஸதே³ஹே

ஸ்வாத்மத்வதீ⁴ரேஷ ததா² ஹ்யநாத்மந: |

ஜந்மாப்யயக்ஷு³த்³ப⁴யத்ரு³ட்ச²ரமாதீ³-

நாரோபயத்யாத்மநி தஸ்ய த⁴ர்மாந் || 494 ||

விக்கேபஸக்த்யா பரிசோத்³யமாந:

கரோதி கர்மாண்யுப⁴யாத்மகாநி |

பு⁴ஞ்ஜாந ஏதத்²ப²லமப்யுபாத்மம்

பரிப⁴ரமத்யேஷ ப⁴வாம்பு³ராஸௌ || 495 ||

அத்யாஸதோ³ஷாத்ஸமுபாக³தோ³யம்

ஸம்ஸாரப³ந்த:⁴ ப்ரப³ல: ப்ரதீச: |

யத்³யோக³த: க்லிஸ்யதி க³ர்ப⁴வாஸ-

ஜந்மாப்யயக்லேஸப⁴யைரஜஸ்ரம் || 496 ||

அத்யாஸோ நாம க²ல்வேஷ வஸ்துநோ யோ³ந்யதா²க்³ரஹ: |

ஸ்வாபா⁴விகப்⁴ராந்திமூலம் ஸம்ஸ்ரு³தேராதி³காரணம் || 497 ||

ஸர்வாநர்த²ஸ்ய தத்³ப³ஜம் யோ³ந்யதா²க்³ரஹ ஆத்மந: |

தத: ஸம்ஸாரஸம்பாத: ஸந்ததக்லேஸலக்ஷண: || 498 ||

அத்யாஸாதே³வ ஸம்ஸாரோ நஷ்டே³த்யாஸே ந த்³ரு³ஸ்யதே |

ததே³தது³ப⁴யம் ஸ்பஷ்டம் பஸ்ய த்வம் ப³த்³த⁴முக்தயோ: || 499 ||

ப³த்³த⁴ம் ப்ரவ்ரு³த்திதோ வித்³தி⁴ முக்தம் வித்³தி⁴ நிவ்ரு³த்தித: |

ப்ரவ்ரு³த்திரேவ ஸம்ஸாரோ நிவ்ரு³த்திர்முக்திரிஷ்யதே || 500 ||

ஆத்மந: ஸோ³யமத்யாஸோ மித்²யாஜ்ஞாநபுர:ஸர: |

அஸத்கல்போ³பி ஸம்ஸாரம் தநுதே ரஜ்ஜுஸர்பவத் || 501 ||

உபாதி⁴யோக³ஸாம்யே⁵பி ஜீவவத்பரமாத்மந: |

உபாதி⁴பே⁴தா³ந்நோ ப³ந்த⁴ஸ்தத்கார்யமபி கிஞ்சந || 502 ||

அஸ்யோபாதி:⁴ ஸுத்³த⁴ஸுத்த்வப்ரதா⁴நா

மாயா யத்ர த்வஸ்ய நாஸ்த்யல்பபா⁴வ: |

ஸுத்த்வஸ்யைவோத்க்ரு³ஷ்டதா தேந ப³ந்தோ⁴

நோ விசுஷபஸ்தத்க்ரு³தோ லேஸமாத்ர: || 503 ||

ஸர்வஜ்ஞோ⁵ப்ரதிப³த்³த⁴போ³த⁴விப⁴வஸ்தேநைவ தே³வ: ஸ்வயம்

மாயாம் ஸ்வாமவஸம்ப்³ய நிஸ்சலதயா ஸ்வச்ச²ந்த³வ்ரு³த்தி: ப்ரபு:⁴ |

ஸ்ரு³ஷ்டிஸ்தி²த்யத³ந்ரவேஸயமநவ்யாபாரமாத்ரேச்ச²யா

குர்வந்க்ரீ³தி தத்³ரஜஸ்தம உபே⁴ ஸம்ஸ்தப⁴ய ஸக்த்யா ஸ்வயா || 504 ||

தஸ்மாதா³வ்ரு³திவிசுஷபௌ கிஞ்சித்கர்தும் ந ஸக்நுத: |

ஸ்வயமேவ ஸ்வதந்த்ரோ⁵ஸௌ தத்ப்ரவ்ரு³த்திநிரோத⁴யோ: || 505 ||

தமேவ ஸாதூ⁴கர்மேதி ஸ்ருதிர்வக்தி மஹேஸரிது: |

நிக்³ரஹே⁵நுக்³ரஹே ஸக்திராவ்ரு³திசுஷபயோர்யத: || 506 ||

ரஜஸஸ்தமஸஸ்சைவ ப்ராப³ல்யம் ஸுத்த்வஹாநத: |

ஜீவோபாதௌ⁴ ததா² ஜீவே தத்கார்யம் ப³லவத்தரம் || 507 ||

தேந ப³ந்தோ⁴ஸ்ய ஜீவஸ்ய ஸம்ஸாரோ⁵பி ச தத்க்ரு³த: |

ஸம்ப்ராப்த: ஸர்வதா³ யத்ர து:³க²ம் பூ⁴ய: ஸ ஈசுஷதே || 508 ||

ஏதஸ்ய ஸம்ஸ்ரு³தேர்ஹேதுரத⁴யானோ⁵ர்த²விபர்யய: |

அத⁴யாஸமூலமஜ்ஞாநமாஹு³ரா³வ்ரு³திலசுஷணம் || 509 ||

verses 510-519 Knowledge destroys Ignorance, not Action

|| 28 || அஜ்ஞாநநிவ்ரு³த்தி: ||

அஜ்ஞாநஸ்ய நிவ்ரு³த்திஸ்து ஜ்ஞாநேநைவ ந கர்மணா |

அவிரோதி⁴தயா கர்ம நைவாஜ்ஞாநஸ்ய பா³த⁴கம் || 510 ||

கர்மணா ஜாயதே ஜந்து: கர்மணைவ ப்ரஸீயதே |

கர்மண: கார்யமேவைஷா ஜந்மம்ரு³த்யுபரம்பரா || 511 ||

நைதஸ்மாத்கர்மண: கார்யமந்யத³ஸ்தி விலசுஷணம் |

அஜ்ஞாநகார்யம் தத்கர்ம யதோ⁵ஜ்ஞாநேந வர்த⁴தே || 512 ||

யத்³யேந வர்த⁴தே தேந நாஸஸ்தஸ்ய ந ஸித்⁴யதி |

யேந யஸ்ய ஸஹாவஸ்தா² நிரோதா⁴ய ந கல்பதே || 513 ||

நாஸகத்வம் தது³ப⁴யோ: கோ நு கல்பயிதும் கூம: |

ஸர்வம் கர்மாவிரோத்⁴யேவ யதோ⁵ஜ்ஞாநஸ்ய ஸர்வதா³ || 514 ||

ததோ⁵ஜ்ஞாநஸ்ய விச்சி²த்தி: கர்மணு நைவ ஸித்⁴யதி |

யஸ்ய ப்ரத்⁴வம்ஸஜநகோ யத்ஸம்யோகோ³ஸ்தி தத்கூணே || 515 ||

தயோரேவ விரோதி⁴த்வம் யுக்தம் பி⁴ந்நஸ்வபா⁴வயோ: |

தம:ப்ரகாஸயோர்யத்³வத்பரஸ்பரவிரோதி⁴தா || 516 ||

அஜ்ஞாநஜ்ஞாநயோஸ்தத்³வது³ப⁴யோரேவ த்³ரு³ஸ்யதே |

ந ஜ்ஞாநேந விநா⁵ஜ்ஞாநநாஸ: கேநாபி ஸித்⁴யதி || 517 ||

தஸ்மாத்³ஜ்ஞாநவிச்சி²த்த்யை ஜ்ஞாநம் ஸம்பாத்³யேத்ஸுத்⁴: |

ஆத்மாநாத்மவிவேகேந ஜ்ஞாநம் ஸித்⁴யதி நான்யதா² || 518 ||

யுக்த்யாத்மாநாத்மநோஸ்தஸ்மாத்தகரணீயம் விவேசநம் |

அநாத்மந்யாத்மதாபு³த்தி⁴க்³ர்ந்தி²ர்யேந விதீ³ர்யதே || 519 ||

verses 520-611 Refutation of the false doctrines

|| 29 || குமத க²ண்ட³நம் || 520-611

ஆத்மாநாத்மவிவேகார்த²ம் விவாதோ³ஸ்யம் நிரூப்யதே |

யேநாத்மாநாத்மநோஸ்தத்த்வம் விவிக்தம் ப்ரஸ்பு²டாயதே || 520 ||

மூடா⁴ அஸ்ருதவேதா³ந்தா: ஸ்வயம் பண்டி³தமாநிந: |

ஈஸப்ரஸாத்³ரஹிதா: ஸத்³கு³ரோஸ்ச ப³ஹிர்முகா:² || 521 ||

விவத்³ந்தி ப்ரகாரம் தம் ஸ்ரு³ணு வக்ஷயாமி ஸாத்³ரம் |

அத்யந்தபாமர: கஸ்சித்³புத்ர ஆத்மேதி மந்யதே || 522 ||

ஆத்மநீவ ஸ்வபுத்ரே⁵பி ப்ரப³ல்பீ³தித்³ர்ஸநாத் |

புத்ரே து புஷ்டே புஷ்டோ⁵ஹம் நஷ்டே நஷ்டோ⁵ஹமித்யத: || 523 ||

அநுபூ⁴திப³லாச்சாபி யுக்திதோ⁵பி ஸ்ருதேரபி |

ஆத்மா வை புத்ரநாமாஸீத்யேவம் ச வத்³தி ஸ்ருதி: || 524 ||

தீ³பாத்³தீ³போ யதா² தத்³வத்பிது: புத்ர: ப்ரஜாயதே |

பிதுர்கு³ணநாம் தநயே பீ³ஜாங்குரவதீ³க்ஷணத் || 525 ||

அதோ⁵யம் புத்ர ஆத்மேதி மந்யதே ப்⁴ராந்திமத்தம: |

தந்மதம் தூ³ஷயத்யந்ய: புத்ர ஆத்மா கத²ம் த்விதி || 526 ||

ப்ரீதிமாத்ராக்கத²ம் புத்ர ஆத்மா ப⁴விதுமர்ஹதி |

அந்யத்ராபீக்ஷயதே ப்ரீதி: க்ஷேத்ரபாத்ரத⁴நாதி³ஷு || 527 ||

புத்ராத்³விஸிஷ்டா தே³ஹே⁵ஸ்மிந்ப்ராணிநாம் ப்ரீதிரிஷ்யதே |

ப்ரதீ³ப்தே ப⁴வநே புத்ரம் த்யக்த்வா ஜந்து: பலாயதே || 528 ||

தம் விக்ரீணதி தே³ஹார்த²ம் ப்ரதிகூலம் நிஹந்தி ச |

தஸ்மாதா³த்மா து தநயோ ந ப⁴வேச்ச கதா³சந || 529 ||

கு³ணருபாதி³ஸாத்³ரு³ஸ்யம் தீ³பவந்ந ஸுதே பிது: |

அவ்யங்கா³ஜ்ஜாயதே வ்யங்க: ³ஸுகு³ணாத்³பி து³ர்கு³ண: || 530 ||

ஆபா⁴ஸமாத்ராஸ்தா: ஸர்வா யுக்தயோ⁵ப்யுக்தயோ⁵பி ச |

புத்ரஸ்ய பித்ரு³வத்³கே³ஹே ஸர்வகார்யேஷு வஸ்துஷு || 531 ||

ஸ்வாமித்வத்³யோதநாயாஸ்மிந்நாத்மத்வமுபசர்யதே |

ஸ்ருத்யா து முக்²யயா வ்ரு³த்த்யா புத்ர ஆத்மேதி நோச்யதே || 532 ||

ஔபசாரிகமாத்மத்வம் புத்ரே தஸ்மாந்ந முக்²யத: |

அஹம்பத்³ப்ரத்யயார்தோ² தே³ஹ ஏவ ந சேதர: || 533 ||

ப்ரத்யக்ஷ: ஸர்வஜந்தூநாம் தே³ஹோ⁵ஹமிதி நிஸ்சய: |

ஏஷ புருஷோ⁵ந்நரஸமய இத்யபி ச ஸ்ருதி: || 534 ||

புருஷத்வம் வத்³த்யஸ்ய ஸ்வாத்மா ஹி புருஷஸ்தத: |

ஆத்மாயம் தே³ஹ ஏவேதி சார்வாகேண விநிஸ்சிதம் || 535 ||

தந்மதம் தூ³ஷயத்யந்யோ⁵ஸஹமாந: ப்ரு³த²க்³ஜந: |

தே³ஹ ஆத்மா கத²ம் நு ஸ்யாத்பரதந்த்ரோ ஹ்யசேதந: || 536 ||

இந்த்³ரியஸ்சால்யமானோ⁵யம் சேஷ்டதே ந ஸ்வத: க்வசித் |

ஆஸ்ரயஸ்சக்ஷுரா³தீ³நாம் க்³ரு³ஹவத்³க்³ரு³ஹமேதி⁴நாம் || 537 ||

பா³ல்யாதி³நாநாவஸ்தா²வாஞ்சு³க்³லஸோணிதஸம்⁴வ: |

அத: கதா³பி தே³ஹஸ்ய நாத்மத்வமுபத்³யதே || 538 ||

ப³தி⁴ரோ⁵ஹம் ச கா³னோ⁵ஹம் மூக இத்யநுபு⁴தித: |
இந்த³ரியாணி ப⁴வந்த்யாத்மா யேஷாமஸ்த்யர்த²வேத³நம் || 539 ||

இந்த³ரியாணம் சேதநத்வம் தே³ஹே ப்ராண: ப்ரஜாபதிம் |
ஏதமேத்யேத்யூசரிதி ஸ்ருத்யைவ ப்ரதிபாத்³யதே || 540 ||

யதஸ்தஸ்மாதி³ந்த³ரியாணம் யுக்தமாத்தமத்வமித்யமும் |
நிஸ்சயம் தூ³ஷ்யத்யந்யோ⁵ஸஹமாந: ப்ரு²த்க்³ஜந: || 541 ||

இந்த³ரியாணி கத²ம் த்வாத்மா கரணாநி குடா²ரவத் |
கரணஸ்ய குடா²ராதே³ஸ்சேதநத்வம் ந ஹீக்ஷயதே || 542 ||

ஸ்ருத்யாதி⁴தே³வதாமேவேந்த³ரியேஷூபசர்யதே |
ந து ஸாக்ஷாதி³ந்த³ரியாணம் சேதநத்வமுதீ³ர்யதே || 543 ||

அசேதநஸ்ய தீ³பாதே³ர்தா²பா⁴ஸகதா யதா² |
ததை²வ சக்ஷுராதி³நாம் ஜடா³நாமபி ஸித்⁴யதி || 544 ||

இந்த³ரியாணம் சேஷ்டயிதா ப்ரா³னோ⁵யம் பஞ்சவ்ரு²த்திக: |
ஸர்வாவஸ்தா²ஸ்வவஸ்தா²வாந்ஸோ⁵யமாத்தமத்வமர்ஹதி |
அஹம் க்ஷுதா⁴வாம்ஸ்த்ரு²ஷ்ணாவாநித்யாத்³யநுப⁴வாத்³பி || 545 ||

ஸ்ருத்யாந்யோ⁵ந்தர ஆத்மா ப்ராணமய இதீர்யதே யஸ்மாத் |
தஸ்மாத்ப்ராணஸ்யாத்தமத்வம் யுக்தம் நோ கரணஸம்ஜ்ஞாநாம் க்வாபி || 546 ||

இதி நிஸ்சயமேதஸ்ய தூ³ஷ்யத்யபரோ ஜட: ³ |
ப⁴வத்யாத்மா கத²ம் ப்ரா³னோ வாயுரேவைஷ ஆந்தர: || 547 ||

ப³ஹிர்யாத்யந்தராயாதி ப⁴ஸ்த்ரிகாவாயுவந்முஹு: |
ந ஹிதம் வா⁵ஹிதம் வா ஸ்வமந்யத்³வா வேத³ கிஞ்சந || 548 ||

ஜட³ஸ்வபா⁴வஸ்சபல: கர்மயுக்தஸ்ச ஸர்வதா³ |
ப்ராணஸ்ய பா⁴நம் மநஸி ஸ்தி²தே ஸுப்தே ந த்³ரு²ஸ்யதே || 549 ||

மநஸ்து ஸர்வம் ஜாநாதி ஸர்வவேத³நகாரணம் |
யத்தஸ்மாந்மந ஏவாத்மா ப்ராணஸ்து ந கதா³சந || 550 ||

ஸங்கல்பவாநஹம் சிந்தாவாநஹம் ச விகல்பவாந் |
இத்யாத்³யநுப⁴வாத்³ந்யோ⁵ந்தர ஆத்மா மநோமய: || 551 ||

இத்யாதி³ஸ்ருதிஸத்³பா⁴வாத்³யுக்தா மநஸ ஆத்மதா |

இதி நிர்ஸயமேதஸ்ய தூ³ஷ்யத்யபரோ ஜட:³ || 552 ||

கத²ம் மநஸ ஆத்மத்வம் கரணஸ்ய த்³ரு'கா³தி³வத் |

கர்த்ரு'ப்ரயோஜ்யம் கரணம் ந ஸ்வயம் து ப்ரவர்ததே || 553 ||

கரணப்ரயோக்தா ய: கர்தா தஸ்யைவாத்மத்வமர்ஹதி |

ஆத்மா ஸ்வதந்த்ர: புருஷோ ந ப்ரயோஜ்ய: கதா³சந || 554 ||

அஹம் கர்தாஸ்மயஹம் போ⁴க்தா ஸுக²த்யநுப⁴வாத³பி |

பு³த்³திராத்மா ப⁴வத்யேவ பு³த்³திராத்⁴மோ ஹ்யஹங்க்ரு'தி: || 555 ||

அந்யோ⁵ந்தர ஆத்மா விஜ்ஞாநமய இதி வத³தி நிக³ம: |

மநஸோ⁵பி ச பி⁴ந்நம் விஜ்ஞாநமயம் கர்த்ரு'ஸூபமாத்மாநம் || 556 ||

விஜ்ஞாநம் யஜ்ஞம் தநுதே கர்மாணி தநுதே⁵பி ச |

இத்யஸ்ய கர்த்ரு'தா ஸ்ருத்யா முக²த: ப்ரதிபாத்³யதே |

தஸ்மாத்³யுக்தாத்மதா பு³த்³தே⁴ரிதி பெள³த்³தே⁴ந நிர்ஸிதம் || 557 ||

ப்ராபா⁴கரதார்கிகஸ்ச தாவுபா⁴வ்யமர்ஷயா |

தந்நிர்ஸயம் தூ³ஷ்யதோ பு³த்³திராத்மா கத²ம் நவிதி || 558 ||

பு³த்³தே⁴ர்ஜ்ஞாநகார்யத்வாத்³விநாஸித்வாத்³ப்ரதிக்ஷணம் |

பு³த்³த்யாதீ³நாம் ச ஸர்வேஷாமஜ்ஞாநே லயத³ர்ஸநாத் || 559 ||

அஜ்ஞோ⁵ஹமித்யநுப⁴வாதா³ஸ்தரீ³பா³லாதி³கோ³சராத் |

ப⁴வத்யஜ்ஞாநமேவாத்மா ந து பு³த்³தி:⁴ கதா³சந || 560 ||

விஜ்ஞாநமயாத்³ந்யம் த்வாநந்த³மயம் பரம் ததா²த்மாநம் |

அந்யோ⁵ந்தர ஆத்மாநந்த³மய இதி ஹி வத³தி வேதோ³பி || 561 ||

து:³க²ப்ரத்யயஸூந்யத்வாதா³நந்த³மயதா மதா |

அஜ்ஞாநே ஸகலம் ஸுப்தௌ பு³த்³த்யாதி³ ப்ரவிஸீயதே || 562 ||

து:³கி²நோ⁵பி ஸுஷுப்த்யாதா³வாநந்த³மயதா தத: |

ஸுப்தௌ கிஞ்சிந்ந ஜாநாமீத்யநுப⁴திஸ்ச த்³ரு'ஸ்யதே || 563 ||

யத ஏவமதோ யுக்தா ஹ்யஜ்ஞாநஸ்யாத்மதா த்⁴ருவம் |

இதி தந்நிர்ஸயம் பா⁴ட்டா தூ³ஷ்யந்தி ஸ்வயுக்திபி:⁴ || 564 ||

கத²மஜ்ஞாநமேவாத்மா ஜ்ஞாநம் சாப்யுபலப்⁴யதே |

ஜ்ஞாநாபா⁴வே கத²ம் வித்³யுரஜ்ஞோ⁵ஹமிதி சாஜ்ஞாதாம் |
அஸ்வாப்ஸம் ஸுக²மேவாஹம் ந ஜாநாம்யத்ர கிஞ்சந || 565 ||

இத்யஜ்ஞாநமபி ஜ்ஞாநம் ப்ரபு³த்³தே⁴ஷு ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே |
ப்ரஜ்ஞாநக⁴ந ஏவாநந்த³மய இத்யபி ஸ்ருதி: || 566 ||

ப்ரப்³ரவீத்யுப⁴யாத்மத்வமாத்மந: ஸ்வயமேவ ஹி |
ஆத்மாத்ஸ்சிஜ்ஜ³தநு: க²த்³யோத இவ ஸம்மத: || 567 ||

ந கேவலாஜ்ஞாநமயோ க⁴டகுட்³யாதி³வஜ்ஜுட: ³ |
இதி நிஸ்சயமேதேஷாம் தூ³ஷயத்யபரோ ஜுட: ³ || 568 ||

ஜ்ஞாநாஜ்ஞாநமயஸ்த்வாத்மா கத²ம் ப⁴விதுமர்ஹதி |
பரஸ்பரவிருத்³த⁴த்வாத் தேஜஸ்திமிரவத்தயோ: || 569 ||

ஸாமாநாதி⁴கரண்யம் வா ஸம்யோகோ³ வா ஸமாஸ்ய: |
தம:ப்ரகாஸவஜ்ஜ்ஞாநாஜ்ஞாநயோர்ந ஹி ஸித்⁴யதி || 570 ||

அஜ்ஞாநமபி விஜ்ஞாநம் பு³த்³தி⁴ர்வாபி ச தத்³கு³ணை: |
ஸுஷுப்தௌ நோபலப்⁴யந்தே யத்கிஞ்சித்³பி வாபரம் || 571 ||

மாத்ராதி³லக்ஷணம் கிம் து ஸூந்யமேவோபலப்⁴யதே |
ஸுஷுப்தௌ நாந்யத்³ஸ்த்யேவ நாஹமப்யாஸமித்யநு || 572 ||

ஸுப்தோத்தி²தஜநை: ஸர்வை: ஸூந்யமேவாநுஸம்ந்யதே |
யத்தத: ஸூந்யமேவாத்மா ந ஜ்ஞாநாஜ்ஞாநலக்ஷண: || 573 ||

வேதே³நாப்யஸதே³வேத³மக்³ர ஆஸீதி³தி ஸ்பு²டம் |
நிருச்யதே யதஸ்தஸ்மாசு²ந்யஸ்யைவாத்மதா மதா || 574 ||

அஸந்நேவ க⁴ட: பூர்வம் ஜாயமாந: ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே |
ந ஹி கும்ப: ⁴ புரவாந்த: ஸ்தி²த்வோதே³தி ப³ஹிர்முக: ² || 575 ||

யத்தஸ்மாத³ஸத: ஸர்வம் ஸதி³த்³ம் ஸமஜாயத |
தத: ஸர்வாத்மநா ஸூந்யஸ்யைவாத்மத்வம் ஸமர்ஹதி || 576 ||

இத்யேவம் பண்டி³தம்மந்யை: பரஸ்பரவிரோதி⁴பி: ⁴ |
தத்தநமதாநுரூபால்பஸ்ருதியுக்³யநுபூ⁴திபி: ⁴ || 577 ||

நிர்ணீதமதஜாதாநி க²ண்டி³தாந்யேவ பண்டி³தை: |
ஸ்ருதிபி⁴ஸ்சாப்யநுப⁴வைர்பா³த⁴கை: ப்ரதிவாதி³நாம் || 578 ||

யதஸ்தஸமாத்து புத்ரா³தே³ ஸூந்யாந்தஸ்ய விஸேஷத: |
ஸுஸாதி⁴தமநாத்மத்வம் ஸ்ருதியுக்த்யநுபூ⁴திபி:⁴ || 579 ||

ந ஹி ப்ரமாணந்தரபா³தி⁴தஸ்ய
யாதா²ர்²யமங்க்³க்ரியதே மஹத்³பி:⁴ |
புத்ராதி³ஸூந்யாந்தமநாத்மதத்த்வ-
மித்யேவ விஸ்பஷ்டமத: ஸுஜாதம் || 580 ||

ஸிஷ்ய: |
ஸுஷுப்திகாலே ஸகலே விஸீநே
ஸூந்யம் விநா நாந்யதி³ஹோபலப்⁴யதே |
ஸூந்யம் த்வநாத்மா ந தத: பர:
கோ⁵ப்யாத்மாபி⁴தா⁴நஸ்த்வநுபூ⁴யதே⁵ர்த:² || 581 ||

யத்³யஸ்தி சாத்மா கிமு நோபலப்⁴யதே
ஸுப்தௌ யதா² திஷ்ட²தி கிம் ப்ரமாணம் |
கிம் லக்ஷணே⁵ஸௌ ஸ கத²ம் ந பா³த்⁴யதே
ப்ரபா³த்⁴யமாநேஷ்வஹமாதி³ஷு ஸ்வயம் || 582 ||

ஏதத்ஸம்ஸயஜாதம் மே ஹ்ரு³யக்³ரந்தி²லக்ஷணம் |
சி²ந்தி⁴ யுக்திமஹாக²ட்³க³தா⁴ரயா க்ரு³பயா கு³ரோ || 583 ||

ஹ்ரு³: |
அதிஸூக்ஷமதர: ப்ரஸ்நஸ்தவாயம் ஸத்³ரு³ஸோ மத: |
ஸூக்ஷமார்த²த்³ர்³ஸநம் ஸூக்ஷமபு³த்³தி⁴ஷ்வேவ ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே || 584 ||
ஸ்ரு³ணு வக்ஷயாமி ஸகலம் யத்³யத்³ரு³ஷ்டம் த்வயாதூ⁴நா |
ரஹஸ்யம் பரமம் ஸூக்ஷமம் ஜ்ஞாதவ்யம் ச முமுக்ஷுபி:⁴ || 585 ||

பு³த்³யாதி³ ஸகலம் ஸுப்தாவநுஸீநம் ஸ்வகாரணே |
அவ்யக்தே வடவத்³பீ³ஜே திஷ்ட²த்யவிக்ரு³தாத்மநா || 586 ||

திஷ்ட²த்யேவ ஸ்வருபேண ந து ஸூந்யாயதே ஜக³த் |
க்வசித்³ங்குரூபேண க்வசித்³பீ³ஜாத்மநா வட: |
கார்யகாரணரூபேண யதா² திஷ்ட²த்யத்³ஸ்ததா² || 587 ||
அவ்யாக்ரு³தாத்மநாவஸ்தா²ம் ஜக³தோ வத்³தி ஸ்ருதி: |

ஸுஷுப்த்யாதி³ஷு தத்³தே⁴த³ம் தர்ஹ்யவ்யாக்ரு³தமித்யஸௌ || 588 ||

இமமர்த²மவிஜ்ஞாய நிர்ணீதம் ஸ்ருதியுக்திபி:⁴ |

ஜக³தோ த³ர்ஸநம் ஸூந்யமிதி ப்ராஹுரதத்³வித:³ || 589 ||

நாஸத: ஸத உத்பத்தி: ஸ்ருயதே ந ச த்³ரு³ஸ்யதே |

உதே³தி நரஸ்ரு³ங்கா³த்கிம் க²புஷ்பாத்த்கிம் ப⁴விஷ்யதி || 590 ||

ப்ரப⁴வதி ந ஹி கும்போ⁴ஸவித்³யமாநோ ம்ரு³த³ஸ்சேத்

ப்ரப⁴வது ஸிகதாயா வாத²வா வாரிணோ வா |

ந ஹி ப⁴வதி ச தாப⁴யாம் ஸர்வதா²க்வாபி தஸ்மா-

த்³யத உத³யதி யோ⁵ர்⁵தோ²ஸ²ஸ்த்யத்ர தஸ்ய ஸ்வபா⁴வ: || 591 ||

அந்யதா² விபீதம் ஸ்யாத்கார்யகாரணலக்ஷணம் |

நியதம் ஸர்வஸாஸ்த்ரேஷு ஸர்வலோகேஷு ஸர்வத: || 592 ||

கத²மஸத: ஸஜ்ஜாயேதேதி ஸ்ருத்யா நிஷித்³த⁴யதே தஸ்மாத் |

அஸத: ஸஜ்ஜநநம் நோ க⁴டதே மித்²யைவ ஸூந்யஸ³ப³தா³ர்த:² || 593 ||

அவ்யக்தஸ³ப³தி³தே ப்ராஜ்ஞே ஸத்யாத்மந்யத்ர ஜாக்³ரதி |

கத²ம் ஸித்⁴யதி ஸூந்யத்வம் தஸ்ய ப்⁴ராந்தஸிரோமணே || 594 ||

ஸுஷுப்தௌ ஸூந்யமேவேதி கேந பும்ஸா தவேரிதம் |

ஹேதுநாநுமிதம் கேந கத²ம் ஜ்ஞாதம் த்வயோச்யதாம் || 595 ||

இதி ப்ரு³ஷ்டோ மூட⁴தமோ வதி³ஷ்யதி கிமுத்தரம் |

நைவாநுருபகம் விங்க³ம் வக்தா வா நாஸ்தி கஸ்சந |

ஸுஷுப்திஸ்தி²தஸூந்யஸ்ய போ³த்³தா⁴ கோ ந்வாத்மந: பர: || 596 ||

ஸ்வேநாநுபூ⁴தம் ஸ்வயமேவ வக்தி

ஸ்வஸுப்திகாலே ஸ்தி²தஸூந்யபா⁴வம் |

தத்ர ஸ்வஸத்தாமநவேக்ஷய மூட:⁴

ஸ்வஸ்யாபி ஸூந்யத்வமயம் ப்³ரவீதி || 597 ||

அவேத்³யமாந: ஸ்வயமந்யலோகை:

ஸௌஷுப்திகம் த⁴ர்மமவைதி ஸாக்ஷாத் |

பு³த்³த⁴யாத்³யபா⁴வஸ்ய ச யோ⁵த்ர போ³த்³தா⁴

ஸ ஏவ ஆத்மா க²லு நிர்விகார: || 598 ||

யஸ்யேத³ம் ஸகலம் விபா⁴தி மஹஸா தஸ்ய ஸ்வயஞ்ஜ்யோதிஷ:

ஸூர்யஸ்யேவ கிமஸ்தி பா⁴ஸகமிஹ ப்ரஜ்ஞாதி³ ஸர்வம் ஜட³ம் |
ந ஹ்யர்கஸ்ய விபா⁴ஸகம் கூதிதலே த்³ரு³ஷ்டம் ததை²வாத்மநோ
நாந்ய: கோ⁵ப்யநுபா⁴ஸகோ⁵நுப⁴விதா நாத: பர: கஸ்சந || 599 ||

யேநாநுபூ⁴யதே ஸர்வம் ஜாக்³ரத்ஸ்வந்ஸுஷுப்திஷு |
விஜ்ஞாதாரமிமம் கோ நு கத²ம் வேதி³துமர்ஹதி || 600 ||

ஸர்வஸ்ய தா³ஹகோ வஹ்நிர்வஹ்நேர்நாந்யோ⁵ஸ்தி தா³ஹக: |
யதா² ததா²த்மநோ ஜ்ஞாதூர்ஜ்ஞாதா கோ⁵பி ந த்³ரு³ஸ்யதே || 601 ||

உபலப்⁴யேத கேநாயம் ஹ்யுபலப்³தா⁴ ஸ்வயம் தத: |
உபலப்³த⁴யந்தராபா⁴வாந்நாயமாத்மோபலப்⁴யதே || 602 ||

பு³த்³த⁴யாதி³வேத்³யவிலயாத³யமேக ஏவ
ஸுப்தௌ ந பஸ்யதி ஸ்ரு³ணேதி ந வேத்தி கிஞ்சித் |
ஸௌஷுப்திகஸ்ய தமஸ: ஸ்வயமேவ ஸாக்ஷீ
பூ⁴த்வாத்ர திஷ்ட²தி ஸுகே²ந ச நிர்விகல்ப: || 603 ||

ஸுஷுப்தாவாத்மஸத்³பா⁴வே ப்ரமாணம் பண்டி³தோத்தமா: |
விது: ³ ஸ்வப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாநமாபா³லவ்ரு³த்³த⁴ஸம்மதம் || 604 ||

ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாயமாநத்வம் விங்க்³மத்ராநுமாபகம் |
ஸம்ர்யமாணஸ்ய ஸத்³பா⁴வ: ஸுக²மஸ்வாப்ஸமித்த்யயம் || 605 ||

புராநுபூ⁴தோ நோ சேத்து ஸம்ரு³தேரநுத³யோ ப⁴வேத் |
இத்யாதி³தர்கயுக்திஸ்ச ஸத்³பா⁴வே மாநமாத்தந: || 606 ||

யத்ராத்த்மநோ⁵காமயித்ரு³த்வபு³த்³தி: ⁴
ஸ்வந்நாநவேக்ஷாபி ச தத்ஸுஷுப்தம் |
இத்யாத்ம ஸத்³பா⁴வ உதீ³ர்யதே⁵த்ர
ஸ்ருத்யாபி தஸ்மாச்ச்²ருதிரத்ர மாநம் || 607 ||

அகாமயித்ரு³தா ஸ்வந்நாத³ர்ஸநம் க⁴டதே கத²ம் |
அவித்³யமாநஸ்ய தத ஆத்மாஸ்தித்வம் ப்ரதீயதே || 608 ||

ஏதை: ப்ரமாணரஸ்தீதி ஜ்ஞாத: ஸாக்ஷிதயா பு³தை: ⁴ |
ஆத்மாயம் கேவல: ஸூத்³த: ⁴ ஸச்சிதா³நந்த³லக்ஷண: || 609 ||

ஸத்த்வசித்த்வாநந்த³தாதி³லக்ஷணம் ப்ரத்யகா³த்தமந: |
 காலதர்யே⁵ப்ய பா³த்⁴யத்வம் ஸத்த்வம் நித்யஸ்வரூபத: || 610 ||
 ஸூத்³த⁴சைதந்யரூபத்வம் சித்த்வம் ஜ்ஞாநஸ்வரூபத: |
 அக்²ண்ட³ஸுக²ரூபத்வாதா³நந்த³த்வமிதீர்யதே || 611 ||

verses 612-617 The eternal nature of the Atman

|| 30 || ஸாஸ்வதலக்ஷணம் ||

அநுஸ்யூதாத்மந: ஸத்தா ஜாக்³ரத்ஸ்வப்நஸுஷுப்திஷு |
 அஹமஸ்மீத்யதோ நித்யோ ப⁴வத்யாத்மாயமவ்யய: || 612 ||

ஸர்வதா³ப்யாஸமித்யேவாபி⁴ந்நப்ரத்யய ஈக்ஷயதே |
 கதா³பி நாஸம் நேத்யஸ்மாதா³த்மநோ நித்யதா மதா || 613 ||

ஆயாதாஸு க³தாஸு ஸைஸவமுகா²வஸ்தா²ஸு ஜாக்³ரந்முகா²-
 ஸ்வந்யாஸ்வய்கி²லாஸு வ்ரு³த்திஷு தி⁴யோ து³ஷ்டாஸ்வது³ஷ்டாஸ்வபி |
 க³ங்கா³ப⁴ங்க³பரம்பராஸு ஜலவத்ஸத்தாநுவ்ரு³த்தாத்மந-
 ஸ்திஷ்ட²த்யேவ ஸதா³ ஸ்தி²ராஹமஹமித்யேகாத்மதா ஸாக்ஷிண: || 614 ||

ப்ரதிபத³மஹாத³யோ விபி⁴ந்நா:
 க்ஷணபரிணமித்யா விகாரிணஸ்தே |
 ந பரிணதிரமுஷ்ய நிஷ்கலத்வா-
 த³யமவிகார்யத ஏவ நித்ய ஆத்மா || 615 ||

ய: ஸ்வப்நமத்³ராக்ஷமஹம் ஸுக²ம் யோ⁵-
 ஸ்வாப்ஸம் ஸ ஏவாஸ்மயத² ஜாக்³ரூக: |
 இத்யேவமச்சி²ந்நத்யாநுபூ⁴யதே
 ஸத்தாத்மநோ நாஸ்தி ஹி ஸம்ஸயோ⁵த்ர || 616 ||

ஸ்ருத்யுக்க்தா: ஷோ³ஸகலாஸ்சிதா³பா⁴ஸஸ்ய நாத்மந: |
 நிஷ்கலத்வாந்நாஸ்ய லயஸ்தஸ்மாந்நித்யத்வமாத்மந: || 617 ||

verses 618-622 The intelligent nature of the Atman

|| 31 || சித்ஸ்வரூபம் ||

ஜட³ப்ரகாஸக: ஸூர்ய: ப்ரகாஸாத்மைவ நோ ஜட:³ |

பு³த்³யாதி³பா⁴ஸகஸ்தஸ்மாச்சித்ஸ்வரூபஸ்ததா² மத: || 618 ||

குட³யாதே³ஸ்து ஜட³ஸ்ய நைவ க⁴டதே பா⁴நம் ஸ்வத: ஸர்வதா³

ஸூர்யாதி³ப்ரப⁴யா விநா க்வசித்³பி ப்ரத்யக்ஷமேதத்ததா² |

பு³த்³யாதே³ரபி ந ஸ்வதோ⁵ஸ்த்யணுரபி ஸ்பூ²ர்திர்விநைவாத்மநா

ஸோ⁵யம் கேவலசிந்மயஸ்ருதிமதோ பா⁴நூர்யதா² ருங்மய: || 619 ||

ஸ்வபா⁴ஸநே வாந்யபதா³ர்த²பா⁴ஸநே

நார்க: ப்ரகாஸாந்தரமீஷதி³ச்ச²தி |

ஸ்வபோ³த⁴நே வாய்ஹமாதி³போ³த⁴நே

ததை²வ சித்³தா⁴தூரயம் பராத்மா || 620 ||

அந்யப்ரகாஸம் ந கிம்ப்யபேக்ஷய

யதோ⁵யமாபா⁴தி நிஜாத்மநைவ |

தத: ஸ்வயஞ்ஜ்யோதிரயம் சிதா³த்மா

ந ஹ்யாத்மபா⁴நே பரத³ப்த்யபேக்ஷா || 621 ||

யம் ந ப்ரகாஸயதி கிஞ்சிதி³நோ⁵பி சந்த³ர:

நோ வித்³யுத: கிமுத வஹ்நிரயம் மிதாப:⁴ |

யம் பா⁴ந்தமேதமநுபா⁴தி ஜக³த்ஸமஸ்தம்

ஸோ⁵யம் ஸ்வயம் ஸ்பு²ரதி ஸர்வத³ஸாஸு சாத்மா || 622 ||

verses 623-634 The blissful nature of the Atman

|| 32 || ஆநந்த³ஸ்வரூபம் ||

ஆத்மந: ஸுக²ஸ்வரூபாதா³நந்த³த்வம் ஸ்வலக்ஷணம் |

பரப்ரேமாஸ்பத³த்வேந ஸுக²ரூபத்வமாத்மந: || 623 ||

ஸுக²ஹேதுஷு ஸர்வேஷாம் ப்ரீதி: ஸாவதி⁴ரீக்ஷயதே |

கதா³பி நாவதி:⁴ ப்ரீதே: ஸ்வாத்மநி ப்ராணிநாம் க்வசித் || 624 ||

க்ஷீணேந்த³ரியஸ்ய ஜீர்ணஸ்ய ஸம்ப்ராப்தோத்க்ரமணஸ்ய வா |

அஸ்தி ஜீவிதுமேவாஸா ஸ்வாத்மா ப்ரியதமோ யத: || 625 ||

ஆத்மாத: பரமப்ரேமாஸ்பத:³ ஸர்வஸரீரிணம் |

யஸ்ய ஸேஷதயா ஸர்வமுபாதே³யத்வம்ரு'ச்ச²தி || 626 ||

ஏஷ ஏவ ப்ரியதம: புத்ரா³பி த⁴நாத³பி |

அந்யஸ்மாத³பி ஸர்வஸ்மாதா³த்மாயம் பரமாந்தர: || 627 ||

ப்ரியத்வேந மதம் யத்து தத்ஸதா³ ந ப்ரியம் ந்ரு³ணம் |

விபத்தாவபி ஸம்பத்தௌ யதா²த்மா ந ததா²பர: || 628 ||

ஆத்மா க²லு ப்ரியதமோ⁵ஸு⁴ரு³தாம் யத³ர்தா²

பா⁴ர்யாத்மஜாப்தக்³ரு³ஹவித்தமுகா:² பதா³ர்தா:² |

வாணிஜ்யகர்ஷண க³வாவநராஜஸேவா-

ஸப⁴ஷஜ்யகப்ர⁴ரு³தயோ விவிதா:⁴ க்ரியாஸ்ச || 629 ||

ப்ரவ்ரு³த்திஸ்ச நிவ்ரு³த்திஸ்ச யச்ச யாவச்ச சேஷ்டிதம் |

ஆத்மா²ர்த²மேவ நாந்யார்த²ம் நாத: ப்ரியதம: பர: || 630 ||

தஸ்மாதா³த்மா கேவலாநந்த³ருபோ

ய: ஸர்வஸ்மாத³வஸ்துந: ப்ரேஷ்ட² உக்த: |

யோ வா அஸ்மாந்மந்யதே⁵ந்யம் ப்ரியம் யம்

ஸோ⁵யம் தஸ்மாச்சோ²கமேவாநுபு⁴ங்க்தே || 631 ||

ஸிஷ்ய: |

அபர: க்ரியதே ப்ரஸ்நோ மயாயம் கூம்யதாம் ப்ரபோ⁴ |

அஜ்ஞவாக³ப்ராதா⁴ய கல்பதே ந மஹாத்மநாம் || 632 ||

ஆத்மாந்ய: ஸுக²மந்யச்ச நாத்மந: ஸுக²ருபதா |

ஆத்மந: ஸுக²மாஸாஸ்யம் யததே ஸகலோ ஜந: || 633 ||

ஆத்மந: ஸுக²ருபத்வே ப்ரயத்தந: கிமு தே³ஹிநாம் |

ஏஷ மே ஸம்ஸய: ஸ்வாமிந் க்ரு³பயைவ நிரஸ்யதாம் || 634 ||

verses 635-672 Atman the only way to happiness

|| 33 || து:³க²ப்ரத³ம் வஸ்து ஸுக²ம் தா³தும் ந ஸமர்ஹதி || 635-672

ஸ்ரீகு³ரு: |

ஆநந்த³ருபமாத்மாநமஜ்ஞாத்வைவ ப்ரு³த²க்³ஜந: |

ப³ஹி:ஸுகா²ய யததே ந து கஸ்சித்³வித்³ந்பு³த:⁴ || 635 ||

அஜ்ஞாத்வைவ ஹி நிக்ஷேபம் பி⁴க்ஷாமடதி து³ர்மதி: |

ஸ்வவேஸ்மநி நிதி⁴ம் ஜ்ஞாத்வா கோ நு பி⁴க்ஷாமடேத்ஸுதீ:⁴ || 636 ||

ஸ்தூ²லம் ச ஸூக்ஷமம் ச வபு: ஸ்வபா⁴வதோ

து:³கா²த்மகம் ஸ்வாத்மதயா க்³ரு³ஹீத்வா |

விஸ்மரு³த்தய ச ஸ்வம் ஸுக²ரூபமாத்மநோ

து:³க²ப்ரதே³ப்ய: ஸுக²மஜ்ஞ இச்ச²தி || 637 ||

நஹி து:³க²ப்ரதீ³ம் வஸ்து ஸுக²ம் தா³தும் ஸமர்ஹதி |

கிம் விஷம் பிப³தோ ஜந்தோரம்ரு³தத்வம் ப்ரயச்ச²தி || 638 ||

ஆத்மாந்ய: ஸுக²மந்யச்சேத்யேவம் நிஸ்சித்தய பாமர: |

ப³ஹி:ஸுகா²ய யததே ஸத்யமேவ ந ஸம்ஸய: || 639 ||

இஷ்டஸ்ய வஸ்துநோ த்யாநத³ர்ஸநாத்³யுபு⁴க்திஷு |

ப்ரதீயதே ய ஆநந்த:³ ஸர்வேஷாமிஹ தே³ஹிநாம் || 640 ||

ஸ வஸ்துத⁴ர்மோ நோ யஸ்மாந்மநஸ்யேவோபலப்⁴யதே |

வஸ்துத⁴ர்மஸ்ய மநஸி கத²ம் ஸ்யாது³பலம்ப⁴நம் || 641 ||

அந்யத்ர த்வந்யத⁴ர்மாணமுபலம்போ⁴ ந த்³ரு³ஸ்யதே |

தஸ்மாந்ந வஸ்துத⁴ர்மோ⁵யமாநந்த³ஸ்து கதா³சந || 642 ||

நாப்யேஷ த⁴ர்மோ மநஸோ⁵ஸத்யர்²தே² தத³த³ர்ஸநாத் |

அஸதி வ்யஞ்ஜகே வ்யங்க்³யம் நோதே³தீ³தி ந மந்யதாம் || 643 ||

ஸத்யர்²தே²பி ச நோதே³தி ஹ்யாநந்த³ஸ்தூக்தலக்ஷண: |

ஸத்யபி வ்யஞ்ஜகே வ்யங்க்³யாநுத³யோ நைவ ஸம்மத: || 644 ||

து³ரத்³ரு³ஷ்டாதி³கம் நாத்ர ப்ரதிப³ந்த:⁴ ப்ரகல்ப்யதாம் |

ப்ரியஸ்ய வஸ்துநோ லாபே⁴ து³ரத்³ரு³ஷ்டம் ந ஸித்⁴யதி || 645 ||

தஸ்மாந்ந மாநஸோ த⁴ர்மோ நிர்³கு³ணத்வாந்ந சாத்மந: |

கிம் து புண்யஸ்ய ஸாம்நித்⁴யாதி³ஷ்டஸ்யாபி ச வஸ்துந: || 646 ||

ஸத்த்வப்ரதா⁴நே சித்தே⁵ஸ்மிம்ஸ்த்வாத்மைவ ப்ரதிபி³ம்ப³தி |

ஆநந்த³லக்ஷண: ஸ்வச்சே² பயஸீவ ஸுதா⁴கர: || 647 ||

ஸோ⁵யமாபா⁴ஸ ஆநந்த³ஸ்சித்தே ய: ப்ரதிபி³ம்பி³த: |

புண்யோத்கர்ஷாபகர்ஷாப்யாம் ப⁴வத்யுச்சாவச: ஸ்வயம் || 648 ||

ஸார்வபௌ⁴மாதி³ப்³ரஹ்மாந்தம் ஸ்ருத்தயா ய: ப்ரதிபாதி³த: |

ஸ க்ஷயிஷ்ணு: ஸாதிஸய: ப்ரக்ஷீணே காரணே லயம் || 649 ||

யாத்யேஷ விஷயாநந்தோ³ யஸ்து புண்யைகஸாத⁴ந: |

யே து வைஷயிகாநந்த³ம் பு⁴ஞ்ஜதே புண்யகாரிண: || 650 ||

து:³க²ம் ச போ⁴க³காலே⁵பி தேஷாமந்தே மஹத்தரம் |

ஸுக²ம் விஷயஸம்ப்ரு³க்தம் விஷஸம்ப்ரு³க்தப⁴க்தவத் || 651 ||

போ⁴க³காலே⁵பி போ⁴கா³ந்தே து:³க²மேவ ப்ரயச்ச²தி |

ஸுக²முச்சாவசத்வேந க்ஷயிஷ்ணுத்வப⁴யேந ச || 652 ||

போ⁴க³காலே ப⁴வேநந்ர³ணம் ப்³ரஹ்மாதி³பத³பா⁴ஜிநாம் |

ராஜஸ்தா²ந்ப்ரவிஷ்டாநாம் தாரதம்யம் மதம் யதா² || 653 ||

ததை²வ து:³க²ம் ஜந்தூநாம் ப்³ரஹ்மாதி³பத³பா⁴ஜிநாம் |

ந காங்க்ஷணீயம் விது³ஷா தஸ்மாத்³வைஷயிகம் ஸுக²ம் || 654 ||

யோ பி³ம்ப³பூ⁴த ஆநந்த:³ ஸ ஆத்மாநந்த³லக்ஷண: |

ஸாஸ்வதோ நிர்த்³வய: பூர்ணே நித்ய ஏகோ⁵பி நிர்ப⁴ய: || 655 ||

லக்ஷயதே ப்ரதிபி³ம்பே³நாபா⁴ஸாநந்தே³ந பி³ம்ப³வத் |

ப்ரதிபி³ம்போ³ பி³ம்ப³முலோ விநா பி³ம்ப³ம் ந ஸித்⁴யதி || 656 ||

யத்ததோ பி³ம்ப³ ஆநந்த:³ ப்ரதிபி³ம்பே³ந லக்ஷயதே |

யுக்த்யைவ பண்டி³தஜநைர்ந கதா³ப்யநுபூ⁴யதே || 657 ||

அவித்³யாகார்யகரணஸங்கா⁴தேஷு புரோதி³த: |

ஆத்மா ஜாக்³ரத்யபி ஸ்வப்நே ந ப⁴வத்யேஷ கோ³சர: || 658 ||

ஸ்தூ²லஸ்யாபி ச ஸலிக்ஷமஸ்ய து:³க²ரூபஸ்ய வர்ஷமண: |

லயே ஸுஷுப்தௌ ஸ்பு²ரதி ப்ரத்யகா³நந்த³லக்ஷண: || 659 ||

ந ஹ்யத்ர விஷய: கஸ்சிந்நாபி பு³த்³யாதி³ கிஞ்சந |

ஆத்மவை கேவலாநந்த³மாத்ரஸ்திஷ்ட²தி நிர்த்³வய: || 660 ||

ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாயதே ஸர்வைரேஷ ஸுப்தோத்தி²தைர்ஜநை: |

ஸுக²மாத்ரதயா நாத்ர ஸம்ஸயம் கர்துமர்ஹஸி || 661 ||

த்வயாபி ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாதம் ஸுக²மாத்ரத்வமாத்மந: |

ஸுஷுப்தாது³த்தி²தவதா ஸுக²மஸ்வாப்ஸமித்யநு || 662 ||

து:³கா²பா⁴வ: ஸுக²மிதி யது³க்தம் பூர்வவாதி³நா |

அநாக்⁴ராதோபநிஷதா³ தத³ஸாரம் ம்ரு³ஷா வச: || 663 ||

து:³கா²பா⁴வஸ்து லோஷ்டாதெள³ வித்³யதே நாநுபூ⁴யதே |
ஸுக²லேஸோ⁵பி ஸர்வேஷாம் ப்ரத்யக்ஷம் ததி³த³ம் க²லு || 664 ||

ஸத³யம் ஹ்யேஷ ஏவேதி ப்ரஸ்துத்ய வத³தி ஸ்ருதி: |
ஸத³க⁴நோ⁵யம் சித்³க⁴நோ⁵யமாநந்த³க⁴ந இத்யபி || 665 ||

ஆநந்த³க⁴நதாமஸ்ய ஸ்வரூபம் ப்ரத்யகா³த்தமந: |
த⁴ந்யர்மஹாத்மபி⁴தீ⁴ரைப்³ரஹ்மவித்³பி:⁴ ஸது³த்தமை: || 666 ||

அபரோக்ஷதயைவாத்மா ஸமாதா⁴வநுபூ⁴யதே |
கேவலாநந்த³மாத்ரத்வேநைவமத்ர ந ஸம்ஸய: || 667 ||

ஸ்வஸ்வோபாத்⁴யநுரூபேண ப்³ரஹ்மாத்³யா: ஸர்வஜந்தவ: |
உபஜீவந்த்யமுஷ்யைவ மாத்ராமாநந்த³லக்ஷணம் || 668 ||

ஆஸ்வாத்³யதே யோ ப⁴க்ஷயேஷு ஸுக²க்ரு³ந்மது⁴ரோ ரஸ: |
ஸ கு³ட்³ஸ்யைவ நோ தேஷாம் மாதூ⁴ர்யம் வித்³யதே க்வசித் || 669 ||

தத்³வத்³விஷயஸாம்நித்⁴யாதா³நந்தோ³ய: ப்ரதீயதே |
பி³ம்பா³நந்தா³ம்ஸவிஸ்பூ²ர்திரேவாஸௌ ந ஜடா³த்தமநாம் || 670 ||

யஸ்ய கஸ்யாபி யோகே³ந யத்ர குத்ராபி த்³ரு³ஸ்யதே |
ஆநந்த:³ ஸ பரஸ்யைவ ப்³ரஹ்மண: ஸ்பூ²ர்திலக்ஷண: || 671 ||

யதா² குவலயோல்லாஸஸ்சந்த்³ரஸ்யைவ ப்ரஸாத³த: |
ததா²நந்தோ³த³யோ⁵ப்யேஷாம் ஸ்பு²ரணாதே³வ வஸ்துந: || 672 ||

verses 673-702 The non-dual nature of the Atman

|| 34 || அத்³விதீயத்வம் ||

ஸத்த்வம் சித்த்வம் ததா²நந்த:³ ஸ்வரூபம் பரமாத்மந: | ததா²நந்த³ஸ்வரூபம்
நிர்க்³ணஸ்ய கு³ணயோகா³த்³கு³ணஸ்து ந ப⁴வந்தி தே || 673 ||

விஸேஷணம் து வ்யாவ்ரு³த்தயை ப⁴வேத்³த்³ர்வ்யாந்தரே ஸதி |
பரமாத்மாத்³விதீயோ⁵யம் ப்ரபஞ்சஸ்ய ம்ரு³ஷாத்வத: || 674 ||

வஸ்த்வந்தரஸ்யாபா⁴வேந ந வ்யாவர்த்ய: கதா³சந |
கேவலோ நிர்க்³ணஸ்சேதி நிர்க்³ணத்வம் நிருச்யதே || 675 ||

ஸ்ருத்தயைவ ந ததஸ்தேஷாம் கு³ணத்வமுபபத்³யதே |
உஷ்ணத்வம் ச ப்ரகாஸஸ்ச யதா² வஹ்நேஸ்ததா²த்மந: || 676 ||

ஸத்த்வசித்த்வாநந்த³தாதி³ ஸ்வரூபமிதி நிஸ்சிதம் |
அத ஏவ ஸஜாதீயவிஜாதீயாதி³லக்ஷண: || 677 ||

பே⁴தோ³ ந வித்³யதே வஸ்துந்யத்³விதீயே பராத்த்மநி |
ப்ரபஞ்சஸ்யாபவாதே³ந விஜாதீயக்ரு³தா பி⁴தா³ || 678 ||

நேஷ்யதே தத்ப்ரகாரம் தே வக்ஷயாமி ஸ்ரு³ணு ஸாத³ரம் |
அஹோ³கு³ணவிவர்தஸ்ய கு³ணமாத்ரத்வவத் ஸத: || 679 ||

விவர்தஸ்யாஸ்ய ஜக³த: ஸந்மாத்ரத்வேந த³ர்ஸநம் |
அபவாத³ இதி ப்ராஹுரத்³வைதப்³ரஹ்மத்³ர்ஸநிந: || 680 ||

வ்யுத்த்ரமேண தது³த்பத்தேர்த்³ரஷ்டவ்யம் ஸூக்ஷ்மபு³த்தி³பி⁴:⁴ |
ப்ரதீதஸ்யாஸ்ய ஜக³த: ஸந்மாத்ரத்வம் ஸூயுக்திபி⁴:⁴ || 681 ||

சதுர்வித⁴ம் ஸ்தூ²ஸஸரீரஜாதம்
தத்³போ⁴ஜ்யமந்நாதி³ ததா³ஸ்ரயாதி³ |
ப்³ரஹ்மாண்ட³மேதத்ஸகலம் ஸ்த²விஷ்ட²-
மீக்ஷேத பஞ்சீக்ரு³தபூ⁴தமாத்ரம் || 682 ||

யத்கார்யரூபேண யதீ³க்ஷயதே த-
ததந்மாத்ரமேவாத்ர விசார்யமானே |
ம்ரு³த்கார்யபூ⁴தம் கலஸாதி³ ஸம்ய-
க³விசாரிதம் ஸந்ந ம்ரு³தோ³ விபி⁴த்³யதே || 683 ||

அந்தர்ப³ஹிஸ்சாபி ம்ரு³தே³வ த்³ரு³ஸ்யதே
ம்ரு³தோ³ ந பி⁴ந்நம் கலஸாதி³ கிஞ்சந |
க³ர்வாதி³மத்³யத்கலஸம் ததி³த்த²ம்
ந வாச்யமேதச்ச ம்ரு³தே³வ நாந்யத் || 684 ||

ஸ்வரூபதஸ்தத்கலஸாதி³நாம்நா
ம்ரு³தே³வ மூடை⁴ரபி⁴தீ⁴யதே தத: |
நாம்நோ ஹி பே⁴தோ³ ந து வஸ்துபே⁴த:³
ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே தத்ர விசார்யமானே || 685 ||

தஸ்மாத்தி⁴ கார்யம் ந கதா³பி பி⁴ந்நம்

ஸ்வகாரணாத்³ஸ்தி யதஸ்ததோ⁵ங்க³ |

யத்³பௌ⁴திகம் ஸர்வமித்³ம் ததை²வ

தத்³பூ⁴தமாத்ரம் ந ததோ⁵பி பி⁴ந்நம் || 686 ||

தச்சாபி பஞ்சீக்ரு³தபூ⁴தஜாதம்

ஸப்³தா³தி³பி:⁴ ஸ்வஸ்வகு³ணஸ்ச ஸார்த⁴ம்

வபும்ஷி ஸுலிக்ஷமாணி ச ஸர்வமேத-

த்³ப⁴வத்யபஞ்சீக்ரு³தபூ⁴தமாத்ரம் || 687 ||

தத³ப்யபஞ்சீக்ரு³தபூ⁴தஜாதம்

ரஜஸ்தம:ஸத்த்வகு³ணஸ்ச ஸார்த⁴ம் |

அவ்யக்தமாத்ரம் ப⁴வதி ஸ்வரூபத:

ஸாபா⁴ஸமவ்யக்தமித்³ம் ஸ்வயம் ச || 688 ||

ஆதா⁴ரபூ⁴தம் யத³க²ண்ட³மாத்³யம்

ஸூத்³த⁴ம் பரம் ப்³ரஹ்ம ஸதை³கரூபம் |

ஸந்மாத்ரமேவாஸ்த்யத² நோ விகல்ப:

ஸத: பரம் கேவலமேவ வஸ்து || 689 ||

ஏகஸ்சந்த்³ர: ஸத்³விதீயோ யதா² ஸ்யா-

த்³த்³ரு³ஷ்டேர்தோ³ஷாதே³வ பும்ஸஸ்ததை²கம் |

ப்³ரஹ்மாஸ்த்யேதத்³பு³த்³தி⁴தோ³ஷேண நாநா

தோ³ஷே நஷ்டே பா⁴தி வஸ்த்வேகமேவ || 690 ||

ரஜ்ஜோ: ஸ்வரூபாதி⁴க³மேந ஸர்பதீ⁴

ரஜ்ஜ்வாம் விலீநா து யதா² ததை²வ |

ப்³ரஹ்மாவக³த்யா து ஜக³த்ப்ரதீதி-

ஸ்ததத்ரவ லீநா து ஸஹ ப்⁴ரமேண || 691 ||

ப்⁴ராந்யோதி³தத்³வைதமதிப்ரஸாந்த்யா

ஸதை³கமேவாஸ்தி ஸதா³த்³விதீயம் |

ததோ விஜாதீயக்ரு³தோ⁵த்ர பே⁴தோ³

ந வித்³யதே ப்³ரஹ்மணி நிர்விகல்பே || 692 ||

யதா³ஸ்த்யுபாதி⁴ஸ்தத³பி⁴ந்ந ஆத்மா

ததா³ ஸஜாதீய இவாவபா⁴தி |

ஸ்வப்நார்த²வத்தஸ்ய ம்ரு³ஷாத்மகத்வா-

த்தத³ப்ரதீதௌ ஸ்வயமேஷ ஆத்மா |

ப்³ரஹ்மைக்யதாமேதி ப்ரு²த்²ங் ந பா⁴தி

தத: ஸஜாதீயக்ரு²தோ ந பே⁴த:³ || 693 ||

க⁴டாபா⁴வே க⁴டாகாஸோ மஹாகாஸோ யதா² ததா² |

உபாத்⁴யபா⁴வே த்வாத்மைஷ ஸ்வயம் ப்³ரஹ்மைவ கேவலம் || 694 ||

பூர்ண ஏவ ஸதா³காஸோ க⁴டே ஸத்யப்யஸத்யபி |

நித்யபூர்ணஸ்ய நப⁴ஸோ விச்சே²த:³ கேந ஸித்⁴யதி || 695 ||

அச்சி²ந்நஸ்சி²ந்நவத்³பா⁴தி பாமராணாம் க⁴டாதி³நா |

க்³ராமக்ஷேத்ராத்³யவதி⁴பி⁴ர்⁴பி⁴ந்நேவ வஸுதா⁴ யதா² || 696 ||

ததை²வ பரமம் ப்³ரஹ்ம மஹதாம் ச மஹத்தமம் |

பரிச்சி²ந்நமிவாபா⁴தி ப்⁴ராந்த்யா கல்பிதவஸ்துநா || 697 ||

தஸ்மாத்³ப்³ரஹ்மாத்மநோர்பே⁴த:³ கல்பிதோ ந து வாஸ்தவ: |

அத ஏவ முஹு: ஸ்ருத்யாப்யேகத்வம் ப்ரதிபாத்³யதே || 698 ||

ப்³ரஹ்மாத்மநோஸ்தத்த்வமஸீத்யத்³வயத்வோபபத்தயே |

ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோதே⁴ந வாச்யயோர்³நோபபத்³யதே |

தத்த்வம்பதா³ர்²த²யோரைக்யம் லக்ஷயயோரேவ ஸித்⁴யதி || 699 ||

ஸிஷ்ய: -

ஸ்யாதத்தத்வம்பத³யோ: ஸ்வாமிநர்த:² கதிவிதோ⁴ மத: |

பத³யோ: கோ நு வாச்யார்தோ² லக்ஷயார்த² உப⁴யோஸ்ச க: || 700 ||

வாச்யைகத்வவிவக்ஷாயாம் விரோத:⁴ க: ப்ரதீயதே |

லக்ஷயார்த²யோரபி⁴ந்நத்வே ஸ கத²ம் விநிவர்ததே || 701 ||

ஏகத்வகத²நே கா வா லக்ஷணத்ரோரரீக்ரு²தா |

ஏதத்ஸர்வம் கருணயா ஸம்யக்த்வம் ப்ரதிபாத்³ய || 702 ||

verses 703-708 The meaning of the words 'That' and 'Thou'

|| 35 || தத்த்வம்பத³யோர்த:~² ||

ஸ்ரு³ணுஷ்வாவஹிதோ வித்³வந்நத்³ய தே ப²லிதம் தப: |

வாக்யார்த²ஸ்ருதிமாத்ரேண ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் ப⁴விஷ்யதி || 703 ||

யாவந்ந தத்த்வம்பத³யோரர்த:² ஸம்யக்³விசார்யதே ।
 தாவதே³வ ந்ரு³ணம் ப³ந்தோ⁴ ம்ரு³த்யஸம்ஸாரஸக்ஷண: ॥ 704 ॥
 அவஸ்தா² ஸச்சிதா³ந்ததா³க²ண்டை³கரஸரூபிணீ ।
 மோக்ஷ: ஸித்⁴யதி வாக்யார்தா²ப்ரோக்ஷஜ்ஞாநத: ஸதாம் ॥ 705 ॥
 வாக்யார்த² ஏவ ஜ்ஞாதவ்யோ முமுக்ஷோர்ப⁴வமுத்தயே ।
 தஸ்மாத³வஹிதோ பூ⁴த்வா ஸ்ரு³ணு வக்ஷயே ஸமாஸத: ॥ 706 ॥
 அர்தா² ப³ஹூவிதா:⁴ ப்ரோக்தா வாக்யாநாம் பண்டி³தோத்தமை: ।
 வாச்சலக்ஷயாதி³பே⁴தே³ந ப்ரஸ்துதம் ஸ்ருயதாம் த்வயா ॥ 707 ॥
 வாக்யே தத்த்வமஸீத்யத்ர வித்³யதே யத்பத³த்ரயம் ।
 தத்ராதௌ³ வித்³யமாநஸ்ய தத்பத³ஸ்ய நிக³த்³யதே ॥ 708 ॥

verses 709-732 The direct meaning of the word 'That'

॥ 36 ॥ தத்பத³ஸ்ய ஸம்யக³ர்த:² ॥

ஸாஸ்த்ரார்த²கோவிதை³ரர்தோ² வாச்சயோ லக்ஷய இதி த்³விதா⁴ ।
 வாச்சயார்த²ம் தே ப்ரவக்ஷயாமி பண்டி³தைய உதீ³நித: ॥ 709 ॥
 ஸமஷ்டி³ரூபமஜ்ஞாநம் ஸாபா⁴ஸம் ஸத்த்வப்³ரு³ம்ஹிதம் ।
 வியதா³தி³விராட³ந்தம் ஸ்வகார்யேண ஸமந்விதம் ॥ 710 ॥
 சைதந்யம் தத³வச்சி²ந்நம் ஸத்யஜ்ஞாநாதி³லக்ஷணம் ।
 ஸர்வஜ்ஞாதவேஸ்வரத்வாந்தர்யாமித்வாதி³கு³ணர்யுதம் ॥ 711 ॥
 ஜக³த்ஸ்ரஷ்ட்³ரு³த்வபாத்ரு³த்வஸம்ஹர்த்ரு³த்வாதி³த⁴ர்மகம் ।
 ஸர்வாத்மநா பா⁴ஸமாநம் யத³மேயம் கு³ணஸ்ச தத் ॥ 712 ॥
 அவ்யக்தமபரம் ப்³ரஹம் வாச்சயார்த² இதி கத்²யதே ।
 நீலமுத்பலமித்த்யத்ர யதா² வாக்யார்த²ஸங்க³தி: ॥ 713 ॥
 ததா² தத்த்வமஸீத்யத்ர நாஸ்தி வாக்யார்த²ஸங்க³தி: ।
 படாத்³வ்யாவர்ததே நீல உத்பலேந விஸேஷித: ॥ 714 ॥
 ஸௌகல்யாத்³வ்யாவர்ததே நீலேநோத்பலம் து விஸேஷிதம் ।
 இத்த²மந்யோந்யபே⁴த³ஸ்ய வ்யாவர்தகதயா தயோ: ॥ 715 ॥
 விஸேஷணவிஸேஷ்யத்வஸம்ஸர்³க³ஸ்யேதரஸ்ய வா ।

வாக்யார்த²த்வே ப்ரமாணந்தரவிரோதோ⁴ ந வித்³யதே || 716 ||

அத: ஸங்க்³ச்²தே ஸம்யக்³வாக்யார்தோ² பா³த⁴வ்ஜித: |

ஏவம் தத்த்வமஸீத்யத்ர வாக்யார்தோ² ந ஸமஞ்ஜஸ: || 717 ||

தத³ர்த²ஸ்ய பரோக்ஷத்வாதி³விஸரிஷ்டசிதேரபி |

த்வமர்த²ஸ்யாபரோக்ஷத்வாதி³விஸரிஷ்டசிதேரபி || 718 ||

ததை²வாந்யோந்யபே⁴த³ஸ்ய வ்யாவர்தகதயா தயோ: |

விஸேஷணவிஸேஷ்யத்வஸம்ஸர்க்³ஸ்யேதரஸ்ய வா || 719 ||

வாக்யார்த²த்வே விரோதோ⁴ஸ்தி ப்ரத்யக்ஷாதி³க்ரு²தஸ்தத: |

ஸங்க்³ச்²தே ந வாக்யார்த²ஸ்தத்³விரோத⁴ம் ச வச்மி தே || 720 ||

ஸர்வேஸத்வஸ்வதந்ந்ரத்வஸர்வஜ்ஞத்வாதி³பி⁴க்ரு³ண: |

ஸர்வோத்தம: ஸத்யகாம: ஸத்யஸங்கல்ப ஈஸ்வர: || 721 ||

தத்பதா³ர்த²ஸ்த்வமர்த²ஸ்து கிஞ்சிஜ்ஜ்ஞோ து:³க²ஜீவந: |

ஸம்ஸார்யயம் தத்³க³திகோ ஜீவ: ப்ராக்ரு²தலக்ஷண: || 722 ||

கத²மேகத்வமநயோர்க⁴தே விபரீதயோ: |

ப்ரத்யக்ஷண விரோதோ⁴ஸ்யமுப⁴யோருபலப்⁴யதே || 723 ||

விருத்³த⁴ர்மாக்ராந்தத்வாத்பரஸ்பரவிலக்ஷணௌ |

ஜீவேஸௌ வஹ்நிதுஹிநாவி ஸப்³தா³ர்த²தோ⁴ஸி ச || 724 ||

ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோத:⁴ ஸ்யாதி³த்யைக்யே தயோ: பரித்யக்தே |

ஸ்ருதிவசநவிரோதோ⁴ ப⁴வதி மஹாந்ஸம்ரு²திவசநவிரோத⁴ஸ்ச || 725 ||

ஸ்ருத்யாப்யேகத்வமநயோஸ்தாத்பர்யேண நிக³த்³யதே |

முஹுஸ்தத்த்வமஸீத்யஸ்மா³த³ங்கீ³கார்யம் ஸ்ருதேர்வச: || 726 ||

வாக்யார்த²த்வே விஸரிஷ்டஸ்ய ஸம்ஸர்க்³ஸ்ய ச வா புந: |

அயதா²ர்த²தயா ஸோ⁴ஸ்யம் வாக்யார்தோ² ந மத: ஸ்ருதே: || 727 ||

அக²ண்டை³கரஸத்வேந வாக்யார்த:² ஸ்ருதிஸம்மத: |

ஸ்தூ²லஸலிக்ஷம்ப்ரபஞ்சஸ்ய ஸந்மாத்தர்த்வம் புந: புந: || 728 ||

த³ர்ஸயித்வா ஸுஷு²ப்தௌ தத்³ப்³ரஹ்மாபி⁴ந்நத்வமாத்மந: |

உபபாத்³ய ஸதை³கத்வம் ப்ரத³ர்ஸயிதுமிச்ச²யா || 729 ||

ஐததா³த்ம்யமித³ம் ஸர்வமித்யுக்த்வைவ ஸதா³த்மநோ: | த்யுக்த்வை
ப்³ரவீதி ஸ்ருதி³ரேகத்வம் ப்³ரஹ்மணோ⁵த்³வைதஸித்³தா⁴யே || 730 ||

ஸதி ப்ரபஞ்சே ஜீவே வா⁵த்³வைதத்வம் ப்³ரஹ்மண: குத: |
அதஸ்தயோரக³ண்ட³த்வமேகத்வம் ஸ்ருதிஸம்மதம் || 731 ||

விருத்³தா⁴ம்ஸபரித்யாகா³த்ப்ரத்யக்ஷாதி³ர்ந பா³த⁴தே |
அவிருத்³தா⁴ம்ஸக்³ரஹ்ணாந்ந ஸ்ருத்யாபி விருத்⁴யதே || 732 ||

verses 733-759 The indirect meaning ascertained

|| 37 || வாச்யார்தா²நுபபத்தி: ||

லக்ஷண ஹ்யுபக³ந்தவ்யா ததோ வாக்யார்த²ஸித்³த⁴யே |
வாச்யார்தா²நுபபத்த்யைவ லக்ஷணா²யுபக³ம்யதே || 733 ||

ஸம்ப்³ந்தோ⁴நுபபத்த்யா ச லக்ஷணேதி ஜகு³ர்⁴பு³தா⁴: |
க³ங்கா³யாம் கோ⁴ஷ இத்யாதெ³யா ஜஹல்³லக்ஷண மதா || 734 ||

ந ஸா தத்த்வமஸீத்யத்ர வாக்ய ஏஷா ப்ரவர்ததே |
க³ங்கா³யா அபி கோ⁴ஷஸ்யாதா⁴ரா⁴தே⁴யத்வலக்ஷண: || 735 ||

ஸர்வோ விருத்³தோ⁴ வாக்யார்த²ஸ்தத்ர ப்ரத்யக்ஷதஸ்தத: |
க³ங்கா³ஸம்ப்³ந்த⁴வத்தீரே லக்ஷண ஸம்ப்ரவர்ததே || 736 ||

ததா² தத்த்வமஸீத்யத்ர சைதந்யைகத்வலக்ஷணே |
விவக்ஷிதே து வாக்யார்தே²ஸ்பரோக்ஷத்வாதி³லக்ஷண: || 737 ||

விருத்⁴யதே பா⁴க³மாத்ரோ ந து ஸர்வோ விருத்⁴யதே |
தஸ்மாஜ்ஜஹல்³லக்ஷணயா: ப்ரவ்ரு³த்திர்நாத்ர யுஜ்யதே || 738 ||

வாச்யார்த²ஸ்ய து ஸர்வஸ்ய த்யாகே³ ந ப²லமீக்ஷயதே |
நாவி³கரே²ஸஸ்யேவ கடி²நத்வதி⁴யா ந்ரு³ணம் || 739 ||

க³ங்கா³பத³ம் யதா² ஸ்வார்த²ம் த்யக்த்வா லக்ஷயதே தடம் |
தத்பத³ம் த்வம்பத³ம் வாபி த்யக்த்வா ஸ்வார்த²ம் யதா²கி²லம் || 740 ||

த்வமர்த²ம் வா த்வத³ர்த²ம் வா யதி³ லக்ஷயதி ஸ்வயம் |
ததா³ ஜஹல்³லக்ஷணயா: ப்ரவ்ரு³த்திருபபத்³யதே || 741 ||

ந ஸங்கநீயமித்யார்யைர்ஜ்ஞாதார்தே² ந ஹி லக்ஷண |

தத்பத³ம் த்வம்பத³ம் வாபி ஸ்ரூயதே ச ப்ரதீயதே || 742 ||

தத³ர்²த²ஸ்ச கத²ம் தத்ர ஸம்ப்ரவர்தேத லக்ஷணை |

அத்ர ஸோணை தா⁴வதீதி வாக்யவந்ந ப்ரவர்ததே || 743 ||

அஜஹல்³லக்ஷணை வாபி ஸா ஜஹல்³லக்ஷணை யதா² |

கு³ணஸ்ய க³மநம் லோகே விருத்³த⁴ம் த்³ரவ்யமந்தரா || 744 ||

அதஸ்தமபரித்யஜ்ய தத்³கு³ணஸ்ரயலக்ஷண: |

லக்ஷயாதி³ர்³லக்ஷயதே தத்ர லக்ஷணஸௌ ப்ரவர்ததே || 745 ||

வாக்யே தத்த்வமஸீத்யத்ர ப்³ரஹுமாத்மைகத்வபோ³த⁴கே |

பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வாதி³விஸரிஷ்டசிதோர்த்த³வயோ: || 746 ||

ஏகத்வரூபவாக்யார்தோ² விருத்³தா⁴ம்ஸாவிவர்தஜநாத் |

ந ஸித்⁴யதி யதஸ்தஸ்தமாந்நாஜஹல்³லக்ஷணை மதா || 747 ||

தத்பத³ம் த்வம்பத³ம் சாபி ஸ்வகீயார்த²விரோதி⁴நம் |

அம்ஸம் ஸம்யக்³பரித்யஜ்ய ஸ்வாவிருத்³தா⁴ம்ஸஸம்யுதம் || 748 ||

த்வமர்த²ம் வா த்வத்³ர்த²ம் வா ஸம்யக்³லக்ஷயத: ஸ்வயம் |

பா⁴க³லக்ஷணயா ஸாத்⁴யம் கிமஸ்தீதி ந ஸங்க்யதாம் || 749 ||

அவிருத்³த⁴ம் பதா³ர்தா²ந்தராம்ஸம் ஸ்வாம்ஸம் ச தத்கத²ம் |

ஏகம் பத³ம் லக்ஷணயா ஸம்லக்ஷயிதுமர்ஹதி || 750 ||

பதா³ந்தரேண ஸித்³தா⁴யாம் பதா³ர்த²ப்ரமிதௌ ஸ்வத: |

தத³ர்²த²ப்ரத்யயாபேக்ஷா புநர்³லக்ஷணயா குத: || 751 ||

தஸ்மாத்தத்த்வமஸீத்யத்ர லக்ஷணை பா⁴க³லக்ஷணை |

வாக்யார்த²ஸ்ய த்வக்²ண்டை³கரஸதாஸித்³த⁴யே மதா || 752 ||

பா⁴க³ம் விருத்³த⁴ம் ஸந்த்யஜ்யாவிரோதோ⁴ லக்ஷயதே யயா |

ஸா பா⁴க³லக்ஷணைத்யாஹுர்³லக்ஷணஜ்ஞா விசக்ஷணை: || 753 ||

ஸோ⁵யம் தே³வத்³த்த இதி வாக்யம் வாக்யார்த² ஏவ வா |

தே³வத்³த்தைக்யரூபஸ்வவாக்யார்தா²நவபோ³த⁴கம் || 754 ||

தே³ஸகாலாதி³வெஸரிஷ்ட்யம் விருத்³தா⁴ம்ஸம் நிரஸ்ய ச |

அவிருத்³த⁴ம் தே³வத்³த்ததே³ஹுமாத்ரம் ஸ்வலக்ஷணம் || 755 ||

பா⁴க³லக்ஷணயா ஸம்யக்³லக்ஷயத்யநயா யதா² |
 ததா² தத்த்வமஸீத்யத்ர வாக்யம் வாக்யார்த² ஏவ வா || 756 ||
 பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வாதி³விஸரிஷ்டசிதோர்த்³வயோ: |
 ஏகத்வரூபவாக்யார்த²விருத்³தா⁴ம்ஸமுபஸ்தி²தம் || 757 ||
 பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வஸர்வஜ்ஞுவாதி³லக்ஷணம் |
 பு³த்³யாதி³ஸ்தூ²லபர்யந்தமாவித்³யகமநாத்மகம் || 758 ||
 பரித்யஜ்யாவிருத்³தா⁴ம்ஸம் ஸூத்³த⁴சைதந்யலக்ஷணம் |
 வஸ்து கேவலஸந்மாத்ரம் நிர்விகல்பம் நிரஞ்ஜநம் || 759 ||

verses 760-794 The unified meaning

|| 38 || அர்த²ஸமந்வய: ||

லக்ஷயத்யநயா ஸம்யக்³பா⁴க³லக்ஷணயா தத: |
 ஸர்வோபாதி⁴விநிர்முத்தம் ஸச்சிதா³நந்த³மத்³வயம் || 760 ||
 நிர்விஸேஷம் நிராபா⁴ஸமதாத்³ரு³ஸமநீத்³ரு³ஸம் |
 அநிர்தே³ஸ்யமநாத்³யந்தமநந்தம் ஸாந்தமச்யுதம் |
 அப்ரதர்க்யமவிஜ்ஞேயம் நிர்கு³ணம் ப்³ரஹ்ம ஸிஷ்யதே || 761 ||
 உபாதி⁴வைஸரிஷ்டயக்ரு³தோ விரோதோ⁴
 ப்³ரஹ்மாத்மநோரேகதயாதி⁴க³த்யாம் |
 உபாதி⁴வைஸரிஷ்டய உத்³ஸ்யமாநே
 ந கஸ்சித்³ப்யஸ்தி விரோத⁴ ஏதயோ: || 762 ||
 தயோருபாதி⁴ஸ்ச விஸரிஷ்டதா ச
 தத்³த⁴ர்மபா⁴க்த்வம் ச விலக்ஷணத்வம் |
 ப்⁴ராந்த்யா க்ரு³தம் ஸர்வமிதி³ம் ம்ரு³ஷைவ
 ஸ்வப்நார்த²வஜ்ஜாக்³ரதி நைவ ஸத்யம் || 763 ||
 நித்³ராஸூதஸாரீரத⁴ர்மஸுக²து:கா²தி³ப்ரபஞ்சோ⁵பி வா
 ஜீவேஸாதி³பி⁴தா³பி வா ந ச ரு³தம் கர்தும் க்வசிச்ச²க்யதே |
 மாயாகல்பிததே³ஸகாலஜக³தீ³ஸாதி³ப்⁴ரமஸ்தாத்³ரு³ஸ:
 கோ பே⁴தோ³ஸ்த்யநயோர்த்³வயோஸ்து கதம: ஸத்யோ⁵ந்யத: கோ ப⁴வேத் ||
 764 ||

ந ஸ்வப்நஜாக³ரணயோருப⁴யோர்விஸேஷ:

ஸந்த³ரு³ஸ்யதே க்வசித்³பி ப்⁴ரமஜைர்விகல்பை: |

யத்³த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ர்ஸநமுகை²ரத ஏவ மித்²யா

ஸ்வப்நோ யதா² நநு ததை²வ ஹி ஜாக³ரோ⁵பி || 765 ||

அவித்³யாகார்யதஸ்துல்யௌ த்³வாவபி ஸ்வப்நஜாக³ரௌ |

த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ர்ஸநத்³ரு³ஸ்யாதி³கல்பநோப⁴யத: ஸமா || 766 ||

அப⁴வ உப⁴யோ: ஸுப்தௌ ஸர்வைரப்யநுபூ⁴யதே |

ந கஸ்சித்³நயோர்பே⁴த்³ஸ்தஸ்மாந்மித்²யாத்வமர்ஹத: || 767 ||

ப்⁴ராந்த்யா ப்³ரஹ்மணி பே⁴தோ³யம் ஸஜாதீயாதி³லக்ஷண: |

காலத்ரயே⁵பி ஹே வித்³வந் வஸ்துதோ நைவ கஸ்சந || 768 ||

யத்ர நான்யத்பஸ்யதீதி ஸ்ருதி³ர்த்³வைதம் நிஷேத⁴தி |

கல்பிதஸ்ய ப்⁴ரமாத்³பூ⁴ம்நி மித்²யாத்வாவக³மாய தத் || 769 ||

யதஸ்ததோ ப்³ரஹ்ம ஸதா³த்³விதீயம்

விகல்பஸூந்யம் நிருபாதி⁴ நிர்மலம் |

நிரந்தராநந்த³க⁴நம் நிரீஹம்

நிராஸ்பத³ம் கேவலமேகமேவ || 770 ||

நைவாஸ்தி காசந பி⁴தா³ ந கு³ணப்ரதீதி-

ர்நோ வாக்ப்ரவ்ரு³த்திரபி வா ந மந:ப்ரவ்ரு³த்தி: |

யத்கேவலம் பரமஸாந்தமநந்தமாத்³ய-

மாநந்த³மாத்ரமவப⁴தி ஸத³த்³விதீயம் || 771 ||

யதி³த்³ம் பரமம் ஸத்யம் தத்த்வம் ஸச்சித்ஸுகா²த்மகம் |

அஜராமரணம் நித்யம் ஸத்யமேதத்³வசோ மம || 772 ||

ந ஹி த்வம் தே³ஹோ⁵ஸோவஸூரபி ச வாப்யக்ஷநிகரோ

மநோ வா பு³த்³தி⁴ர்வா க்வசித்³பி ததா²ஹங்க்ரு³திரபி |

ந சைஷாம் ஸங்கா⁴தஸ்த்வமு ப⁴வதி வித்³வந் ஸ்ரு³ணு பரம்

யதே³தேஷாம் ஸாக்ஷீ ஸ்பு²ரணமமலம் தத்த்வமஸி ஹி || 773 ||

யஜ்ஜாயதே வஸ்து ததே³வ வர்த⁴தே

ததே³வ ம்ரு³த்யம் ஸமுபைதி காலே |

ஜந்மைவ தே நாஸ்தி ததை²வ ம்ரு²த்யு-

ர்நாஸ்த்யேவ நித்யஸ்ய விபோ⁴ரஜஸ்ய || 774 ||

ய ஏஷ தே³ஹோ ஜநித: ஸ ஏவ

ஸமேத⁴தே நஸ்யதி கர்மயோகா³த் |

த்வமேததீ³யாஸ்வகி²லாஸ்வவஸ்தா²-

ஸ்வவஸ்தி²த: ஸாக்ஷயஸி போ³த⁴மாத்ர: || 775 ||

யத்ஸ்வப்ரகாஸமகி²லாத்மகமாஸுஷு²ப்தே-

ரேகாத்மநாஹமஹமித்யவபா⁴தி நித்யம் |

பு³த்³தே:⁴ ஸமஸ்தவிக்கு²தேரவிகாரி போ³த்³த்⁴ரு²

யத்³ப்³ரஹ்ம தத்த்வமஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் || 776 ||

ஸ்வாத்மந்யநஸ்தமயஸம்விதி³ கல்பிதஸ்ய

வ்யோமாதி³ஸர்வஜக³த: ப்ரத³தா³தி ஸத்தாம் |

ஸ்பூ²ர்திம் ஸ்வகீயமஹஸா விதநோதி ஸாக்ஷாத்

யத்³ப்³ரஹ்ம தத்த்வமஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் || 777 ||

ஸம்யக்ஸமாதி⁴நிரதைர்விமலாந்தரங்கே³

ஸாக்ஷாத³வேக்ஷய நிஜதத்த்வமபாரஸௌக²யம் |

ஸந்துஷ்யதே பரமஹம்ஸகு²லரஜஸ்ரம்

யத்³ப்³ரஹ்ம தத்த்வமஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் || 778 ||

அந்தர்ப³ஹி: ஸ்வயமக²ண்டி³தமேகரூப-

மாரோபிதார்த²வது³த³ஞ்சதி மூட⁴பு³த்³தே:⁴ |

ம்ரு²த்ஸநாதி³வத்³விக³தவிக்ரியமாத்மவேத்³யம்

யத்³ப்³ரஹ்ம தத்த்வமஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் || 779 ||

ஸ்ருத்யுக்தமவ்யயமநந்தமநாதி³மத்⁴ய-

மவ்யக்தமக்ஷரமநாஸ்ரயமப்ரமேயம் |

ஆநந்த³ஸத்³க⁴நமநாமயமத்³விதீயம்

யத்³ப்³ரஹ்ம தத்த்வமஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் || 780 ||

ஸாரதத்³யோக³ததீ³யத⁴ர்மா-

த்³யாரோபணம் ப்⁴ராந்திவஸாத்தவயீ³த்³ம் |

ந வஸ்துத: கிஞ்சித்³தஸ்த்வஜஸ்த்வம்

ம்ரு²த்யோர்ப⁴யம் க்வாஸ்தி தவாஸி பூர்ண: || 781 ||

யத்³யத்³ரு'ஷ்டம் ப்⁴ராந்திமத்யா ஸ்வத்³ரு'ஷ்ட்யா
தத்ததஸம்யக்³வஸ்துத்³ரு'ஷ்ட்யா த்வமேவ |

த்வத்தோ நாந்யத்³வஸ்து கிஞ்சித்து லோகே
கஸ்மாத்³பீ⁴திஸ்தே ப⁴வேத்³த்³வ்யஸ்ய || 782 ||

பஸ்யதஸ்த்வஹமேவேத்³ம் ஸர்வமித்யாத்மநாகி²லம் |
ப⁴யம் ஸ்யாத்³விது³ஷ: கஸ்மாத்³வஸ்துமாந்ந ப⁴யமிஷ்யதே || 783 ||

தஸ்மாத்த்வமப⁴யம் நித்யம் கேவலாநந்த³லக்ஷணம் |
நிஷ்கலம் நிஷ்க்ரியம் ஸாந்தம் ப்³ரஹ்மைவாஸி ஸதா³த்³வ்யம் || 784 ||

ஜ்ஞாத்ரு'ஜ்ஞாநஜ்ஞேயவிஹீநம் ஜ்ஞாதூரபி⁴ந்நம் ஜ்ஞாநமக²ண்ட³ம் |
ஜ்ஞேயாஜ்ஞேயத்வாதி³விமுத்தம் ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வமஸி த்வம் || 785 ||

அந்த:ப்ரஜ்ஞாத்வாதி³விகல்பைரஸ்ப்ரு'ஷ்டம் யத்தத்³ரு'ஸிமாத்ரம் |
ஸத்தாமாத்ரம் ஸமரஸமேகம் ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வமஸி த்வம் || 786 ||

ஸர்வாகாரம் ஸர்வமஸர்வம் ஸர்வநிஷேதா⁴வதி⁴பூ⁴தம் யத் |
ஸத்யம் ஸாஸ்வதமேகமநந்தம் ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வமஸி த்வம் || 787 ||

நித்யாநந்தா³க²ண்டை³கரஸம் நிஷ்கலமக்ரியமஸ்தவிகாரம் |
ப்ரத்யக³பி⁴ந்நம் பரமவ்யக்தம் ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வமஸி த்வம் || 788 ||

த்வம் ப்ரத்யஸ்தாஸேஷவிஸேஷம் வ்யோமேவாந்தர்ப்³ஹிரபி பூர்ணம் |
ப்³ரஹ்மாநந்த³ம் பரமத்³வைதம் ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வமஸி த்வம் || 789 ||

ப்³ரஹ்மைவாஹமஹம் ப்³ரஹ்ம நிர்கு³ணம் நிர்விகல்பகம் |
இத்யேவாக²ண்ட³யா வ்ரு'த்த்யா திஷ்ட² ப்³ரஹ்மணி நிஷ்க்ரியே || 790 ||

அக²ண்டா³மேவைதாம் க⁴டிதபரமாநந்த³லஹீம்
பரித்⁴வஸ்தத்³வைதப்ரமிதிமமலாம் வ்ரு'த்திமநிஸம் |
அமுஞ்சாந: ஸ்வாத்மந்யநுபமஸுகே² ப்³ரஹ்மணி பரே
ரமஸ்வ ப்ராரப்³த⁴ம் ஸூபய ஸுக²வ்ரு'த்த்யா த்வமநயா || 791 ||

ப்³ரஹ்மாநந்த³ரஸாஸ்வாத்³தத்³பரேணவ சேதஸா |
ஸமாதி⁴நிஷ்டி²தோ பூ⁴த்வா திஷ்ட² வித்³வந்ஸதா³ முநே || 792 ||

ஸிஷ்ய: -

அக²ண்டா³க்²யா வ்ரு²த்திரேஷா வாக்யார்த²ஸ்ருதிமாத்ரத: |
ஸ்ரோது: ஸஞ்ஜாயதே கிம் வா க்ரியாந்தரமபேக்ஷதே || 793 ||

ஸமாதி:⁴ க: கதிவித⁴ஸ்தத்தஸித்³தே:⁴ கிமு ஸாத⁴நம் |
ஸமாதே⁴ரந்தராயா: கே ஸர்வமேதந்நிருப்பயதாம் || 794 ||

verses 795-818 The fitness of the aspirant

|| 39 || அதி⁴கார: ||

ஸ்ரீகு³ரு: -

முக்²யகௌ³ணாதி³பே⁴தே³ந வித்³யந்தே³த்ராதி⁴காரிண: |

தேஷாம் ப்ரஜ்ஞாநுஸாரேணக²ண்டா³ வ்ரு²த்திருதே³ஷ்யதி || 795 || உதே³ஷ்யதே
ஸ்ரத்³தா⁴ப⁴க்திபுர:ஸரேண விஹிதேநைவேஸ்வரம் கர்மணு

ஸந்தோஷ்யார்ஜிததத்ப்ரஸாத³மஹிமா ஜந்மாந்தரேஷ்வேவ ய: |

நித்யாநித்யவிவேகதீவ்ரவிரதிந்யாஸாதி³பி:⁴ ஸாத⁴நை-

ர்யுக்த: ஸ: ஸ்வரணே ஸதாமபி⁴மதோ முக்²யாதி⁴காரி த்³விஜ: || 796 ||

அத⁴யாரோபாவதா³க்ரமமநுஸரதா தே³ஸிகேநாத்ர வேத்ரா

வாக்யார்தே² போ³த்⁴யமாநே ஸதி ஸபதி³ ஸத: ஸுத்³த⁴பு³த்³தே⁴ரமுஷ்ய |

நித்யாநந்தா³த்³விதீயம் நிருபமமமலம் யத்பரம் தத்த்வமேகம்

தத்³ப்³ரஹ்மைவாஹமஸ்மீயுத³யதி பரமக²ண்ட³தா⁴காரவ்ரு²த்தி: || 797 ||

அக²ண்டா³காரவ்ரு²த்தி: ஸா சிதா³பா⁴ஸஸமந்விதா |

ஆத்மாபி⁴ந்நம் பரம் ப்³ரஹ்ம விஷயீக்ரு²த்ய கேவலம் || 798 ||

பா³த⁴தே தத்³க³தாஜ்ஞாநம் யதா³வரணலக்ஷணம் |

அக²ண்டா³காரயா வ்ரு²த்த்யா த்வஜ்ஞாநே பா³தி⁴தே ஸதி || 799 ||

தத்கார்யம் ஸகலம் தேந ஸமம் ப⁴வதி பா³தி⁴தம் |

தந்துதா³ஹே து தத்கார்யபடதா³ஹோ யதா² ததா² || 800 ||

தஸ்ய கார்யதயா சித்தவ்ரு²த்திர்⁴ப⁴வதி பா³தி⁴தா |

உபப்ரபா⁴ யதா² ஸூர்யம் ப்ரகாஸயிதூமக்ஷமா || 801 ||

தத்³வதே³வ சிதா³பா⁴ஸசைதந்யம் வ்ரு²த்திஸம்ஸதி²தம் |

ஸ்வப்ரகாஸம் பரம் ப்³ரஹ்ம ப்ரகாஸயிதூமக்ஷமம் || 802 ||

ப்ரசண்டா³தபமத்⁴யஸ்த²தீ³பவந்நஷ்டதீ³தி⁴தி: |

தத்தேஜஸாபி⁴பூ⁴தம் ஸல்லீநோபாதி⁴தயா தத: || 803 ||

பி³ம்³பூ⁴தபரப்³ரஹ்மமாத்ரம் ப⁴வதி கேவலம் |

யதா²பநீதே த்வாத்³ர்ஸே ப்ரதிபி³ம்³பு²க²ம் ஸ்வயம் || 804 ||

பு²க²மாத்ரம் ப⁴வேத்த³வதே³தச்சோபாதி⁴ஸங்க்ஷயாத் |

க⁴டாஜ்ஞானே யதா² வ்ரு³த்த்யா வ்யாப்தயா பா³தி⁴தே ஸதி || 805.,

க⁴டம் விஸ்பு²ரயத்த்யேஷ: சிதா³பா⁴ஸ ஸ்வதேஜஸா |

ந ததா² ஸ்வப்ரபே⁴ ப்³ரஹ்மண்யாபா⁴ஸ உபயுஜ்யதே || 806 ||

அத ஏவ மதம் வ்ரு³த்திவ்யாப்யத்வம் வஸ்துந: ஸதாம் |

ந ப²லவ்யாப்யதா தேந ந விரோத:⁴ பரஸ்பரம் || 807 ||

ஸ்ருத்தியோதி³தஸ்ததோ ப்³ரஹ்ம ஜ்ஞேயம் பு³த்³த்யைவ ஸுக்ஷமயா |

ப்ரஜ்ஞாமாந்த்³யம் ப⁴வேத்³யேஷாம் தேஷாம் ந ஸ்ருதிமாத்ரத: || 808 ||

ஸ்யாத்³க²ண்டா³காரவ்ரு³த்திர்விநா து மநநாதி³நா |

ஸ்ரவணந்மநநாத்³த்யாநாத்³தாப்யேண நிரந்தரம் || 809 ||

பு³த்³தே:⁴ ஸுக்ஷமத்வமாயாதி ததோ வஸ்தூபலப்⁴யதே |

மந்த்³ப்ரஜ்ஞாவதாம் தஸ்மாத்தகரணீயம் புந: புந: || 810 ||

ஸ்ரவணம் மநநம் த்யாநம் ஸம்யக்³வஸ்தூபலப்³த்யே |

ஸர்வவேதா³ந்தவாக்யாநாம் ஷட்³பி⁴ர்விங்கை:³ ஸதத்³வயே || 811 ||

பரே ப்³ரஹ்மணி தாத்பர்யநிஸ்சயம் ஸ்ரவணம் விது:³ |

ஸ்ருதஸ்யைவாத்³விதீயஸ்ய வஸ்துந: ப்ரத்யகா³த்மந: || 812 ||

வேதா³ந்தவாக்யாநுக்³ணயுக்திபி⁴ஸ்த்வநுசிந்தநம் |

மநநம் தச்ச்²ருதார்த்²ஸ்ய ஸாக்ஷாத்³கரணகாரணம் || 813 ||

விஜாதீயஸா⁴ராதி³ப்ரத்யயத்யாக்³பூர்வகம் |

ஸஜாதீயாத்மவ்ரு³த்தீநாம் ப்ரவாஹகரணம் யதா² || 814 ||

தைலதா⁴ராவத³ச்சி²ந்நவ்ரு³த்த்யா தத்³த்யாநமிஷ்யதே |

தாவத்தகாலம் ப்ரயத்தநேந கர்தவ்யம் ஸ்ரவணம் ஸதா³ || 815 ||

ப்ரமாணஸம்ஸயோ யாவத்ஸவபு³த்³தே⁴ர்ந நிவர்ததே |

ப்ரமேயஸம்ஸயோ யாவத்தாவத்து ஸ்ருதியுக்திபி:⁴ || 816 ||

ஆத்மயாதார்த்த²யநிஸ்சித்த்வயை கர்தவ்யம் மநநம் முஹு: |
 விபரீதாத்மதீ⁴ர்யாவநந விநஸ்யதி சேதஸி |
 தாவந்நிரந்தரம் த்⁴யாநம் கர்தவ்யம் மோக்ஷமிச்ச²தா || 817 ||

யாவநந தர்கேண நிராஸிதோ⁵பி
 த்³ரு⁵ஸ்யப்ரபஞ்சஸ்த்வபரோக்ஷபோ³தா⁴த் |
 விலீயதே தாவத³முஷ்ய பி⁴க்ஷோ-
 ர்த்⁴யாநாதி³ ஸம்யக்கரணீயமேவ || 818 ||

verses 819-826 Samadhi, absolute and relative

|| 40 || ஸவிகல்ப:-நிர்விகல்ப: ஸமாதி:⁴ ||

ஸவிகல்போ நிர்விகல்ப இதி த்³வேதா⁴ நிக்³த்³யதே |
 ஸமாதி:⁴ ஸவிகல்பஸ்ய லக்ஷணம் வச்மி தச்ச²ரு⁵ணு || 819 ||

ஜ்ஞாத்ராத்த்³யவிலயேநைவ ஜ்ஞேயே ப்³ரஹ்மணி கேவலே |
 ததா³காராகாரிதயா சித்தவ்ரு²த்தேரவஸ்தி²தி: || 820 ||

ஸத்³பி:⁴ ஸ ஏவ விஜ்ஞேய: ஸமாதி:⁴ ஸவிகல்பக: |
 ம்ரு³த்³ ஏவாவபா⁴நே⁵பி ம்ரு⁵ண்மயத்³விபபா⁴நவத் || 821 ||

ஸந்மாத்ரவஸ்துபா⁴நே⁵பி த்ரிபு⁴ பா⁴தி ஸந்மயீ |
 ஸமாதி⁴ரத ஏவாயம் ஸவிகல்ப இதீர்யதே || 822 ||

ஜ்ஞாத்ராதி³பா⁴வமுத்ஸ்ரு⁵ஜ்ய ஜ்ஞேயமாத்ரஸ்தி²தி³ரு⁵டா⁴ |
 மநஸோ நிர்விகல்ப: ஸ்யாத்ஸமாதி⁴ர்யோக³ஸம்ஜ்ஞித: || 823 ||

ஜலே நிக்ஷிப்தலவணம் ஜலமாத்ரதயா ஸ்தி²தம் |
 ப்ரு²த்²ங் ந பா⁴தி கிம் த்வம்ப⁴ ஏகமேவாவபா⁴ஸதே || 824 ||

யதா² ததை²வ ஸா வ்ரு²த்தி³ப்³ரஹ்மமாத்ரதயா ஸ்தி²தா |
 ப்ரு²த்²ங் ந பா⁴தி ப்³ரஹ்மைவாத்³விதீயமவபா⁴ஸதே || 825 ||

ஜ்ஞாத்ராதி³கல்பநாபா⁴வாந்மதோ⁵யம் நிர்விகல்பக: |
 வ்ரு²த்தே: ஸத்³பா⁴வபா³தா⁴ப்யாமுப⁴யோர்பே⁴த்³ இஷ்யதே || 826 ||

verses 827-865 The internal nature of samadhi

|| 41 || ஸமாதி⁴லக்ஷணம் ||

ஸமாதி⁴ஸுப்த்யோர்த்⁴யாநம் சாஜ்ஞாநம் ஸுப்த்யாம் து நேஷ்யதே |
ஸவிகல்போ நிர்விகல்ப: ஸமாதீ⁴ த்³வாவிமௌ ஹ்ரு³தி³ || 827 ||

முமுக்ஷோர்யத்தநத: கார்யௌ விபரீதநிவ்ரு³த்தயே |
க்ரு³தே⁵ஸ்மிந்விபரீதாயா பா⁴வநாயா நிவர்தநம் || 828 ||

ஜ்ஞாநஸ்யாப்ரதிப³த்³த⁴த்த்வம் ஸதா³நந்த³ஸ்ச ஸித்⁴யதி |
த்³ரு³ஸ்யாநுவித்³த:⁴ ஸப்³தா³நுவித்³த⁴ஸ்சேதி த்³விதா⁴ மத: || 829 ||

ஸவிகல்பஸ்த்யோர்யத்தல்லக்ஷணம் வச்மி தச்ச²ரு³ணு |
காமாதி³ப்ரத்யயைர்த்³ரு³ஸ்யை: ஸம்ஸர்கோ³ யத்ர த்³ரு³ஸ்யதே || 830 ||

ஸோ⁵யம் த்³ரு³ஸ்யாநுவித்³த:⁴ ஸ்யாத்ஸமாதி:⁴ ஸவிகல்பக: |
அஹம்மமேத³மித்யாதி³காமக்ரோதா⁴தி³வ்ரு³த்தய: || 831 ||

த்³ரு³ஸ்யந்தே யேந ஸந்த்³ரஷ்ட்ரா த்³ரு³ஸ்யா: ஸ்யுரஹமாத³ய: |
காமாதி³ஸர்வவ்ரு³த்தீநாம் த்³ரஷ்ட்ரா³ரமவிகாரிணம் || 832 ||

ஸாக்ஷிணம் ஸ்வம் விஜாநீயாத்³யஸ்தா: பஸ்யதி நிஷ்க்ரிய: |
காமாதீ³நாமஹம் ஸாக்ஷீ த்³ரு³ஸ்யந்தே தே மயா யத: || 833 ||

இதி ஸாக்ஷிதயாத்மாநம் ஜாநாத்யாத்மநி ஸாக்ஷிணம் |
த்³ரு³ஸ்யம் காமாதி³ ஸகலம் ஸ்வாத்மந்யேவ விலாபயேத் || 834 ||

நாஹம் தே³ஹோ நாப்யஸுர்நாக்ஷவர்கோ³
நாஹங்காரோ நோ மநோ நாபி பு³த்³தி:⁴ |
அந்தஸ்தேஷாம் சாபி தத்³விக்ரியாணம்
ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 835 ||

வாச: ஸாக்ஷீ ப்ராணவ்ரு³த்தேஸ்ச ஸாக்ஷீ
பு³த்³தே:⁴ ஸாக்ஷீ பு³த்³தி⁴வ்ரு³த்தேஸ்ச ஸாக்ஷீ |
சக்ஷு:ஸ்ரோத்ராதி³ந்த்³ரியாணம் ச ஸாக்ஷீ
ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 836 ||

நாஹம் ஸ்தூ²லோ நாபி ஸலிக்ஷமோ ந தீ³ர்கோ⁴
நாஹம் பா³லோ நோ யுவா நாபி வ்ரு³த்³த:⁴ |

நாஹம் காணே நாபி மூகோ ந ஷண்ட:³

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 837 ||

நாஸம்யாக்³ந்தா நாபி க்³ந்தா ந ஹந்தா

நாஹம் கர்தா ந ப்ரயோக்தா ந வக்தா |

நாஹம் போ⁴க்தா நோ ஸுக்² நைவ து:³க்²

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 838 ||

நாஹம் யோக்³ நோ வியோக்³ ந ராக்³

நாஹம் க்ரோதீ⁴ நைவ காமீ ந லோபீ⁴ |

நாஹம் ப்³த்³தோ⁴ நாபி யுக்தோ ந முக்த:

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 839 ||

நாந்த:ப்ரஜ்ஞோ நோ ப்³ஹி:ப்ரஜ்ஞுகோ வா

நைவ ப்ரஜ்ஞோ நாபி சாப்ரஜ்ஞ ஏஷ: |

நாஹம் ஸ்ரோதா நாபி மந்தா ந போ³த்³தா⁴

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி || 840 ||

ந மே⁵ஸ்தி தே³ஹேந்த்³ரியபு³த்³தி⁴யோகோ³

ந புண்யலேஸோ⁵பி ந பாபலேஸ: |

க்ஷுதா⁴பிபாஸாதி³ஷ்ரு³ர்மிது³ர:

ஸதா³ விமுக்தோ⁵ஸ்மி சிதே³வ கேவல: || 841 ||

அபாணிபாதோ³ஹமவாக்³சக்ஷு-

ரப்ராண ஏவாஸ்ம்யமநா ஹ்யபு³த்³தி:⁴ |

வ்யோமேவ பூர்ணோ⁵ஸ்மி விநிர்மலோ⁵ஸ்மி

ஸதை³கருபோ⁵ஸ்மி சிதே³வ கேவல: || 842 ||

இதி ஸ்வமாத்மாநமவேக்ஷமாண:

ப்ரதீதத்³ரு³ஸ்யம் ப்ரவிலாபயந்ஸதா³ |

ஜஹாதி வித்³வாந்விபரீதபா⁴வம்

ஸ்வாபா⁴விகம் ப்⁴ராந்திவஸாத்ப்ரதீதம் || 843 ||

விபரீதாத்மதாஸ்பூ²ர்²திரேவ முக்திரிதீர்யதே |

ஸதா³ ஸமாஹிதஸ்யைவ ஸைஷா ஸித்⁴யதி நாந்யதா² || 844 ||

ந வேஷபா⁴ஷாபி⁴ரமுஷ்ய முக்தி-

ர்யா கேவலாக²ண்ட³சிதா³த்மநா ஸ்தி²தி: |

தத்ஸித்³த⁴யே ஸ்வாத்மநி ஸர்வதா³ ஸ்தி²தோ

ஜஹ்யாத³ஹந்தாம் மமதாமுபாதௌ⁴ || 845 ||

ஸ்வாத்மதத்த்வம் ஸமாலம்ப்³ய குர்யாத்ப்ரக்ரு³திநாஸநம் |

தேநைவ முக்தோ ப⁴வதி நாந்யதா² கர்மகோடிபி:⁴ || 846 ||

ஜ்ஞாத்வா தே³வம் ஸர்வபாஸாபஹாநி:

க்ஷீண: க்லேஸைர்ஜந்மம்ரு³த்யுப்ரஹாணி: |

இத்யேவைஷா வைதி³கீ வாக்³ப்³ரவீதி

க்லேஸக்ஷத்யாம் ஜந்மம்ரு³த்யுப்ரஹாணிம் || 847 ||

பூ⁴யோ ஜந்மாத்த³யப்ரஸக்திர்விமுக்தி:

க்லேஸக்ஷத்யாம் பா⁴தி ஜந்மாத்த³யபா⁴வ: |

க்லேஸக்ஷத்யா ஹேதுராத்மைகநிஷ்டா²

தஸ்மாத்தகார்யா ஹ்யாத்மநிஷ்டா² முமுக்ஷோ: || 848 ||

க்லேஸா: ஸ்யுர்வாஸநா ஏவ ஜந்தோர்ஜந்மாதி³காரணம் |

ஜ்ஞாநநிஷ்டா²க்³நிநா தா³ஹே தாஸாம் நோ ஜந்மஹேதுதா || 849 ||

பீ³ஜாந்யக்³நிப்ரத³க்³தா⁴நி ந ரோஹந்தி யதா² புந: |

ஜ்ஞாநத³க்³தை⁴ஸ்ததா² க்லேஸைர்நாத்மா ஸம்பத்³யதே புந: || 850 ||

தஸ்மாந்முமுக்ஷோ: கர்தவ்யா ஜ்ஞாநநிஷ்டா² ப்ரயதநத: |

நி:ஸேஷவாஸநாக்ஷத்யை விபரீதநிவ்ரு³த்தயே || 851 ||

ஜ்ஞாநநிஷ்டா²தத்பரஸ்ய நைவ கர்மோபயுஜ்யதே |

கர்மணே ஜ்ஞாநநிஷ்டா²யா ந ஸித்⁴யதி ஸஹஸ்தி²தி: || 852 || ந கதா³பி ஸஹ

ஸ்தி²தி:

பரஸ்பரவிருத்³த⁴வ்வாத்மயோர்பி⁴ந்நஸ்வபா⁴வயோ: |

கர்த்ரு³த்வபா⁴வநாபூர்வம் கர்ம ஜ்ஞாநம் விலக்ஷணம் || 853 ||

தே³ஹாத்மபு³த்³தே⁴ர்விச்சி²த்தயை ஜ்ஞாநம் கர்ம விவ்ரு³த்³த⁴யே |

அஜ்ஞாநமூலகம் கர்ம ஜ்ஞாநம் தூப⁴யநாஸகம் || 854 ||

ஜ்ஞாநேந கர்மணே யோக:³ கத²ம் ஸித்⁴யதி வைரிண |

ஸஹயோகோ³ ந க⁴டதே யதா² திமிரதேஜஸோ: || 855 ||

நிமேஷோந்மேஷயோர்வாபி ததை²வ ஜ்ஞாநகர்மணை: |
 ப்ரதீசீம் பஸ்யத: பும்ஸ: குத: ப்ராசீவிலோகநம் | பும்ஸாம்
 ப்ரத்யக்ப்ரவணசித்தஸ்ய குத: கர்மணி யோக்³யதா || 856 ||

ஜ்ஞாநைகநிஷ்டா²நிரதஸ்ய பி⁴கேஷா-
 ர்நைவாவகாஸோ⁵ஸ்தி ஹி கர்மதந்த்ரே |
 ததே³வ கர்மாஸ்ய ததே³வ ஸந்த்⁴யா
 ததே³வ ஸர்வம் ந ததோ⁵ந்யத³ஸ்தி || 857 ||

பு³த்தி⁴கல்பிதமாலிந்யக்ஷாலநம் ஸ்நாநமாத்மந: |
 தேநைவ ஸா³த்தி⁴ரேதஸ்ய ந ம்ரு³தா³ ந ஜலேந ச || 858 ||

ஸ்வஸ்வரூபே மந:ஸ்தா²நமநுஷ்டா²நம் ததி³ஷ்யதே |
 கரணத்ரயஸாத்⁴யம் யத்தநம்ரு³ஷா தத³ஸத்யத: || 859 ||

விநிஷித்⁴யாகி²லம் த்³ரு³ஸ்யம் ஸ்வஸ்வரூபேண யா ஸ்தி²தி: |
 ஸா ஸந்த்⁴யா தத³நுஷ்டா²நம் தத்³தா³நம் தத்³தி⁴ போ⁴ஜநம் || 860 ||

விஜ்ஞாதபரமார்தா²நாம் ஸா³த்த⁴ஸத்த்வாத்மநாம் ஸதாம் |
 யதீநாம் கிமநுஷ்டா²நம் ஸ்வாநுஸந்தி⁴ம் விநாபரம் || 861 ||

தஸ்மாத்த்க்ரியாந்தரம் த்யக்த்வா ஜ்ஞாநநிஷ்டா²ப்ரோ யதி: |
 ஸதா³த்மநிஷ்ட²யா திஷ்டே²ந்நிஸ்ஸலஸ்தத்பராயண: || 862 ||

கர்தவ்யம் ஸ்வோசிதம் கர்ம யோக்³மாரோ⁴மிச்ச²தா |
 ஆரோஹணம் குர்வதஸ்து கர்ம நாரோஹணம் மதம் || 863 ||

யோக்³ம் ஸமாரோஹதி யோ முமுக்ஷு:
 க்ரியாந்தரம் தஸ்ய ந யுக்தமீஷத் |
 க்ரியாந்தராஸக்தமநா: பதத்யஸௌ
 தாலத்³ருமாரோஹணகர்த்ரு³வத்³த⁴ருவம் || 864 ||

யோகா³ருட⁴ஸ்ய ஸித்³த⁴ஸ்ய க்ரு³தக்ரு³த்யஸ்ய தீ⁴மத: |
 நாஸ்த்யேவ ஹி ப³ஹிர்³ரு³ஷ்டி: கா கதா² தத்ர கர்மணம் |
 த்³ரு³ஸ்யாநுவித்³த⁴ கதி²த: ஸமாதி:⁴ ஸவிகல்பக: || 865 ||

verses 866-898 Deep concentration blended with the sruti

|| 42 || ஸ்ருத்யவக³ம்யம் தத்²யம் ||

ஸூத்³தோ⁴ஹம் பு³த்³தோ⁴ஹம் ப்ரத்யக்³ரூபேண நித்யஸித்³தோ⁴ஹம் |
ஸாந்தோ⁴ஹமநந்தோ⁴ஹம் ஸததபராநந்த³ஸிந்து⁴ரேவாஹம் || 866 ||

ஆத்³யோ⁴ஹமநாத்³யோ⁴ஹம் வாங்மநஸாஸாத்⁴யவஸ்துமாத்ரோ⁴ஹம் |
நிக³மவசோவேத்³யோ⁴ஹமநவத்³யாக²ண்ட³போ³த்⁴ரூபோ⁴ஹம் || 867 ||

விதி³தாவிதி³தாந்யோ⁴ஹம் மாயாதத்கார்யலேஸஸூந்யோ⁴ஹம் |
கேவலத்³ரு³கா³த்மகோ⁴ஹம் ஸம்விந்மாத்தர்: ஸக்ரு³த்³விபா⁴தோ⁴ஹம் || 868 ||

அபரோ⁴ஹமநபரோ⁴ஹம் ப³ஹிரந்தஸ்சாபி பூர்ண ஏவாஹம் |
அஜரோ⁴ஹமக்ஷரோ⁴ஹம் நித்யாநந்தோ³ஹமத்³விதீயோ⁴ஹம் || 869 ||

ப்ரத்யக்³பி⁴ந்நமக்²ண்ட³ம் ஸத்யஜ்ஞாநாதி³லக்ஷணம் ஸூத்³தம் |
ஸ்ருத்யவக³ம்யம் தத்²யம் ப்³ரஹ்மைவாஹம் பரம் ஜ்யோதி: || 870 ||

ஏவம் ஸந்மாத்தரகா³ஹிந்யா வ்ரு³த்த்யா தந்மாத்தரகா³ஹகை: |
ஸப்³தை:³ ஸமர்பிதம் வஸ்து பா⁴வயேந்நிஸ்சலோ யதி: || 871 ||

காமாதி³த்³ரு³ஸ்யப்ரவிலாபபூர்வகம்
ஸூத்³தோ⁴ஹமித்யாதி³கஸப்³த்³மிஸ்ர: |
த்³ரு³ஸ்யேவ நிஷ்ட²ஸ்ய ய ஏஷ பா⁴வ:
ஸப்³தா³ந்ருவித்³த:⁴ கதி²த: ஸமாதி:⁴ || 872 ||

த்³ரு³ஸ்யஸ்யாபி ச ஸாக்ஷித்வஸமுல்லேக்²ஸ்ய சாத்தநி | ஸாக்ஷித்வாத்ஸமுல்லேக்²நமாத்மந
நிவர்³தகமநோவஸ்தா² நிர்விகல்ப இதீர்யதே || 873 ||

ஸவிகல்பஸமாதி⁴ம் யோ தீ³ர்க⁴காலம் நிரந்தரம் |
ஸத்காரபூர்வகம் குர்யாந்நிர்விகல்போ⁴ஸ்ய ஸித்⁴யதி || 874 ||

நிர்விகல்பகஸமாதி⁴நிஷ்ட²யா
திஷ்ட²தோ ப⁴வதி நித்யதா த்⁴ருவம் |
உத்³ப⁴வாத்³யபக்³திர்நிரர்க³லா
நித்யநிஸ்சலநிரந்தநிர்வ்ரு³தி: || 875 ||

வித்³வாநஹமித்³மிதி வா கிஞ்சி-
த்³பா³ஹ்யாப்⁴யந்தரவேத்³நஸூந்ய: |

ஸ்வாநந்தா³ம்ரு³தஸிந்து⁴நிமக்³ந-

ஸ்தூஷ்ணீமாஸ்தே கஸ்சித³நநய: || 876 ||

நிர்விகல்பம் பரம் ப்³ரஹம் யத்தஸமிந்நேவ நிஷ்டி²தா: |

ஏதே த⁴ந்யா ஏவ முக்தா ஜீவந்தோ⁵பி ப்³ஹிர்³த்ரு³ஸாம் || 877 ||

யதா² ஸமாதி⁴த்ரிதயம் யத்நேந க்ரியதே ஹ்ரு³தி³ |

ததை²வ பா³ஹ்யதே³ஸே⁵பி கார்யம் த்³வைதநிவ்ரு³த்தயே || 878 ||

தத்ப்ரகாரம் ப்ரவக்ஷயாமி நிஸாமய ஸமாஸத: |

அதி⁴ஷ்டா²நம் பரம் ப்³ரஹம் ஸச்சிதா³நந்த³லக்ஷணம் || 879 ||

தத்ராத்த⁴யஸ்தமித³ம் பா⁴தி நாமரூபாத்மகம் ஜக³த் |

ஸத்த்வம் சித்த்வம் ததா²நந்த³ரூபம் யத்³ப்³ரஹ்மணஸ்த்ரயம் || 880 ||

அத்யஸ்தஜக³தோ ரூபம் நாமரூபமித³ம் த்³வயம் |

ஏதாநி ஸச்சிந்தா³நந்த³நாமரூபாணி பஞ்ச ச || 881 ||

ஏகீக்ரு³த்யோச்யதே மூர்கை²ரித³ம் விஸ்வமிதி ப்⁴ரமாத் |

ஸைத்யம் ஸ்வேதம் ரஸம் த்³ராவ்யம் தரங்க³ இதி நாம ச || 882 ||

ஏகீக்ரு³த்ய தரங்கோ³யமிதி நிர்³தி³ஸ்யதே யதா² |

ஆரோபிதே நாமரூபே உபேக்ஷய ப்³ரஹ்மண: ஸத: || 883 ||

ஸ்வரூபமாத்ரக்³ரஹணம் ஸமாதி⁴ர்பா³ஹ்ய ஆதி³ம: |

ஸச்சிதா³நந்த³ரூபஸ்ய ஸகாஸாத்³ப்³ரஹ்மணோ யதி: || 884 ||

நாமரூபே ப்ரு³த்²க்ரு³த்வா ப்³ரஹ்மணயேவ விலாபயந் |

அதி⁴ஷ்டா²நம் பரம் ப்³ரஹம் ஸச்சிதா³நந்த³மத்³வயம் |

யத்ததே³வாஹமித்யேவ நிஸ்சிதாத்மா ப⁴வேத்³த்⁴ரூவம் || 885 ||

இயம் பூ⁴ர்ந ஸந்நாபி தோயம் ந தேஜோ

ந வாயுர்ந க²ம் நாபி தத்கார்யஜாதம் |

யதே³ஷாமதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴தம் விஸு³த்³த⁴ம்

ஸதே³கம் பரம் ஸத்ததே³வாஹமஸமி || 886 ||

ந ஸப்³தோ³ ந ரூபம் ந ச ஸ்பர்ஸகோ வா

ததா² நோ ரஸோ நாபி க்³ந்தோ⁴ ந சாந்ய: |

யதே³ஷாமதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴தம் விஸு³த்³த⁴ம்

ஸதே³கம் பரம் ஸத்ததே³வாஹமஸ்மி || 887 ||

ந ஸத்³த்³ரவ்யஜாதம் கு³ணா ந க்ரியா வா

ந ஜாதிர்விஸேஷோ ந சாந்ய: கதா³பி |

யதே³ஷாமதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴தம் விஸூத்³த⁴ம்

ஸதே³கம் பரம் ஸத்ததே³வாஹமஸ்மி || 888 ||

ந தே³ஹோ ந சாக்ஷாணி ந ப்ராணவாயு-

ர்மநோ நாபி பு³த்³தி⁴ர்ந சித்தம் ஹ்யஹந்தீ: ⁴ |

யதே³ஷாமதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴தம் விஸூத்³த⁴ம்

ஸதே³கம் பரம் ஸத்ததே³வாஹமஸ்மி || 889 ||

ந தே³ஸோ ந காலோ ந தி³க்³வாபி ஸத்ஸ்யா-

ந்ந வஸ்த்வந்தரம் ஸ்தூ²லஸூக்ஷமாதி³ரூபம் |

யதே³ஷாமதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴தம் விஸூத்³த⁴ம்

ஸதே³கம் பரம் ஸத்ததே³வாஹமஸ்மி || 890 ||

ஏதத்³த்³ரு³ஸ்யம் நாமரூபாத்மகம் ய:

அதி⁴ஷ்டா²நம் தத்³ப்³ரஹம் ஸத்யம் ஸதே³தி |

க³ச்²ம்ஸ்திஷ்ட²ந்வா ஸயானோ⁵பி நித்யம்

குர்யாத்³வித்³வாந்பா³ஹ்யத்³ரு³ஸ்யாநுவித்³த⁴ம் || 891 ||

அத்⁴யஸ்தநாமரூபாதி³ப்ரவிலாபேந நிர்மலம் |

அத்³வைதம் பரமாநந்த³ம் ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா⁴வயேத் || 892 ||

நிர்விகாரம் நிராகாரம் நிரஞ்ஜநமநாமயம் |

ஆத்³யந்தரஹிதம் பூர்ணம் ப்³ரஹ்மைவாஹம் ந ஸம்ஸய: || 893 ||

நிஷ்கலங்கம் நிராதங்கம் த்ரிவித⁴ச்²த³வர்ஜிதம் |

ஆநந்த³மக்ஷரம் முக்தம் ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா⁴வயேத் || 894 ||

நிர்விஸேஷம் நிராபா⁴ஸம் நித்யமுக்தமவிக்ரியம் |

ப்ரஜ்ஞானைகரஸம் ஸத்யம் ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா⁴வயேத் || 895 ||

ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் தத்த்வஸித்³த⁴ம் பரம் ப்ரத்யக³க²ண்டி³தம் |

ஸ்வப்ரகாஸம் பராகாஸம் ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா⁴வயேத் || 896 ||

ஸூஸூக்ஷமஸ்திதாமாத்ரம் நிர்விகல்பம் மஹத்தமம் |

கேவலம் பரமாத்³வைதம் ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா⁴வயேத் || 897 ||

இத்யேவம் நிர்விகாராதி³ஸப்³த³மா³த்ரஸமர்பிதம் ।
த⁴யாயத: கேவலம் வஸ்து லக்ஷயே சித்தம் ப்ரதிஷ்ட²தி ॥ 898 ॥

verses 899-908 Nirvikalpa samadhi, absolute concentration

॥ 43 ॥ ஸமாதி⁴ரகல்பக: ॥

ப்³ரஹ்மாநந்த³ரஸாவேஸாதே³கீபூ⁴ய ததா³த்மநா ।
வ்ரு³த்தேர்யா நிஸ்சலாவஸ்தா² ஸ ஸமாதி⁴ரகல்பக: ॥ 899 ॥

உத்தா²நே வாப்யநுத்தா²நே⁵ப்யப்ரமத்தோ ஜிதேந்த³ரிய: ।
ஸமாதி⁴ஷ்டக்ம் குர்வீத ஸர்வதா³ப்ரயதோ யதி: ॥ 900 ॥

விபரீதார்த²தீ⁴ர்யாவநந நி:ஸேஷம் நிவர்த்தே ।
ஸ்வரூபஸ்பு²ரணம் யாவநந ப்ரஸித்³த⁴யத்யநர்க்³லம் ।
தாவத்ஸமாதி⁴ஷ்டக்நே நயேக்காலம் நிரந்தரம் ॥ 901 ॥

ந ப்ரமாதோ³ஸ்த்ர கர்தவ்யோ விது³ஷா மோக்ஷமிச்ச²தா ।
ப்ரமாதே³ ஜ்ரு³ம்ப⁴தே மாயா ஸூர்யாபாயே தமோ யதா² ॥ 902 ॥

ஸ்வாநுபூ⁴திம் பரித்யஜ்ய ந திஷ்ட²ந்தி க்ஷணம் பு³தா:⁴ ।
ஸ்வாநுபூ⁴தௌ ப்ரமாதோ³ ய: ஸ ம்ரு³த்யுர்ந யம: ஸதாம் ॥ 903 ॥

அஸ்மிந்ஸமாதௌ⁴ குருதே ப்ரயாஸம்

யஸ்தஸ்ய நைவாஸ்தி புநர்விகல்ப: ।

ஸர்வாத்மபா⁴வோ⁵ப்யமுநைவ ஸித்³த⁴யேத்

ஸர்வாத்மபா⁴வ: க²லு கேவலத்வம் ॥ 904 ॥

ஸர்வாத்மபா⁴வோ விது³ஷோ ப்³ரஹ்மவித்³யாப²லம் விது:³ ।
ஜீவந்முக்த்தஸ்ய தஸ்யைவ ஸ்வாநந்தா³நுப⁴வ: ப²லம் ॥ 905 ॥

யோ⁵ஹம் மமேத்யாத்³யஸதா³த்மகா³ஹகோ

க்³ரந்தி²ர்லயம் யாதி ஸ வாஸநாமய: ।

ஸமாதி⁴நா நஸ்யதி கர்மபு³ந்தோ⁴

ப்³ரஹ்மாத்மபோ³தோ⁴ஸ்ப்ரதிபு³ந்த⁴ இஷ்யதே ॥ 906 ॥

ஏஷ நிஷ்கண்டக: பந்தா² முக்தேர்ப்³ரஹ்மாத்மநா ஸ்தி²தே: ।

ஸுத்³தா⁴தமநாம் முமுக்ஷு³ணம் யத்ஸதே³கத்வத்³ர்ஸநம் || 907 ||

தஸ்மாத்த்வம் சாப்யப்ரமத்த: ஸமாதீ⁴-

நக்ரு³த்வா க்³ரந்தி²ம் ஸாதூ⁴ நிர்³த³ஹ்ய யுக்த: |

நித்யம் ப்³ரஹ்மாநந்த³பீயூஷனிந்தௌ⁴

மஜ்ஜநக்ரீ³ந்மோத³மாநோ ரமஸ்வ || 908 ||

verses 909-921 Yoga, or union with Brahman

|| 44 || யோக:³ ||

நிர்விகல்ப ஸமாதி⁴ர்யோ வ்ரு³த்திநைஸ்சல்யலக்ஷண: |

தமேவ யோக³ இத்யாஹுர்யோக³ஸாஸ்த்ரார்த²கோவிதா:³ || 909 ||

அஷ்டாவங்கா³நி யோக³ஸ்ய யமோ நியம ஆஸநம் |

ப்ராணயாமஸ்ததா² ப்ரத்யாஹாரஸ்சாபி ச தா⁴ரண || 910 ||

த்யாநம் ஸமாதி⁴ரித்யேவ நிக³த³ந்தி மநீ³ஷிண: |

ஸர்வம் ப்³ரஹ்மேதி விஜ்ஞாநாதி³ந்த³ரியக்³ராமஸம்யம: || 911 ||

யமோ³யமிதி ஸம்ப்ரோக்தோ³யஸநீ³யோ முஹூர்முஹூ: |

ஸஜாதீயப்ரவாஹஸ்ச விஜாதீயதிரஸ்க்ரு³தி: || 912 ||

நியமோ ஹி பராநந்தோ³ நியமாத்த்³ரியதே பு³தை:⁴ |

ஸுகே²நைவ ப⁴வேத்³யஸமிந்நஜஸ்ரம் ப்³ரஹ்மசிந்தநம் || 913 ||

ஆஸநம் தத்³விஜாநீயாதி³தரத்ஸுக²நாஸநம் |

சித்தாதி³ஸர்வபா⁴வேஷு ப்³ரஹ்மத்வேநைவ பா⁴வநாத் || 914 ||

நிரோத:⁴ ஸர்வவ்ரு³த்தீநாம் ப்ராணயாம: ஸ உச்சயதே |

நிஷேத⁴நம் ப்ரபஞ்சஸ்ய ரேசகாக்²ய: ஸமீரண: || 915 ||

ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி யா வ்ரு³த்தி: பூரகோ வாயு³ரிதி: |

ததஸ்தத்³வ்ரு³த்திநைஸ்சல்யம் கும்ப⁴க: ப்ராணஸம்யம: || 916 ||

அயம் சாபி ப்ரபு³த்³தா⁴நாமஜ்ஞாநாம் ப்ராணபீ³நம் |

விஷயேஷ்வாத்மதாம் த்யக்த்வா மநஸஸ்சிதி மஜ்ஜநம் || 917 ||

ப்ரத்யாஹார: ஸ விஜ்ஞேயோ³யஸநீ³யோ முமுக்ஷு³பி:⁴ |

யத்ர யத்ர மனோ யாதி ப்³ரஹ்மணஸ்தத்ர த³ர்ஸநாத் || 918 ||

மநஸோ தா⁴ரணம் சைவ தா⁴ரண ஸா பரா மதா ।
 ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி ஸத்³வ்ரு³த்த்யா நிராலம்ப³த்யா ஸ்தி²தி: ॥ 919 ॥
 த்⁴யாநஸப்³தே³ந விக்²யாதா பரமாநந்த³தா³யிநீ ।
 நிர்விகாரத்யா வ்ரு³த்த்யா ப்³ரஹ்மாகாரத்யா புந: ॥ 920 ॥
 வ்ரு³த்திவிஸ்மரணம் ஸம்யக்ஸமாதி⁴ர்த்⁴யாநஸம்ஜ்ஞுக: ।
 ஸமாதெள⁴ க்ரியமானே து விக்⁴நா ஹ்யாயாந்தி வை ப்³லாத் ॥ 921 ॥

verses 922-923 The obstacles to yoga

॥ 45 ॥ யோக³விக்⁴நா: ॥

அநுஸந்தா⁴நராஹித்யமாலஸ்யம் போ⁴க³லாலஸம் ।
 ப⁴யம் தமஸ்ச விக்ஷேபஸ்தேஜஸ்ஸ்பந்த³ஸ்ச ஸூந்யதா ॥ 922
 ஏவம் யத்³விக்⁴நபா³ஹூல்யம் த்யாஜ்யம் தத்³ப்³ரஹ்மவிஜ்ஜறை: ।
 விக்⁴நாநேதாந்பரித்யக்த்வா ப்ரமாத³ரஹிதோ வஸீ ।
 ஸமாதி⁴நிஷ்ட²யா ப்³ரஹ்ம ஸாக்ஷாத்³ப⁴விதுமர்ஹஸி ॥ 923 ॥

verses 924-937 Direct experience gained by right knowledge

॥ 46 ॥ ஸ்வாநுபூ⁴தி: ॥

இதி கு³ருவசநாச்ச்²ருதிப்ரமாண-
 த்பரமவகீ³ம்ய ஸதத்த்வமாத்மயுக்த்யா ।
 ப்ரஸமிதகரண: ஸமாஹிதாத்மா
 க்வசித்³சலாக்ரு³திராத்மநிஷ்டி²தோ⁵பூ⁴த் ॥ 924 ॥
 ப்³ஹூகாலம் ஸமாதா⁴ய ஸ்வஸ்வரூபே து மாநஸம் ।
 உத்தா²ய பரமாநந்தா³த்³கு³ருமேத்ய புநர்முதா³ ॥ 925 ॥
 ப்ரணாமபூர்வகம் தீ⁴மாநஸக³த்³க³த்³முவாச ஹ ।
 நமோ நமஸ்தே கு³ரவே நித்யாநந்த³ஸ்வரூபிணே ॥ 926 ॥
 முக்தஸங்கா³ய ஸாந்தாய த்யக்தாஹந்தாய தே நம: ।
 த்³யாதா⁴ம்நே நமோ பூ⁴ம்நே மஹிம்ந: பாரமஸ்ய தே ।
 நைவாஸ்தி யத்கடாக்ஷேண ப்³ரஹ்மைவாப⁴வமத்³வ்யம் ॥ 927 ॥

கிம் கரோமி க்வ க³ச்சா²மி கிம் க்³ரு'ஹ்ணாமி த்யஜாமி கிம் |

யந்மயா பூரிதம் விஸ்வம் மஹாகல்பாம்பு³நா யதா² || 928 ||

மயி ஸுக²போ³த⁴பயோதௌ⁴ மஹதி ப்³ரஹ்மாண்ட³பு³த்³பு³த³ஸஹஸ்ரம் |

மாயாமயேந மருதா பூ⁴த்வா பூ⁴த்வா புநஸ்திரோத⁴த்தே || 929 ||

நித்யாநந்த³ஸ்வரூபோ⁵ஹமாத்தமாஹம் த்வத³நுக்³ரஹாத் |

பூர்ணோ⁵ஹமநவத்³யோ⁵ஹம் கேவலோ⁵ஹம் ச ஸத்³கு³ரோ || 930 ||

அகர்தாஹமபோ⁴க்தாஹமவிகாரோ⁵ஹமக்ரிய: |

ஆநந்த³க⁴ந ஏவாஹமஸங்கோ³ஹம் ஸதா³ஸிவ: || 931 ||

த்வத்தகடாக்ஷவரசாந்த³ரசந்த³ரிகாபாததூ⁴தப⁴வதாபஜஸ்ரம: |

ப்ராப்தவாநஹமக²ண்ட³வைப⁴வாநந்த³மாத்தம்பத³மக்ஷயம் க்ஷணாத் || 932 ||

சா²யயா ஸ்ப்ரு'ஷ்டமுஷ்ணம் வா ஸீதம் வா து³ஷ்ரு² ஸுஷ்ரு² வா |

ந ஸ்ப்ரு'ஸத்யேவ யத்திக்ஞ்சித்புருஷம் தத்³விலக்ஷணம் || 933 ||

ந ஸாக்ஷிணம் ஸாக்ஷயத⁴ர்மா ஸம்ஸ்ப்ரு'ஸந்தி விலக்ஷணம் |

அவிகாரமுதா³ஸீநம் க்³ரு'ஹத⁴ர்மா: ப்ரதீ³பவத் || 934 ||

ரவேர்யதா² கர்மணி ஸாக்ஷிபா⁴வோ

வஹ்நேர்யதா² வாயஸி தா³ஹகத்வம் |

ரஜ்ஜோர்யதா²ரோபிதவஸ்துஸங்க்³-

ஸ்ததை²வ கூடஸ்த²சிதா³த்தமநோ மே || 935 ||

இத்யுக்த்வா ஸ கு³ரும் ஸ்துத்வா ப்ரஸ்ரயேண க்ரு'தாநதி: |

முமுக்ஷோருபகாராய ப்ரஷ்டவ்யாம்ஸமப்ரு'ச்ச²த || 936 ||

ஜீவந்முத்தஸ்ய ப⁴க³வந்நநுபூ⁴தேஸ்ச லக்ஷணம் |

விதே³ஹ்முத்தஸ்ய ச மே க்ரு'பயா ப்³ரூஹி தத்த்வத: || 937 ||

verses 938-948 The seven states of the mind

|| 47 || ஸப்தபூ⁴மிகா: ||

ஸ்ரீகு³ரு: -

வக்ஷயே து⁴ப்யம் ஜ்ஞாநபூ⁴மிகாயா லக்ஷணமாதி³த: |

ஜ்ஞாதே யஸ்மிம்ஸ்த்வயா ஸர்வம் ஜ்ஞாதம் ஸ்யாத் ப்ரு'ஷ்டமத்³ய யத் || 938 ||

ஜ்ஞாநபூ⁴மி: ஸுபே⁴ச்சா² ஸ்யாத்ப்ரத²மா ஸமுதீ³ரிதா |
 விசாரணா த்³விதீயா து த்ரு³தீயா தநுமாநஸீ || 939 ||

ஸத்த்வாபத்திஸ்சதுர்தீ² ஸ்யாத்ததோ⁵ஸம்ஸக்திநாமிகா |
 பதா³ர்தா²பா⁴வநா ஷஷ்ட² ஸப்தமீ துர்யகா³ ஸம்ரு³தா || 940 ||

ஸ்தி²த: கிம் மூட⁴ ஏவாஸ்மி ப்ரேக்ஷயே⁵ஹம் ஸாஸ்த்ரஸஜ்ஜநை: |
 வைராக்³யபூர்வமிச்சே²தி ஸுபே⁴ச்சா² சோச்யதே பு³தை:⁴ || 941 ||

ஸாஸ்த்ரஸஜ்ஜநஸம்பர்கவைராக்³யாப்யாஸபூர்வகம் |
 ஸதா³சாரப்ரவ்ரு³த்திர்யா ப்ரோச்யதே ஸா விசாரணா || 942 ||

விசாரணாஸுபே⁴ச்சா²ப்யாமிந்த்³ரியார்தே²ஷு ரக்ததா |
 யத்ர ஸா தநுதாமேதி ப்ரோச்யதே தநுமாநஸீ || 943 ||

பூ⁴மிகாத்ரிதயாப்யாஸாச்சித்தே⁵ர்த²விரதேர்வஸாத் |
 ஸத்த்வாத்த்மநி ஸ்தி²தே ஸுத்³தே⁴ ஸத்த்வாபத்திருதா³ஹ்ரு³தா || 944 ||

த³ஸாசதுஷ்டயாப்யாஸாத்³ஸம்ஸர்க்³ப²லா து யா |
 ரூட⁴ஸத்த்வசமத்காரா ப்ரோக்தா ஸம்ஸக்திநாமிகா || 945 ||

பூ⁴மிகாபஞ்சகாப்யாஸாத்ஸ்வாத்மாராமதயா ப்ரு³ஸம் |
 ஆப்யந்தராணம் பா³ஹ்யாநாம் பதா³ர்தா²நாமபா⁴வநாத் || 946 ||

பரப்ரயுக்தேந சிரப்ரயத்நேநாவபோ³த⁴நம் |
 பதா³ர்தா²பா⁴வநா நாம ஷஷ்ட² ப⁴வதி பூ⁴மிகா || 947 ||

ஷட்³பூ⁴மிகாசிராப்யாஸாத்³பே⁴த³ஸ்யாநுபலம்ப⁴நாத் |
 யத்ஸ்வபா⁴வைகநிஷ்ட²த்வம் ஸா ஜ்ஞேயா துர்யகா³ க்ஷிதி: || 948 ||

verses 949-978 The nature of knowledge

|| 48 || ஜ்ஞாநலக்ஷணம் ||

இத³ம் மமேதி ஸர்வேஷு த்³ரு³ஸ்யபா⁴வேஷ்வபா⁴வநா |
 ஜாக்³ரஜ்ஜாக்³ரதி³தி ப்ராஹுர்மஹாந்தோ ப்³ரஹ்மவித்தமா: || 949 ||

விதி³த்வா ஸச்சிதா³நந்த³மயீம் த்³ரு³ஸ்யபரம்பராம் |
 நாமரூபபரித்யாகோ³ ஜாக்³ரத்ஸ்வப்ந: ஸமீர்யதே || 950 ||

பரிபூர்ணசிதா³காஸே மயி போ³தா⁴த்மதாம் விநா |

ந கிஞ்சித³ந்யத³ஸ்தீதி ஜாக்³ரத்ஸுப்தி: ஸமீர்யதே || 951 ||

மூலாஜ்ஞாநவிநாஸேந காரணபா⁴ஸசேஷ்டிதை: |

ப³ந்தோ⁴ ந மே⁵திஸ்வல்போ⁵பி ஸ்வந்ஜாக்³ரதி³தீர்யதே || 952 ||

காரணஜ்ஞாநநாஸாதீயத்³த்³ரஷ்ட்ரு³தீர்ஸநத்³ரு³ஸ்யதா |

ந கார்யமஸ்தி தஜ்ஜ்ஞாநம் ஸ்வந்ஸ்வந்: ஸமீர்யதே || 953 ||

அதிஸூக்ஷ்மவிமர்ஸேந ஸ்வதீ⁴வ்ரு³த்திரசஞ்சலா |

விலீயதே யதா³ போ³தே⁴ ஸ்வந்ஸுப்திரிதீர்யதே || 954 ||

சிந்மயாகாரமதிபி⁴ர்தீ⁴வ்ரு³த்திப்ரஸரைர்க்³த: |

ஆநந்தா³நுப⁴வோ வித்³வந் ஸுப்திஜாக்³ரதி³தீர்யதே || 955 ||

வ்ரு³த்தௌ சிராநுபூ⁴தாந்தராநந்தா³நுப⁴வஸ்தி²தௌ |

ஸமாத்தமதாம் யோ யாதீயேஷ ஸுப்திஸ்வந் இதீர்யதே || 956 ||

த்³ரு³ஸ்யதீ⁴வ்ரு³த்திரேதஸ்ய கேவலீபா⁴வபா⁴வநாத் |

பரம் போ³தை⁴கதாவாப்தி: ஸுப்திஸுப்திரிதீர்யதே || 957 ||

பரப்³ரஹ்மவதா³பா⁴தி நிர்விகாரைகருபிணீ |

ஸர்வாவஸ்தா²ஸு தா⁴ரைகா தூர்யாக்²யா பரிகீர்திதா || 958 ||

இத்யவஸ்தா²ஸமுல்லாஸம் விம்ரு³ஸந்முச்ச்யதே ஸுகீ² |

ஸுபே⁴ச்சா²தி³த்ரயம் பூ⁴மிபே⁴தா³பே⁴த³யுதம் ஸ்ம்ரு³தம் || 959 ||

யதா²வத்³பே⁴த³பு³த்³யேத³ம் ஜக³ஜ்ஜாக்³ரதி³தீர்யதே |

அத்³வைதே ஸ்தை²ர்யமாயாதே த்³வைதே ச ப்ரஸமம் க்³தே || 960 ||

பஸ்யந்தி ஸ்வந்ஸ்வல்லோகம் தூர்யபூ⁴மிஸுயோக³த: |

பஞ்சமீம் பூ⁴மிமாருஹ்ய ஸுஷுப்திபத³நாமிகாம் || 961 ||

ஸாந்தாஸேஷவிஸேஷாம்ஸஸ்திஷ்டே²த³த்³வைதமாத்ரகே |

அந்தர்முக்²தயா நித்யம் ஷஷ்டீ²ம் பூ⁴மிமுபாஸ்ரீத: || 962 ||

பரிஸ்ராந்ததயா கா³ட⁴நித்³ரா லூரிவ லக்ஷயதே |

ஞர்வந்நப்⁴யாஸமேதஸ்யாம் பூ⁴ம்யாம் ஸம்யக்³விவாஸந: || 963 ||

தூர்யாவஸ்தா²ம் ஸப்தபூ⁴மிம் க்ரமாத்ப்ராப்நோதி யோகி³ராட் |

விதே³ஹமுக்திரேவாத்ர தூர்யாதீத³ஸோச்யதே || 964 ||

யத்ர நாஸந்ந ஸச்சாபி நாஹம் நாப்யநஹங்க்ரு³தி: |
கேவலம் கூணமநந ஆஸ்தே⁵த்³வைதே⁵திநிர்⁴ய: || 965 ||

அந்த:ஸூந்யோ ப³ஹி:ஸூந்ய: ஸூந்யகும்ப⁴ இவாம்ப³ரே |
அந்த:பூர்ணே ப³ஹி:பூர்ண: பூர்ணகும்ப⁴ இவார்ணவே || 966 ||

யதா²ஸ்தி²தமித³ம் ஸர்வம் வ்யவஹாரவதோ⁵பி ச |
அஸ்தம் க³தம் ஸ்தி²தம் வ்யோம ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 967 ||

நோதே³தி நாஸ்தமாயாதி ஸுகே² து:கே² மந: ப்ரபா⁴ |
யதா²ப்ராப்தஸ்தி²திர்யஸ்ய ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 968 ||

யோ ஜாக³ர்தி ஸுகு³ப்திஸ்தோ² யஸ்ய ஜாக³ரந்ந வித்³யதே |
யஸ்ய நிர்வாஸநோ போ³த: ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 969 ||

ராக³த்³வேஷப⁴யாதீ³நாமநுரூபம் சரந்நபி |
யோ⁵ந்நத்³வ்யோமவத³யச்ச: ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 970 ||

யஸ்ய நாஹங்க்ரு³தோ பா⁴வோ பு³த்³தி⁴ர்யஸ்ய ந லிப்யதே |
க்ரு³வதோ⁵க்ரு³வதோ வாபி ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 971 ||

ய: ஸமஸ்தார்த²ஜாலேஷு வ்யவஹார்யபி ஸீதல: |
பரார்தே²ஷ்விவ பூர்ணாத்மா ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 972 ||

த்³வைதவர்ஜிதசிந்மாத்த்ரே பதே³ பரமபாவநே |
அக்ஷு³ப்த⁴சித்தவிஸ்ராந்த: ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 973 ||

இத³ம் ஜக³த³யம் ஸோ⁵யம் த்³ரு³ஸ்யஜாதமவாஸ்தவம் |
யஸ்ய சித்தே ந ஸ்பு²ரதி ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 974 ||

சிதா³த்மாஹம் பராத்மாஹம் நிர்³க்³ணே⁵ஹம் பராத்த்ர: |
ஆத்மமாத்த்ரேண யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 975 ||

தே³ஹத்ரயாதிரிக்தோ⁵ஹம் ஸூத்³த⁴சைதந்யமஸம்யஹம் |
ப்³ரஹ்மாஹமிதி யஸ்யாந்த: ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 976 ||

யஸ்ய தே³ஹாதி³கம் நாஸ்தி யஸ்ய ப்³ரஹ்மேதி நிர்³சய: |
பரமாநந்த³பூர்ணே ய: ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 977 ||

அஹம் ப்³ரஹ்மாஸம்யஹம் ப்³ரஹ்மாஸம்யஹம் ப்³ரஹ்மேதி நிர்³சய: |
சித்³ஹம் சித்³ஹம் சேதி ஸ ஜீவந்முக்³த உச்ச்யதே || 978 ||

verses 978-1006 Videhamukti, incorporeal liberation

|| 49 || விதே³ஹுமுக்தி: ||

ஜீவந்முக்திபத³ம் த்யக்த்வா ஸ்வதே³ஹே காலஸாத்க்ரு³தே |
 விஸத்யதே³ஹுமுக்தத்வம் பவநோ⁵ஸ்பந்த³தாமிவ || 979 || முக்தித்வம்
 ததஸ்தத்ஸம்ப்³பூ⁴வாஸௌ யத்³கி³ராமப்யகோ³சரம் |
 யச்கூ²ந்யவாதி³நாம் ஸூந்யம் ப்³ரஹ்ம ப்³ரஹ்மவிதா³ம் ச யத் || 980 ||
 விஜ்ஞாநம் விஜ்ஞாநவிதா³ம் மலாநாம் ச மலாத்மகம் |
 புருஷ: ஸாங்க்²யத்³ரு³ஷ்டநாமீஸ்வரோ யோக³வாதி³நாம் || 981 ||
 ஸிவ: ஸைவாக³மஸ்தா²நாம் கால: கா²லகவாதி³நாம் |
 யத்ஸர்வஸாஸ்த்ரஸித்³தா⁴ந்தம் யத்ஸர்வஹ்ரு³த்யாநுக³ம் |
 யத்ஸர்வம் ஸர்வக³ம் வஸ்து தத்தத்த்வம் தத³ஸௌ ஸ்தி²த: || 982 ||
 ப்³ரஹ்மைவாஹம் சிதே³வாஹமேவம் வாபி ந சிந்த்யதே |
 சிந்மாத்ரமேவ யஸ்திஷ்டே²த்³விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: || 983 ||
 யஸ்ய ப்ரபஞ்சபா⁴நம் ந ப்³ரஹ்மாகாரமபீஹ ந |
 அதீதாதீதபா⁴வோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: || 984 ||
 சித்தவ்ரு³த்தேரதீதோ யஸ்சித்தவ்ரு³த்த்யவபா⁴ஸக: |
 சித்தவ்ரு³த்திவிஹீநோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: || 985 ||
 ஜீவாத்மேதி பராத்மேதி ஸர்வசிந்தாவிவர்ஜித: |
 ஸர்வஸங்கல்பஹீநாத்மா விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: || 986 ||
 ஓங்காரவாச்யஹீநாத்மா ஸர்வவாச்யவிவர்ஜித: |
 அவஸ்தா²த்ரயஹீநாத்மா விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: || 987 ||
 அஹிநர்ல்வயநீ ஸர்பநிர்மோகோ ஜீவவர்ஜித: |
 வல்மீகே பதிதஸ்திஷ்டே²த்தம் ஸர்போ நாபி⁴மந்யதே || 988 ||
 ஏவம் ஸ்தூ²வம் ச ஸூக்ஷ்மம் ச ஸரீரம் நாபி⁴மந்யதே |
 ப்ரத்யக்³ஜ்ஞாநஸிகி²த்⁴வஸ்தே மித்²யாஜ்ஞாநே ஸஹேதுகே || 989 ||
 நேதி நேதீத்யருபத்வாத³ஸரீரோ ப⁴வத்யயம் |

விய்வஸ்ச தைஜஸஸ்சைவ ப்ராஜ்ஞஸ்சேதி ச தே த்ரய: || 990 ||

விராட் ஹிரண்யக³ர்ப⁴ஸ்சேஸ்வரஸ்சேதி ச தே த்ரய: | விராட்³ தே த்ரயம்
ப்³ரஹ்மாண்ட³ம் சைவ பிண்டா³ண்ட³ம் லோகா பூ⁴ராத³ய: க்ரமாத் || 991 ||

ஸ்வஸ்வோபாதி⁴லயாதே³வ லீயந்தே ப்ரத்யகா³த்மநி |
தூஷ்ணீமேவ ததஸ்தூஷ்ணீம் தூஷ்ணீம் ஸத்யம் ந கிஞ்சந || 992 ||

காலபே⁴த³ம் வஸ்துபே⁴த³ம் தே³ஸபே⁴த³ம் ஸ்வபே⁴த³கம் |
கிஞ்சித்³பே⁴த³ம் ந தஸ்யாஸ்தி கிஞ்சித்³வாபி ந வித்³யதே || 993 ||

ஜீவேஸ்வரேதி வாக்யே ச வேத³ஸாஸ்த்ரேஷ்வஹம் த்விதி |
இத³ம் சைதந்யமேவேத்யஹம் சைதந்யமித்யபி || 994 ||

இதி நிர்ஸயஸூந்யோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: |
ப்³ரஹ்மைவ வித்³யதே ஸாக்ஷாத்³வஸ்துதோ³வஸ்துதோ³ஸி ச || 995 ||

தத்³வித்³யாவிஷயம் ப்³ரஹ்ம ஸத்யஜ்ஞாநஸூகா²த்மகம் |
ஸாந்தம் ச தத்³தீதம் ச பரம் ப்³ரஹ்ம தது³ச்யதே || 996 ||

ஸித்³தா⁴ந்தோ³ஸ்த⁴யாத்மஸாஸ்த்ராணம் ஸர்வாபஹ்நவ ஏவ ஹி |
நாவித்³யாஸ்தீஹ நோ மாயா ஸாந்தம் ப்³ரஹ்மைவ தத்³விநா || 997 ||

ப்ரியேஷு ஸ்வேஷு ஸூக்ரு³த்மப்ரியேஷு ச து³ஷ்க்ரு³த்ம் |
விஸ்ரு³ஜ்ய த்⁴யாநயோகே³ந ப்³ரஹ்மாப்யேதி ஸநாதநம் || 998 ||

யாவத்³யாவச்ச ஸத்³பு³த்³தே⁴ ஸ்வயம் ஸந்த்யஜ்யதே³கி²லம் |
தாவத்தாவத்பராநந்த:³ பரமாத்மைவ ஸிஷ்யதே || 999 ||

யத்ர யத்ர ம்ரு³தோ ஜ்ஞாநீ பரமாக்ஷரவித்ஸதா³ |
பரே ப்³ரஹ்மணி லீயேத ந தஸ்யோத்தகாந்திரிஷ்யதே || 1000 ||

யத்³யத்ஸ்வாபி⁴மதம் வஸ்து தத்த்யஜந்மோக்ஷமஸ்நுதே |
அஸங்கல்பேந ஸஸ்த்ரேண சி²ந்நம் சித்தமித³ம் யதா³ || 1001 ||

ஸர்வம் ஸர்வக³த்ம் ஸாந்தம் ப்³ரஹ்ம ஸம்பத்³யதே ததா³ |
இதி ஸ்ருத்வா கு³ரோர்வாக்யம் ஸிஷ்யஸ்து சி²ந்நஸம்ஸய: || 1002 ||

ஜ்ஞாதஜ்ஞேய: ஸம்ப்ரணம்ய ஸத்³கு³ரோச்சரணம்பு³ஜம் |
ஸ தேந ஸமநுஜ்ஞாதோ யயௌ நிர்முக்தப்³ந்த⁴ந: || 1003 ||

கு³ருரேஷ ஸதா³நந்த³ஸிந்தௌ⁴ நிர்மக்³நமாநஸ: |

பாவயந்வஸுதா⁴ம் ஸர்வாம் விசசார நிருத்தர: || 1004 ||

இத்யாசார்யஸ்ய ஸிஷ்யஸ்ய ஸம்வாதே³நாத்மலக்ஷணம் |

நிருபிதம் முமுக்ஷூணம் ஸுக²போ³தோ⁴பபத்தயே || 1005 ||

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹநாமக: |

க்³ரந்தோ²யம் ஹ்ரு³த³யக்³ரந்தி²விச்சி²த்தயை ரசித: ஸதாம் || 1006 ||

இதி

ஸ்ரீமத்பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகாசார்யஸ்ய

ஸ்ரீகோ³விந்த³ப⁴க்³வத்பூஜ்யபாத³ஸிஷ்யஸ்ய

ஸ்ரீமச்ச²ங்கரப⁴க்³வத: க்ரு³தௌ

ஸர்வவேதா³ந்தஸித்³தா⁴ந்தஸாரஸங்க்³ரஹ:

ஸம்பூர்ண: ||

|| இதி ||

Encoded by Sunder Hattangadi

Proofread by Sunder Hattangadi, Kalyana Krrit kalyanakrrit at gmail.com

sarvavedAntasiddhAntasArasangrahaH

pdf was typeset on September 25, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

